

2023-02-01

Handläggare
Susanne Rydberg-Lif
Telefon: 0850805097

Till
Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd

Verksamhetsberättelse VB 2022 för Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner bokslut och verksamhetsberättelse för år 2022.
2. Stadsdelsnämnden begär att ackumulerat resultat om 42,5 mnkr avseende resultatenheterernas fonder överförs till 2023.
3. Stadsdelsnämnden överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.

Susanna Halldin Olsson
stadsdelsdirektör

Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd

0850805097

susanne.rydberg-lif@stockholm.se
start.stockholm

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	9
KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	9
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svensk-kunskaper är kort	11
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	17
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	25
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	31
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.....	46
KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	58
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	59
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamhetens skiftande behov	60
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.....	62
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	63
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	67
KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	71
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	72
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	73
Uppföljning av ekonomi	82
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	82
Resultatenheter	91
Investeringar	92

Försäljningar av anläggningstillgångar.....	93
Verksamhetsprojekt (driftprojekt)	93
Ombudgeteringar	93
Medel för lokaländamål	93
Analys av balansräkning.....	93
Övrigt.....	94
Särskilda redovisningar.....	94
Agenda 2030	94
Jämställdhet	96
Barns rättigheter.....	98
Nationella minoriteters rättigheter.....	99
Bedömning av nämndens interna kontroll	100
Systematiskt kvalitetsarbete.....	100
Övrigt	104

Bilagor

Bilaga 1: Underlag till forskolerapport (Hasselby-Vällingby)

Bilaga 2: Uppföljning öppen fritidsverksamhet (Hasselby-

Bilaga 3: Uppföljning näringslivsarbete

Bilaga 4: GDPR Årsrapport_2022_Hasselby-Vällingby

Bilaga 5: Uppföljning av intern kontroll (Hasselby-Vällingby (1))

Bilaga 6: Slutrapport trygghetsinvestering hundrastgård Oxtungan

Bilaga 7: Slutrapport trygghetsinvestering ungdomshub Åkermyntan

Bilaga 8: Slutrapport trygghetsinvestering utegym Grimsta motionsspår

Bilaga 9: SDN04 VB

Bilaga 10: Nyckeltal 2022 Hasselby-Vällingby

Sammanfattande analys

I verksamhetsberättelsen redovisas hur och i vilken mån förvaltningens arbete under året bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges tre inriktningsmål. Bedömningen är att förvaltningens arbete bidragit till att samtliga inriktningsmål uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på underliggande mål och uppnådda förväntade resultat, indikatorers resultat samt genomförda aktiviteter.

Förvaltningen har under året haft tre fokusområden: trygghet, innovation och integration som har genomsyrat arbetet i förvaltningens kärnverksamheter.

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Positivt arbete under året

Andelen hushåll som uppstår ekonomiskt bistånd minskar, och insatser för prioriterade målgrupper har gett effekt. Integrationsarbetet med bostadsvägledning och infodiskar med samhällsvägledning i samverkan med civilsamhället har gett goda resultat. Fler nyanlända har kontakt med förvaltningens ordinarie verksamhet och fler nyanlända går ut etableringen med ett stadigvarande boende. Förvaltningens krisberedskap har utvecklats och förstärkts under 2022. För att stärka fokus och få tydligare aktiviteter och effekter har en översyn av förvaltningens struktur för trygghetsarbetet genomförts under hösten. Förvaltningens förskolor har fortsatt sitt arbete i enlighet med Hållbar förskola och nöjdheten hos vårdnadshavare har ökat. Inom förvaltningens socialtjänst för barn och unga visar hembesöksprogrammet på goda resultat där insatsen når fler män än tidigare år. Enheten förebygg och behandling fick hedersomnämning i stadens kvalitetsutmärkelse. Arbetet med att nå unga med kriminellt beteende har förstärkts genom att en socionom tillsattes hos polisen på 50 procent under hösten. Trygghetsfrämjande samverkan med polisen mot kriminalitet och relationsvåld har för socialtjänsten för vuxna varit ett strategiskt utvecklingsområde som under hösten börjat bedrivas inom ramen för TREFAS. Inom äldreomsorgen har samverkan med föreningslivet och andra aktörer samt med andra förvaltningar lett till ett ökat utbud av aktiviteter. I arbetet för en äldrevänlig stad har de äldre involverats i frågor som berör dem i syfte att tillvarata de äldres synpunkter i utvecklingsarbetet. Förvaltningen har även arbetat med att öka de äldres inflytande genom olika forum för samverkan. Under året har äldreomsorgen samverkat med Vällingby simhall för hälsofrämjande aktiviteter för seniorer.

Utmaningar under året

Andel personer i behov av långvarigt bistånd är fortsatt högt och domineras av ensamstående män och kvinnor utan barn i åldrarna 50-64 år. Andel kvinnor med långvarigt behov av bistånd 18-64 år har dock fortsatt att minska under året men ligger fortfarande kvar på en hög nivå. Under året har det inträffat ett antal skjutningar i stadsdelsområdet vilket tillsammans med andra incidenter, så som sprängningar, gör att det är extra viktigt att prioritera upplevelsen av trygghet i stadsdelsområdet. Befolkningsprognosen visar att antal barn i åldern 1-5 år fortsätter att minska under kommande år och förvaltningen kommer fortsätta genomföra åtgärder för att möta det minskande barnantalet. Personalsituationen inom socialtjänsten för barn och unga har varit ansträngd under året med hög personalomsättning

samt svårigheter att rekrytera socionomer. En utmaning inom socialtjänsten för vuxna har varit att nå kontraktssinnehavare för att förhindra vräkning. Covid-19 pandemin har under perioder haft fortsatt påverkan på äldreomsorgens verksamheter. Det har inneburit att avdelningen haft behov av att omfördela resurser, tillfälligt stänga ned icke kritisk verksamhet samt nyttja bemanningsföretag för att upprätthålla en säker vård och omsorg.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Positivt arbete under året

Förvaltningen har under året haft en nära samverkan med Vinsta-Hässelby-Vällingby företagargrupp (VHV) som även tagit emot feriearbetande ungdomar och handlett dem. Förvaltningen har under året samverkat med stadens kontor, förvaltningar och bolag för att bevaka förvaltningens behov av lokaler för förvaltningens olika verksamheter. Förvaltningen har även verkat för en bra infrastruktur för hållbara fossilfria transporter genom att skapa tillgängliga och trygga gång- och cykelstråk. Kultursamordnaren och verksamheters kulturombud har fortsatt erbjuda kulturupplevelser och evenemang under året för alla åldrar. Under året har ett arbete pågått för att minska energiförbrukningen, att minska matsvinnet och att minska avfallet från förvaltningens verksamheter.

Utmaningar under året

Förvaltningen ser utmaningar kopplat till nedskräpning, skadegörelse och olovliga bosättningar som påverkat stadsmiljön, tryggheten för invånare och förutsättningarna för det lokala näringslivet.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Positivt arbete under året

Förvaltningen har under året fortsatt haft fokus på ledarskapet i syfte att skapa förutsättningar för att ytterligare höja motivation och engagemang hos medarbetarna. Förutsättningarna för medarbetares delaktighet har stärkts genom enheternas kompetensanalyser och förvaltningens övergripande kompetensförsörjningsplan. Vidare har förvaltningen under året tagit ett omtag i arbetet med handlingsplan för förbättrad arbetssituation för biståndshandläggare och socialsekreterare i syfte att utveckla analys och åtgärder kopplat till handlingsplanens olika områden.

Ett tjugotal representanter från samtliga avdelningar har gått utbildning i Design thinking genom Openlab. Förvaltningen har under året haft innovations- och digitaliseringsforum i syfte att mellan verksamheter öka samverkan och dela utmaningar och erfarenheter kring innovation och digitalisering.

Utmaningar under året

Förvaltningen har under året haft utmaningar kopplat till personal – och kompetensförsörjning inom socialtjänsten för barn och unga och inom äldreomsorgen.

Fokusområden 2022- innovation, integration och trygghet

Trygghet

För att stärka fokus och få tydligare åtgärdsplaner och effekter har en översyn av förvaltningens struktur för trygghetsarbetet genomförts under året. Under året har ett forum för Psykosocialt omhändertagande (POSOM) etablerats i syfte att skapa effektiva samverkansstrukturer vid händelser i stadsdelsområdet. Platssamverkan har pågått under året på Hässelby torg, i Vällingby C, Hässelby strand, Åkermyntan och Vinsta. Åtgärder har genomförts under året med mer frekvent städning, intrångsskydd vid garage med mera. Invånare och representanter för lokala hyresgästföreningar har deltagit i några av de sex trygghetsvandringar som arrangerats i samverkan med Hässelby-Vällingby fastighetsägare. Under året har det även genomförts två trygghetsvandringar i Vällingby centrum i nära samverkan mellan Hässelby-Vällingby fastighetsägare och förvaltningen. Behovet av åtgärder har sett olika ut beroende på aktuell plats.

Integration

Förvaltningen har under året deltagit som plusmedlem i Integrationspakten där samverkan sker med arbetsgivare från näringslivet, offentlig sektor och ideella organisationer. Förvaltningens lokala satsning på Stockholmsmentor har fortsatt under året samt förvaltningens arbete med att systematiskt skriva in sysselsättningsfrämjande krav i förvaltningens upphandlingar. Under året har ett nytt arbetssätt testats i samverkan med Stockholms hem för att nå ut till invånare genom att erbjuda en mötesplats nära människors vardag genom att flytta förvaltningens verksamhet till hyresgästerna en gång i veckan. Förvaltningens stadsdelsmammor tillsammans med Hej främling! finns varje vecka på plats tillsammans med olika gästande verksamheter för att erbjuda stöd och information. Informationsdiskarna på SHIS-bostäder för nyanlända är implementerade som en del av ordinarie verksamhet. Bostadsvägledning har erbjudits främst till hushåll som bor i genomgångsbostäder och har getts i samarbete med SHIS, Welcome House och Jobbtorg.

Innovation

Ett tjugotal medarbetare från förvaltningens alla avdelningar har gått utbildning i Design thinking genom Openlab. Innovationsövningar och innovationssatsningar har uppmärksammats och kommunicerats på intranät och i chefsbrev. Nya medarbetare har informerats om hur förvaltningen arbetar med innovation och uppmanats att vara nyfikna på sin nya arbetsplats, samt lämna förbättringsförslag till sina chefer. Under året har förvaltningsövergripande innovations- och digitaliseringsforum startat för att samordna arbetet med innovation och digitalisering. I forumet har erfarenheter, utmaningar och goda exempel delats för att bidra till en öppen och tillåtande organisationskultur

Styrning och uppföljning

Arbetet har under året varit kopplat till förvaltningens tre fokusområden. Genom uppföljning av verksamheternas resultat, analys samt åtgärder har processen säkerställts från planeringen till verksamhetsberättelse och bokslut. Förvaltningen har arbetat för att säkerställa ett effektivt resursutnyttjande genom uppföljning och åtgärder. Förvaltningen har under året verkat för nya innovativa arbetssätt för att optimera effekten av de insatser som ges.

Samverkan för effektiv verksamhet

Förvaltningen har under året samverkat med flera förvaltningar och bolag i staden samt ett

flertal externa aktörer så som region polis, kriminalvård, försäkringskassa, företag och fastighetsägare och civilsamhället för ett effektivt lokal- och resursutnyttjande. Regler för upphandling, föreningsbidrag och idéburet offentligt partnerskap har förtydligats för ett bättre resursutnyttjande och för att motverka välfärdsbrott.

Samverkan för ett bättre företagsklimat

Förvaltningen har under året stärkt samverkan med Vinsta- Hässelby-Vällingby företagargrupp, VHV, och samverkar även med trafikkontoret, exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret kring identifierade trygghetsproblem som påverkar företagandet i stadsdelsområdet. Näringslivet i form av kommersiella fastighetsägare är engagerade i platssamverkan och är delaktiga i gemensamma insatser mot bland annat nedskräpning, klotter och skadegörelse. Förvaltningen har i samverkan med en annan förvaltning påbörjat ett arbete med information till företagare om vilka kontaktvägar som finns om de utsätts för otillåten påverkan.

Ständiga förbättringar, innovation och digitalisering

Ett tjugotal medarbetare från förvaltningens alla från samtliga avdelningar har gått utbildning i Design thinking genom Openlab. Förvaltningen har totalt 15 pågående och planerade innovationssatsningar, vilket är en ökning från 8 innovationssatsningar under året. Under året har två avdelningar inom förvaltningen infört utvecklingsenheter Som bland annat arbetar för att stärka det systematiska kvalitetsarbetet samt arbetet med innovation och digitalisering inom avdelningarna.

Samverkan för ökad självförsörjning

Förvaltningens samverkan med jobbtorg har fortsatt under perioden i syfte att fler personer ska nå egen försörjning. För att nå kvinnor med långvarigt bistånd har bland annat samverkan med civilsamhället fortsatt att utvecklas genom projekt KLAIS, där kvinnor inom målgruppen erbjuds aktiviteter som civilsamhället ordnar, i syfte att komma närmare självförsörjning. Projektet visar på goda resultat där kvinnor som är i behov av ekonomiskt bistånd har deltagit i aktiviteter som gör att de närmar sig självförsörjning. Under året har förvaltningen aktivt deltagit som plusmedlem i Integrationspakten där staden tillsammans med arbetsgivare från näringslivet, offentlig sektor och ideella organisationer har stärkt samverkan. Förvaltningen har bland annat samverkat med Försäkringskassa, region, Arbetsförmedling och civilsamhällets olika aktörer för att stärka arbetet för ökad självförsörjning.

Samverkan för en trygg och säker stad

Förvaltningens struktur för trygghetsarbetet har setts över under året. Förvaltningen har i trygghetsarbetet samverkat med polis, fastighetsägare, näringsidkare och civilsamhället. Även krisberedskapen har utvecklats och stärkts under året. En samverkan med externa aktörer för psykosocialt omhändertagande, POSOM, har etablerats. Förvaltningen har genomfört trygghetsvandringar för att identifiera otrygga platser och för vidare åtgärder som exempelvis platssamverkan. Förvaltningen har även i samverkan genomfört trygghetsinspektioner med fokus på otrygga och otillgängliga platser inom stadsdelsområdets park- och naturområden. Inspektionerna har lett till trygghetsskapande åtgärder.

Samverkan för hållbar stadsutveckling

Förvaltningen säkerställer i samband med remissyttranden att bland annat detaljplaner innehåller ett hållbarhetsperspektiv. Förvaltningen för dialog kring hållbarhetsperspektiven i de kontakter som finns med andra förvaltningar och bolag. Samverkan med trafikkontoret, miljöförvaltningen och Stockholm Vatten och Avfall AB har fortsatt under perioden. Förvaltningen samverkar med Stockholm Vatten och Avfall AB för att möjliggöra utsortering av matavfall. Under året har förvaltningens samverkat med trafikkontoret för att genomföra förstärkningsåtgärder för groddjur vid Råcksta träsk. För att erbjuda invånare kulturupplevelser har förvaltningen samverkat med kulturskolan, lokala kulturaktörer och föreningar.

Samverkan för att nå de globala målen i Agenda 2030

Samverkan sker och har utvecklats under året, såväl internt i förvaltningen och staden som externt med olika aktörer så som region, Försäkringskassa, Arbetsförmedling, fastighetsägare, näringsliv, polis, civilsamhälle med flera för att skapa jämlika uppväxt- och livsvillkor för invånarna, ett jämställt stadsdelsområde, bättre förutsättningar för näringslivet, trygghet och säkerhet i stadsdelsområdet och i miljö- och klimatarbetet. Bland annat har samverkan skett för att fler ska ha egen försörjning, stadigvarande bostad, att barn och unga ska ha förutsättningar att klara skolan, trygghet i stadsmiljön, i arbete mot våld och kriminalitet, i arbetet för klimat och miljö, i arbetet för integration och i arbete för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Klimat och miljöarbete

Arbetet enligt den lokala miljö- och klimathandlingsplanen har fortsatt under året. En klimat- och miljösamordnare tillträdde under hösten för att ytterligare stärka arbetet. Förvaltningen har tagit fram en åtgärdsplan så att verksamheterna kan minska energiförbrukningen utan att det innebär någon betydande verksamhetspåverkan. Under året har förvaltningens verksamheter arbetat med utsortering av matavfall vid servering av 25 portioner eller mer. Förvaltningen har även arbetat för att förebygga matsvinn samt att förebygga uppkomsten av avfall genom att undvika användning av engångsprodukter. Samtliga av förvaltningens verksamheter har under året källsorterat. Stadens återbrukscentrum, Stocket, har använts som förstahandsalternativ vid annonsering om överlåtelser och efterlysning av möbler och inventarier till förvaltningens verksamheter. Miljö- och hälsofarliga varor och produkter har ersatts med bättre alternativ vid inköp och upphandling. Ett arbete har även påbörjats för att användning av plast ska fasas ut så långt som det är möjligt.

Staden som arbetsgivare

Arbetet utifrån den nya chefsprofilen samt stadens kvalitetsprogram har fortsatt för att stärka förvaltningen som en attraktiv arbetsgivare och arbetet med kompetensförsörjningsplanen har varit prioriterat. Under året har arbetet enligt handlingsplan för förbättrad arbetsituation för socialsekreterare och biståndshandläggare stärkts. Utbildningar och föreläsningar inom bland annat transformativt ledarskap har erbjudits under året. Ett behov av ett mer nära och tillgängligt ledarskap i några verksamheter har identifierats vilket lett till ändring i organisation i syfte att förtäta ledarskapet.

Lokalförsörjning

Under året har förvaltningen fortsatt samverka med stadens bostadsbolag och privata fastighetsägare för att skapa trygga och attraktiva miljöer för nämndens kärnverksamheter. Samverkan har skett med bland annat SISAB och serviceförvaltningen gällande bland annat förskolelokaler och fritidsgårdar. Ett långsiktigt lokalprojekt har under året startat utifrån ett behov av mer ändamålsenliga lokaler och ett effektivt lokalutnyttjande.

Inköp

Förvaltningen har under året stärkt arbetet med upphandling, uppföljning av avtal och kontroll av inköp. Förvaltningen har en upphandlingsansvarig som har ansvar för avtalsförvaltning, stöd till verksamheter vid avtalsuppföljning och stöd vid direktupphandling.

Internationalisering och internationella relationer

En av förvaltningens förskolor, Grimsta förskola, deltar i Projekt Nordplus Junior där andra nordiska länder ingår.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Bedömningen är att förvaltningens arbete under året har bidragit till att inriktningsmålet uppfylls helt under året. Bedömningen grundar sig på det samlade resultatet av underliggande verksamhetsområdesmål, nämndmål, indikatorer och genomförda aktiviteter.

I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Antal hushåll och antal barn i familjer med ekonomiskt bistånd har minskat under året i jämförelse med föregående år. Den vanligaste anledningen till självförsörjning har varit att den enskilde fått arbete. Minskningen av antal hushåll har varit ett resultat av en rad olika framgångsrika arbetssätt i kombination med att inflödet av nya ärenden har varit lågt. För att nå kvinnor med långvarigt ekonomiskt bistånd har ett nytt arbetssätt påbörjats under året i samverkan med civilsamhället, KLAIS (kvinnor långt ifrån arbetsmarknaden inför sysselsättning), vilket har gett goda resultat. Under året har nyanlända i genomgångsbostäder med tidsbegränsade kontrakt fått bostadsvägledning för att så fort som möjligt hitta en mer långsiktig bostad. Bostadsvägledningen har lett till positiva resultat. Vid tiden för upphörande av kontrakten hade nästan hälften fått ett eget förstahandskontrakt och resterande hade köpt en bostad eller fått ett andrahandskontrakt.

Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

Förvaltningens mål för informationssäkerhetsarbetet har uppfyllts under året bland annat genom arbetet enligt rekommendationer från förvaltningens dataskyddsbud. För att stärka fokus och få tydligare åtgärdsplaner och effekter har en översyn av förvaltningens struktur för trygghetsarbetet i samverkan med polisen genomförts under hösten. Förvaltningens

krisberedskap har utvecklats och förstärkts under året. Ett arbete med att etablera samverkan för Psykosocialt omhändertagande, POSOM, har genomförts och samverkan har inletts. Platssamverkan har pågått under året på flera olika platser inom stadsdelsområdet och har sett olika ut beroende på vilken plats som varit aktuell. Sex trygghetsvandringar har genomförts under året och flera aktörer samt invånare har deltagit i syfte att identifiera otrygga platser. Som komplement till trygghetsvandringarna i stadsmiljö, har förvaltningen under året genomfört trygghetsinspektioner med fokus på otrygga och otillgängliga platser inom stadsdelsområdets park- och naturområden. Trygghetsskapande åtgärder har genomförts utifrån identifierade otrygga platser.

I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Förskoleundersökningens resultat visar på en ökad nöjdhet hos vårdnadshavarna. Andelen legitimerade förskollärare når både kommunfullmäktiges mål samt nämndens årsmål. I syfte att stärka den fonologiska medvetenheten hos barnen och på så sätt motverka framtida läs- och skrivsvårigheter pågår många olika språkfrämjande aktiviteter i förvaltningens förskolor. Fler föräldrar är nöjda med hur barnen utvecklat sitt språk. Hållbarhetsfrågor har stort fokus i utbildningen för barnen på alla förskolor och 23 förskolor har erhållit Skolverkets certifiering "Hållbar skola" för sitt arbete. Förskolan har nått nyanlända föräldrar genom introduktionsförskolan som har flertal aktiviteter för snabbare etablering. Ett par förskolor har under året medverkat i ett projekt inom socialtjänsten som handlar om tidig upptäckt och tidiga insatser till barn och föräldrar som tillfälligt eller mer långsiktigt behöver olika former av stödsatser vilket lett till en ökad samverkan mellan socialtjänst och förskola.

I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Inom socialtjänsten för barn och unga har förvaltningen under året sett en minskning av andelen barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning. För att motverka utanförskap, öka tryggheten och stärka integrationen har förvaltningen arbetat med att fler barn och unga ska få tillgång till fritidsaktiviteter och för att sprida information om fritidsverksamheter riktade till barn och unga har fritidspersonal under året genomfört riktade besök på boenden för nyanlända. Skolsocionomerna har ökat sin närvaro på skolorna och har då haft lättare att identifiera unga som behöver ett förebyggande stöd och tidiga insatser. Arbetet för att tidigt kunna fånga upp unga utsatta för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld och förtryck har stärkts under året. För att möta unga i risk för kriminalitet har förvaltningen arbetat med fler förebyggande och relationsskapande insatser.

Sociala insatsgruppen riktad till vuxna har fortsatt med stöd och insatser samt stöd till anhöriga till personer med en kriminell livsstil. Trygghetsfrämjande samverkan med polisen mot kriminalitet och relationsvåld har under hösten börjat bedrivas i samverkan med polis och kriminalvård. Förvaltningens arbete har under året bland annat inneburit individuell bostadsvägledning, stöd i bostadssökande och kontinuerlig uppföljning av enskilda med beviljad boendeinsats. Förvaltningens budget och skuldrådgivare har under året utökat samverkan med vråkningsförebyggare och äldreкурator för att förstärka det uppsökande arbetet. För att utöka det förebyggande arbetet mot relationsvåld och nå ut med information

har förvaltningen bistått polisen med informationsmaterial som kan ges till personer som misstänks utsättas för relationsvåld. Förvaltningen har även kompetensutvecklat medarbetare och utvecklat arbetssätt för att bland annat informera om det stöd som finns för personer i prostitution.

I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

Förvaltningen har under året arbetat för att öka de äldres inflytande genom olika forum för samverkan såsom pensionärsråd, fokusgrupper, anhörigråd, förtroenderåd och matråd. Förvaltningen har genomfört ett innovationsarbete där de äldre varit delaktiga i att hitta modeller för att nå ut med information till bland annat nationella minoriteter. Förvaltningens aktivitetscenter har under året erbjudit sociala, kulturella och hälsoinriktade aktiviteter till äldre i samverkan med föreningslivet, andra förvaltningar i staden samt andra aktörer för att kunna erbjuda ett ökat utbud av aktiviteter. Syftet har varit att aktiviteterna ska leda till minskad ofrivillig ensamhet och en bättre hälsa vilket ökar den upplevda tryggheten. Förvaltningen har fortsatt det uppsökande arbetet för att nå utrikesfödda äldre. Förebyggande enheten har genomfört en innovationssatsning enligt metoden Design thinking där utlandsfödda äldre intervjuades om hur aktiviteter skulle utformas för att de skulle vilja delta. Resultatet blev ett Kulturcafé som arrangerades på ett av aktivitetscentren och som har inneburit att fler äldre med annat språk än svenska har börjat delta i anordnade aktiviteter.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på kommunfullmäktiges indikatorer och resultat för året och nämndmålet resultat för året samt genomförda aktiviteter.

Självförsörjning

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

Antal hushåll med ekonomiskt bistånd i Hässelby- Vällingby har minskat under året i jämförelse med föregående år samt staden i stort. I januari 2022 uppgick antal hushåll till 885. Hushållen bestod av 988 vuxna personer varav 494 kvinnor och 494 procent män. Mot slutet av året hade antal hushåll minskat till 789. Hushållen bestod av 867 vuxna personer varav 442 kvinnor och 425 män.

Det huvudsakliga försörjningshindret har under året varit arbetslöshet, sjukskrivning och socialmedicinska hinder. Den vanligaste anledningen till självförsörjning har varit att den enskilde fått arbete. Minskningen av antal hushåll har varit ett resultat av en rad olika framgångsrika arbetssätt i kombination med att inflödet av nya ärenden har varit lågt. Förvaltningens nära samarbete med jobbtorg har intensifierats under året och föräldrar, särskilt kvinnor, har prioriterats till Stockholmsjobb och OSA-anställningar. Minskningen av

antalet hushåll med ekonomiskt bistånd kan även härledas till en fortsatt stark återhämtning på arbetsmarknaden trots rådande världsläge. Arbetslösheten i befolkningen har under året minskat från 7,2 procent i november 2021 till 6,6 procent i november i år enligt statistik från Arbetsförmedlingen. Under samma period har arbetslösheten för unga vuxna 18-24 år minskat från 8,9 procent till 8,1 procent. Trots att det varit prioriterat att bryta det långvariga biståndet under året har de flesta hushåll som avslutats varit kortvariga ärenden. Utmaningen att bryta det långvariga biståndet kommer vara ett fortsatt prioriterat område och ett intensifierat utvecklingsarbete har påbörjats under hösten för att ta reda på orsakerna till att en stor andel av hushållen är långvarigt biståndsberoende.

Sverige står inför en lågkonjunktur vilket historiskt sett har inneburit att den genomsnittliga biståndstiden ökat, något som förvaltningen bevakar. En annan potentiell risk som förvaltningen följer utvecklingen av är att antalet invånare i behov av ekonomiskt bistånd kan komma att öka framöver.

Medelbidrag

Under perioden januari till oktober ökade medelbidraget per hushåll med cirka 7 procentenheter i jämförelse med samma period föregående år. Ökningen är något högre än stadens genomsnittliga ökning på 4 procentenheter vilket medför att förvaltningens medelbidrag nu ligger i paritet med stadens i stort. En konsekvens av att medelbidraget blivit högre är att hushållen behöver en allt högre inkomst för att bli självförsörjande. Det kan leda till att hushåll inte blir helt självförsörjande trots att en eller flera vuxna i hushållet har fått arbete. Medelbidrag per hushåll påverkas bland annat av riksnormhöjning, hyreshöjningar och övrig inflation, hushållens storlek samt relationen mellan hushållens inkomster och utgifter. Den förhöjda bidragsnivån har legat stabil under hela året och förvaltningen bevakar utvecklingen vidare. Risk för ytterligare ökning föreligger under 2023 då riksnormen höjts med cirka 8 procentenheter.

Långvarigt bistånd

Personer som befinner sig långt från arbetsmarknaden och i långtidsarbetslöshet har varit en stor utmaning under flera år. Personer i behov av långvarigt bistånd domineras av ensamstående män och kvinnor utan barn i åldrarna 50-64 år. Förvaltningen ser en ökad komplexitet i dessa ärenden där samsjuklighet är vanligt och samordnade insatser krävs med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och regionen innan planering för arbete och egen försörjning är aktuellt. Förvaltningen har under året fortsatt utveckla arbetssätt för att kunna erbjuda individuellt utformade insatser mot egen försörjning. Bland annat har samverkan med Samordningsförbundet FINSAM genom FINSAM-team pågått under året i ärenden för förrehabiliterande insatser. Arbetet kommer stärkas ytterligare under 2023.

Andel kvinnor med långvarigt behov av bistånd har minskat under året, från 1,54 procent 2021 till 1,47 procent 2022. För att nå kvinnor med långvarigt bistånd har ett nytt arbetssätt påbörjats under året i samverkan med civilsamhället, KLAIS (kvinnor långt ifrån arbetsmarknaden inför sysselsättning). Syftet med arbetssättet har varit att bryta utanförskap hos utrikesfödda kvinnor i långtidsarbetslöshet för att komma vidare mot arbete och studier. Exempel på aktiviteter som civilsamhället anordnat under året har varit hälsofrämjande promenader och träningspass med *Hej främling*, språkcafé, *Svenska med baby* och *Klara*

Färdiga Kvinna.

Barn i familjer i behov av ekonomiskt bistånd

För att färre barn ska växa upp i en familj med behov av ekonomiskt bistånd har arbetet med barnfamiljer särskilt prioriterats och arbetssätt har strukturerats och systematiserats vilket har gett resultat. Under året har antalet barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd minskat från 516 barn i januari till 395 barn vid årets slut. Att ha föräldrar som arbetar och försörjer sig själva är en skyddsfaktor för barn. Förvaltningen har därför särskilt prioriterat föräldrar till insatser som leder till självförsörjning, bland annat i urvalet till Stockholmsjobb.

Unga vuxna

Antal unga vuxna 18-24 år som är i behov av ekonomiskt bistånd har minskat under året och i jämförelse med föregående år. I januari hade 78 unga vuxna, 52 män och 26 kvinnor, ekonomiskt bistånd i jämförelse med 66 personer i slutet av året, varav 39 män och 27 kvinnor. Av de unga vuxna har de flesta kommit till Sverige som ensamkommande barn. Av dessa är den största andelen unga män vilket är den främsta anledningen till att fler unga män än kvinnor har försörjningsstöd. Under 2022 har antalet ensamkommande legat på låg nivå vilket kan härledas till pandemins effekter och minskad invandring till Sverige. Det vanligaste försörjningshindret bland de unga vuxna har varit arbetslöshet och den vanligaste orsaken till självförsörjning har varit att den unga fått ett arbete. Förvaltningen har tillsammans med Jobbtorg och Arbetsförmedlingen ett välutvecklat samarbete för att erbjuda tidiga insatser för unga vuxna.

Feriejobb

Årets målsättning var att erbjuda totalt 950 platser för feriejobb till ungdomar varav 800 var avsedda för sommarjobb, 100 var avsedda för höstlovet och 50 avsedda för jullovet. Målsättningen har uppnåtts med god marginal. Totalt har 1 050 ungdomar fått feriejobb under året varav 546 flickor och 504 pojkar. Resultatet är en ökning mot föregående år då totalt 983 ungdomar fick feriejobb. Att det är något fler flickor än pojkar som fått feriejobb återspeglas i fördelningen av de ungdomar som söker feriejobb. Utifrån urvalet har förvaltningen prioriterat 109 ungdomar till feriejobb. Prioriteringar har gjorts utifrån kriterierna: ungdomar med funktionsnedsättning, ungdomar som avbrutit gymnasiestudier, ungdomar som bedömts ha behov av språkstödande insatser och ungdomar som på grund av sociala skäl ansetts ha behov av feriejobb som skyddsfaktor.

Ferieungdomarna har under året bland annat arbetat med parkskötsel, på förskola/dagkollo, inom entreprenörskap, genomfört enkätundersökningar och arbetat i secondhand butik. Utöver det har ungdomarna skapat konstverk, film och spelat teater i grupp. Under den årliga satsningen *Sommar på torget* som i år anordnats i samverkan med näringslivet, fick ferieungdomarna en inblick i företagande och kunde skapa kontakt med det lokala näringslivet. Näringslivssamverkan kring feriejobb har stärkts genom företagargruppen VHV (Vinsta, Hässelby, Vällingby).

Integration

Integration har varit ett av förvaltningens fokusområden under 2022. Förvaltningen har deltagit aktivt som plusmedlem i Integrationspakten där staden tillsammans med arbetsgivare

från näringslivet, offentlig sektor och ideella organisationer har stärkt samverkan. Förvaltningens lokala satsning på Stockholmsmentor har fortsatt under året samt förvaltningens arbete med att systematiskt skriva in sysselsättningsfrämjande krav i förvaltningens upphandlingar.

Stadsdelsmammor

Stadsdelsmammor som började som ett projekt 2017, har permanentats och är en viktig del inom förvaltningens ordinarie verksamhet. Förvaltningen har under året haft fyra stadsdelsmammor anställda. Migrationsverket har upphandlat tillfälliga boenden i stadsdelsområdet för att kunna erbjuda boende till flyktingar från Ukraina som fått uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet. För att möta upp behovet av stöd har förvaltningen under året anställt en stadsdelsmamma som talar ukrainska. Stadsdelsmamman har arbetat med vägledning till ukrainska flyktingar i frågor som rör exempelvis arbetsmarknad, förskola, skola samt olika möjligheter och aktiviteter i civilsamhället för att bygga nätverk i Sverige. Andra arbetsuppgifter som förvaltningens stadsdelsmammor haft under året har varit att bemanna stadsdelens informationsdiskar på SHIS-boenden för att ge information, stöd och vägledning. Tematräffar har anordnats för att ge kvinnor möjlighet att bryta isolering, träffa andra och öva svenska. Stadsdelsmammorna är en viktig länk mellan invånarna i stadsdelsområdet och förvaltningen och har varit betydelsefulla resurser i det uppsökande arbetet.

Nya samarbeten för integration

För att nå ut till fler nya invånare har ett samarbete inletts med det allmännyttiga bostadsbolaget Stockholmshem. Ett nytt arbetssätt har prövats i syfte att nå ut till invånare genom att erbjuda en mötesplats nära människors vardag och flytta förvaltningens verksamhet ut till hyresgästerna en gång i veckan. Förvaltningens stadsdelsmammor finns tillsammans med *Hej främling!* varje vecka på plats tillsammans med olika gästande verksamheter för att erbjuda stöd och information.

Informationsdiskarna och samhällsvägledning

Från och med 2022 är informationsdiskarna på SHIS-bostäder för nyanlända implementerade som en del av den ordinarie verksamheten. Informationsdiskarna bemannas av flera av förvaltningens verksamheter som samhällsvägledare, stadsdelsmammor, öppen förskola/introduktionsförskola, föräldrastöd, parklekar och fritidsgårdar samt organisationer från civilsamhället. Under året har satsningar gjorts som lett till att nyanlända fått kontakt med förvaltningens ordinarie verksamheter exempelvis parklekar, fritidsgårdar, feriejobb, sommarlovsaktiviteter och fritidsbiblioteket. Flera föreningar från civilsamhället har också varit aktiva och verkat för att fler nyanlända ska gå med i en förening och utvidga sitt nätverk.

Bostadsvägledning

Förvaltningen har ett stort antal genomgångsbostäder för nyanlända inom stadsdelsområdet. I och med att bostadskontrakten är tidsbegränsade är det angeläget att de boende får stöd för att så snabbt som möjligt hitta en egen mer långsiktig bostad.

Under 2022 var 116 bostadskontrakt planerade att upphöra då maximal boendetid uppnåtts. Av dessa har 114 hushåll flyttat ut. 81 hushåll har flyttat inom Stockholms län och resterande

hushåll till övriga Sverige. Flertalet, 52 hushåll, har fått förstahandskontrakt och resterande har fått andrahandskontrakt/inneboende eller har köpt egen bostad.

Bostadsvägledning erbjuds främst till hushåll som bor i genomgångsbostäder och ges i huvudsak i grupp, men även individuellt, i samarbete med SHIS, Welcome House och jobbtorg. Förvaltningen har ett pågående projekt som finansieras av stadens lokala utvecklingsmedel där studiecirkelar i bostadssökning erbjuds genom Sensus studieförbund: *Studiecirkelar i bostadssökning -civilsamhället som resurs på väg till egen bostad.*

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	2,6 %			2,7 %	2,7 %	2,7 %	VB 2022
   Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	1,81 %	1,87 %	2,04 %	2,11 %	2,15 %	1,5 %	VB 2022
  Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)	80,95	87,5 %	72,73 %	59,38	60	Tas fram av nämnd	VB 2022
   Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,4 %	1,34 %	1,47 %	1,49 %	1,5 %	1,0 %	VB 2022
   Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	32 st	9 st	23 st	37 st	30 st	800 st	VB 2022
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	1 106			979	850 st		VB 2022
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	65			72	70 st	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2022
Analys Årsmålet om 70 tillhandahållna platser för Stockholmsjobb sattes med utgångspunkt i resultatet för 2021 som var 72. Förvaltningens utfall för 2022 ligger dock högt i jämförelse med staden i stort. Förvaltningen kommer analysera varför antalet tillhandahållna platser har minskat från föregående år.							
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	110			107	75	Tas fram av nämnd	VB 2022
   Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	1 050 st	506 st	544 st	983 st	950 st	9 000 st	VB 2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämnden ska med stöd av stadsdelsnämnderna utifrån stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser definiera stadsdelsnämndernas ansvar för förberedande insatser inför inskrivning på Jobbtorg Stockholm	2022-01-01	2022-06-30	
✓ Kommunstyrelsen ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och i dialog med stadsdelsnämnderna, utifrån stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser, föreslå hur helhetsansvaret för arbetsmarknadsinsatsen Stockholmsjobb, inklusive samordning och anställning, kan åläggas arbetsmarknadsnämnden	2022-01-01	2022-06-30	

Nämndmål: 1.1.1 Kvinnor och män försörjer sig själva och är etablerade

 Uppfylls helt

Beskrivning

Med att försörja sig själv menas att kvinnor och män har ett lönearbete eller har en långsiktig lösning på sin försörjning genom det samlade socialförsäkringssystemet, arbetslöshetsförsäkringssystemet eller genom centrala studiestödsnämnden vid studier. Med att vara etablerad menas att nyanlända, enskilda individer och familjer har en stadigvarande boendelösning och en egen försörjning efter etableringsperioden.

Förväntat resultat

Unga vuxna 18-24 år har egen försörjning genom arbete eller studier

Kvinnor och män som står långt från arbetsmarknaden har arbetsförberedande insatser för att öka anställningsbarheten

Nyanlända har fått individuell bostadsvägledning och praktiskt stöd i grupp för att bli mer självgående i att söka egen bostad

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel kvinnor med långvarigt ekonomiskt bistånd i förhållande till samtliga vuxna kvinnor i befolkningen	1,47 %			1,54 %	1,5 %		VB 2022
 Andel kvinnor och män som har fått ett personligt erbjudande om samhällsvägledning	100	100 %	100 %	100	100 %		VB 2022
 Andel unga vuxna 18-24 år med ekonomiskt bistånd i förhållande till samtliga unga vuxna 18-24 år i befolkningen	1,14 %			1,38 %	1,6 %		VB 2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Stadsdelsnämnden ska, inom ramen för samhällsvägledning för nyanlända, fortsätta utveckla samarbetet med representanter för	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
civilsamhället och /eller andra aktörer avseende etableringsfrämjande aktiviteter för nyanlända kvinnor, män flickor och pojkar.			

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

◆ Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet delvis är uppfyllt. Bedömningen grundar sig på att kommunfullmäktiges indikatorer delvis är uppfyllda och nämndmålet delvis är uppfyllt.

Arbetet med att stävja fusk, oegentligheter och organiserad brottslighet

Förvaltningen har hanterat processen *Förebygga fusk och oegentligheter* och *Förebygga otillåten påverkan* i väsentlighets- och riskanalys och internkontrollplan enligt nedan.

Enligt det antagna årshjulet för systematiskt arbetsmiljöarbete, SAM, ska rutinen mot våld och hot om våld tas upp i november/december. Årshjulet med påminnelse om rutinen tas upp på avdelningsledningsmöte, AVL, innan dess och vidare på enheters arbetsplatsträff, APT. Det pågår en översyn av rutinen mot våld och hot om våld. Rutinen kommer kommuniceras och implementeras under 2023.

Utbildning i förtroendekänsliga poster har hållits under perioden. Utbildning har genomförts under hösten. För att förebygga fusk och oegentligheter har utbildning i fakturahantering genomförts löpande under året. Stickprov av konton gällande representation, First Card och attest har genomförts, felaktigheter har rättats och kontakt tagits med berörd medarbetare.

Förvaltningen har under året tagit fram förvaltningsövergripande rutiner för föreningsbidrag, idéburet offentligt partnerskap och uppföljning av avtal och hantering av avvikelser och oegentligheter.

Det systematiska informationssäkerhetsarbetet

Förvaltningens mål för informationssäkerhetsarbetet har uppfyllts under 2022 bland annat genom att systematiskt arbeta enligt rekommendationer från förvaltningens dataskyddsbud. Alla medarbetare i förvaltningen har erbjudits stadens digitala utbildning och medarbetare med nyckelfunktioner har erbjudits och genomfört en särskild utbildning. En dokumenterad grundstruktur för systematiskt informationssäkerhetsarbete har tagits fram genom lokala tillämpningsanvisningar.

Redovisning av aktiviteter som beslutades i handlingsplanen mot våldsbejakande extremism

De aktiviteter som redovisas i handlingsplanen mot våldsbejakande extremism bedrivs inom ramen för socialtjänstens ordinarie verksamhet. Invånare och representanter för lokala hyresgästföreningar har deltagit i några av de trygghetsvandringar som arrangerats i

samverkan med Hässelby-Vällingby fastighetsägare. Medarbetare har genomgått den webbaserade utbildningen om våldsbejakande extremism. Då utbildningen gjorts om under året finns det behov av att gå utbildningen på nytt. En incident rapporterades under året där kontakt togs med polis som hanterade incidenten vidare.

Genomförda åtgärder/aktiviteter och effekter utifrån åtgärdsplaner och samverkansöverenskommelse med polisen samt intern samverkan i staden

För att stärka fokus och få tydligare åtgärdsplaner och effekter har en översyn av förvaltningens struktur för trygghetsarbetet genomförts under hösten. Den nya beslutade strukturen, som följer stadens övergripande samverkansöverenskommelse, systematiserar och tydliggör de områden där aktörerna har rådighet och en aktiv roll. På så sätt kan polisen och förvaltningen samordna mål och åtgärder utifrån respektive organisations prioriteringar. 2023 ersätts trygghetsrådet med en lokal styrgrupp respektive en lokal beredningsgrupp utifrån den lokala samverkansöverenskommelsen med polisen. I arbetet med att genomföra åtgärder för att öka tryggheten samverkar förvaltningen och polisen även med fastighetsägare, näringsidkare och civilsamhället.

Förvaltningens krisberedskap har utvecklats och förstärkts under 2022. Ett arbete för att etablera forum för Psykosocialt omhändertagande, POSOM, har genomförts. Viktiga externa aktörer har identifierats och samverkan har inletts i syfte att skapa effektiva samverkansstrukturer. Under året har det inträffat ett antal skjutningar i stadsdelsområdet vilket tillsammans med andra incidenter så som sprängningar nära fastigheter ökar otryggheten hos invånarna. Förvaltningen har i trygghetsskapande syfte aktiverat den egna krisstödsgruppen, upprättat trygghetspunkt samt samverkat med civila aktörer för att skapa trygghet.

För att ytterligare stärka civilt försvar och krisberedskap har två trygghetspunkter etablerats i stadsdelsområdet. Dessa har utrustats med sådant material som kan behövas i olika krissituationer, exempelvis vevradio, ficklampor och vattendunkar för att hantera tillfälliga ström- och vattenbortfall.

Platssamverkan, vilket innebär riktat arbete mot avgränsade platser och utsatta områden, är ett av de fyra fokusområden som pekas ut i samverkansöverenskommelsen med polisen. Platssamverkan har pågått under året på Hässelby torg, i Vällingby C, Hässelby strand, Åkermynatan och Vinsta. Samverkansbehovet har sett olika ut beroende på vilken plats som varit aktuell. I exempelvis Vällingby centrum har det varit stort fokus på anslutande områden kring tunnelbanestationen då det förekommit mycket nedskräpning, klotter och annan skadegörelse. Det har under året genomförts ett antal samverkansmöten i Vällingby centrum och beslutat har tagits om åtgärder, exempelvis mer frekvent städning och intrångsskydd vid garage. Uppföljningar, i form av platsbesök, tyder på att färre nu vistas i de aktuella utrymmena. Under året har det även genomförts två trygghetsvandringar i Vällingby centrum i nära samverkan mellan Hässelby-Vällingby fastighetsägare och förvaltningen. På dessa vandringar har, förutom fastighetsägare, representanter för trafikkontoret, SISAB, lokala hyresgästföreningar och invånare deltagit. Vid vandringarna har brister i belysning, skadegörelse samt behov av städning noterats och åtgärdsplaner har upprättats för respektive berörd aktör.

Polisen har fått tillstånd att bedriva kameraövervakning över torget i Hässelby strand och det har gett viss effekt på själva torgytan, då detta bidragit till att minska den öppna drogförsäljningen. Under våren arrangerade och genomförde Hässelby-Vällingby fastighetsägare i tät samverkan med stadsdelsförvaltningen en trygghetsvandring i Hässelby Strand där bland annat fastighetsbolag, lokala hyresgästföreningar och en bostadsrättsförening deltog.

I samband med återinvigningen av Hässelby torg genomfördes ett event för att ge invånarna inblick i hur stadsdelsförvaltningen samverkar med olika aktörer i trygghetsfrågor. På eventet deltog Hässelby-Vällingby fastighetsägare, FastPartner, (centrumägaren), Svenska bostäder, trafikkontoret, polisen, Vinsta- Hässelby- Vällingby företagargrupp, VHV, samt andra organisationer från civilsamhället.

I Vinsta pågår ett arbete med att fördjupa platssamverkan då området är utsatt för omfattande nedskräpning och olovliga övernattningar. Flera organisationer har en pågående dialog kring hur samverkan ska se ut, koordinerat av VHV företagargrupp. Ambitionen med projektet är att få till stånd städning, snöröjning och bevakning med mera i samarbete mellan de olika aktörerna. Förarbetet fortsätter 2023 och arbetet med de olika åtgärderna planeras vara igång efter sommaren 2023.

Under hösten har det även genomförts en trygghetsvandring i Åkermyntan och de ordningsstörningar som rapporterades i centrumbyggnaden under 2021 verkar i det närmaste ha upphört under 2022.

Totalt har sex trygghetsvandringar genomförts under året.

Unga i risk för kriminalitet

Förvaltningen fokuserar på arbetet med skyddsfaktorer för barn och ungdomar som fungerande skolgång. Förvaltningen samverkar med bland annat skolan när det gäller våldsförebyggande arbete som till exempel Mentors i Violence prevention, MVP. Fältassistenterna har gemensamma utsättningar med polisen för att i ett tidigt skede fånga upp ungdomar i riskzon för kriminalitet. Polisen och stadens mobila ordningsvakter har haft utökad närvaro i samband med att fritidsgården Lyktan stängt för kvällen. Det sker även samverkan på individnivå för de ungdomar som har en allvarligare problematik.

Avhopparverksamhet

Förvaltningens arbete med Sociala insatsgruppen, SIG, har varit framgångsrikt, drygt hälften av deltagarna genomför programmet enligt planering. En viktig komponent i detta arbete är SIG-anhörigstöd, vars primära uppdrag är att stötta anhöriga till personer i kriminalitet. Anhörigstödet riktas även till anhöriga till personer som ännu inte har fått SIG-insats beviljad, men som behöver stöd för att bryta sin kriminella livsstil.

Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer

I syfte att förhindra att äldre invånare utsätts för bedrägerier och annan brottslighet har en informationskampanj genomförts i samarbete med Äldreomsorgen. Polisens material har delats ut eller funnits tillgängligt på aktivitetscentret Växthuset i Vällingby centrum. Under hösten har även kompletterande material spridits från Stöldskyddsföreningen och Bankföreningen. Pensionärsrådet har under året följt med på ett par trygghetsvandringar.

Förvaltningen har även erbjudit pensionärsrådet och rådet för funktionshindersfrågor att delta i två tillgänglighetsvandringar och avser fortsätta att erbjuda denna möjlighet.

Trygga och välskötta park- och naturområden

I syfte att identifiera upplevda otrygga platser i stadsmiljön har förvaltningen genomfört trygghetsvandringar i Hässelby strand, Vällingby, Hässelby gård, Grimsta, Smedshagen och Råcksta. För att stärka samordningen av trygghetskapande åtgärder medverkade polisen, trafikkontoret, fastighetsägarföreningen samt berörda fastighetsägare. Förvaltningen har utifrån identifierade behov åtgärdat renhållningsproblem, klotter samt slyröjt inom park- och naturmark. Vid behov av förbättrad belysning har förvaltningen samverkat med trafikkontoret. Som komplement till trygghetsvandringarna i stadsmiljö, har förvaltningen under året genomfört trygghetsinspektioner med fokus på otrygga och otillgängliga platser inom stadsdelsområdets park- och naturområden.

Trygghetskapande åtgärder har genomförts inom lekplatsen Oxtungan. En instängslad hundrastgård har anlagts med syfte att befolka platsen fler av dygnets timmar. Ytterligare belysning har tillförts i anslutning till hundrastgården och bänkbord har utplacerats. Därutöver har de gamla redskapsskjulen rivits eftersom de ständigt utsattes för inbrott och skadegörelse. Förvaltningen har också genomfört omfattande skogsröjning inklusive röjning av undervegetation med syfte att öppna upp skogen och göra den genomsiktig både från bostadsområdet och från lekplatsen, skogsområdet består nu i huvudsak av högstammig tall och björk.

Trygghetskapande åtgärder samt friläggning och nyplantering av bärbuskar har genomförts utanför Åkermyntans fritidsgård. Syftet med åtgärderna är att öka upplevelsen av trygghet och tillgänglighet på platsen. Större nyttjande av parkmarken kommer betyda en positiv platsaktivering utanför verksamheten som är tillgänglig för boende i området och alla som besöker centrum.

Upprustning av trappor inklusive räcken inom park- och naturområden har genomförts enligt tidigare inventerade prioriteringsbehov med fokus på Hässelby gård och Hässelby strand.

Större trygghetsröjningar av sly, buskage och mindre träd har genomförts inom naturområdena intill Coop i Vinsta och runt Johannelunds tunnelbanestation. Större sly- och trygghetsröjningar har också genomförts längs Maltesholmsvägen, Lövstavägen, Majeldsvägen, runt fastigheten Paradsängen samt inom Fornkullen. Genom att öka genomsiktligheten inom dessa naturområden minskar också risken för olagliga bosättningar.

Investeringsåtgärder i stadsmiljön

Planerad upprustning av Starboparken är för närvarande pausad i avvaktan på resultatet från planerad utökad markprovtagning för bedömning av eventuella marksaneringsbehov. Gestaltungsprogram är framtaget, inför byggstart uppräckt emellertid markföröreningar vid provtagning av området. Målet med parkinvesteringsprojektet som sker i samverkan med trafikkontoret, är att skapa en helhet kring Starboparken som bjuder in till både platsaktivering och rofyllda platser. I projektet ingår planerade åtgärder för att bevara den biologiska mångfalden samt stärka förmågan att hantera effekter av skyfall och värmeböljor.

Upprustning av lekytorna i utomhusmiljön vid parkleken Starbo har färdigställts. Platsen för småbarnslek har fått nya lekredskap och en äventyrsdel med naturlek har skapats för de äldre barnen. Förråd för lekredskap och barnvagnar har fått ny panel och nytt tak. Slyröjningar har genomförts för att öka genomsiktligheten i parkleksområdet.

En omfattande upprustning av lekplatsen Grötfatet har påbörjats under året med omfördelning av lekytor och rivning av gamla förråd samt borttagning av asfalt. En ny inhägnad hundrastgård har anlagts, en ny basketplan med två korgar och en småbarnslek med helt nya lekredskap har färdigställts under hösten. Genomsiktligheten i lekparken har förbättrats genom beskärning av träd och buskar och borttagning av visst buskage. Andelen hårdgjorda ytor har minskats med syfte att öka förmågan att hantera effekter av skyfall. Den biologiska mångfalden främjas genom ökad andel vegetation som främjar pollinerare. Upprustningen av lekplatsen fortsätter med etapp 2 och 3 under 2023.

Förvaltningen har fortsatt det innovativa arbetet med att utöka möjligheten för invånarna att källsortera vid utvalda platser inom park- och naturområden. Inom lekplatsen Grötfatet har två nya källsorteringsstationer utplacerats och en ny källsorteringsstation har placerats i Melonparken. Varje avfallsstation inkluderar fyra avfallskärl för sortering av fraktionerna papper, plast, metall samt övrigt. Avfallskärl för fraktionen "övrigt" drivs av solceller och återanvänder sin energi för komprimering av avfallet. Komprimeringen gör att kärlet rymmer avfall motsvarande fem till sju gånger sin storlek vilket medverkar till att antalet transporter för tömning av dessa kärl kan minskas avsevärt.

Med syfte att skapa platsaktivering har ett trygghetsprojekt genomförts vid startområdet för Grimsta motionsspår. Platsen har fått nytt slitlager, utvidgats och öppnats upp genom omfattande trygghetsröjning för att få genomsiktighet och på så sätt öka upplevelsen av trygghet under fler av dygnets timmar. Därutöver har platsen förnyats med sittplatser och kompletterande gymtrustning,

Anläggning av redskap för agility inom Grimsta hundrastgård har färdigställts under hösten. Vid lekplatsen Aftonsuset har ramper för skateåkning anlagts. Intill Tumultgränd har befintlig "kaninbur" för spontanfotboll omvandlats till en kombinerad anläggning med tennisbana och en plan för spontanfotboll. I samband med upprustningen av lekytorna i utomhusmiljön vid parkleken Starbo samt vid lekplatsen Grötfatet, så har tidigare lekutrustning återanvänts och placerats ut vid lekplatserna Björkriset, Skogstemplet och Fjällnejlikan.

Äldrevänlig stad

Genom att inkludera stadsdelsnämndens pensionärsråd samt rådet för funktionshinderfrågor i planerade trygghetsvandringar har dessa gruppers delaktighet och inflytande i utvecklingsarbetet av stadsmiljön ökat.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	58 %	59 %	57 %	58 %	79 %	79 %	2022
<i>Analys</i>							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period	
<p>Utfallet i medborgarundersökningen speglar att det under året och även tidigare skett flera större incidenter i stadsdelsområdet. Förvaltningen ser stora utmaningar i den upplevda tryggheten och samverkan med externa aktörer som polisen, fastighetsägare, näringsliv och civilsamhället pågår och utvecklas hela tiden. Det arbetet bedöms ge resultat på lång sikt men det är svårt att ange en tidpunkt för när en sådan förändring inträffar. Skillnaderna mellan könen är så små att det utifrån antal och svarsfrekvens inte går att säga om det föreligger en skillnad mellan könen.</p>								
 	Andel ungdomar som i stockholmsekäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld	87,97 %	87	89	91 %	88,5 %	2022	
<p>Analys Förvaltningen ligger en procentenhet högre än målet för staden i stort men på samma nivå som för två år sedan. Förvaltningen ska analysera resultatet mot det satta årsmålet.</p>								
 	Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	63 %	62 %	64 %	58 %	73 %	73 %	2022
<p>Analys Indikatorns formulering säkerställer inte vilken mark som avses. Resultatet för perioden omfattar såväl stadsdelsnämndens som trafiknämndens samt övriga fastighetsägares markansvar. I de fall invånare lämnar synpunkter på skötsel och städning av områden som inte faller inom stadsdelsnämndens ansvar, ombesörjer förvaltningen att inkomna synpunkter kommer till rätt ansvarig organisation, exempelvis fastighetsägare, trafikkontoret och SL.</p>								
 	Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	61 %	61 %	60 %	60 %	73 %	73 %	2022
<p>Analys Inom stadsdelsområdet finns omfattande problem med olagliga bosättningar som genererar sanitära problem, skadegörelse och nedskräpning. Förvaltningen ansvarar för sanering efter avhysningar vid olagliga bosättningar och samverkar med polismyndigheten samt övriga berörda parter inom staden om effektivare rutiner för att möjliggöra snabbare sanering. Därutöver arbetar förvaltningen kontinuerligt med att förbättra skötseln av park- och grönområden.</p>								
 	Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön	79 %	77 %	82 %	77 %	80 %	Tas fram av nämnd	2022
<p>Analys Resultatet för perioden omfattar såväl stadsdelsnämndens ansvar för park- och naturområden inkl. gång- och cykelvägar på parkmark som trafiknämndens ansvar för gator, cykelstråk, trottoarer, torgytor och belysning. Indikatorn efterfrågar invånarnas nöjdhet med stadsmiljön generellt. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att förbättra skötseln och utvecklingen av park- och grönområden. Genom att inkludera invånarnas synpunkter samt att göra tätare uppföljningar om åtgärdsbehov med anlitade driftsentreprenörer, förväntas medborgarnas nöjdhet öka.</p>								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 	Fastighetsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, kulturnämnden och stadsdelsnämnderna kartlägga och prioritera det långsiktiga investeringsbehovet i stadens parklekar	2022-01-01	2022-06-30
 	Idrottsnämnden ska tillsammans med i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda var i staden det finns behov av och förutsättningar för att skapa en mer levande stad genom utegym samt anlägga utegym i enlighet med utredningens slutsatser	2022-01-01	2022-12-31
 	Kommunstyrelsen ska i samråd med fastighetsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna följa upp satsningen på trygghetsinvesteringarna. Detta för att skapa en samlad bild över de insatser som genomförts och vad resultatet blivit samt sprida goda exempel, erfarenheter och lärdomar	2022-01-01	2022-06-30

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och stadens näringsliv ta fram och implementera spetsprojekt i tio utpekade platser i staden, i syfte att stärka tryggheten och den biologiska mångfalden genom smart växtbeklädnad av väggar	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Nämnder och bolagsstyrelser ska omsätta lärdomar från krishantering av pandemin i uppdaterad beredskapsplanering, såsom krisledningsplanering, kontinuitetsplanering och krisledningsövningar	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Nämnder och bolagsstyrelser som omfattas av säkerhetsskyddslagen ska säkerställa att det finns resurser och kompetenser tillgängliga i den utsträckning som krävs för att upprätthålla säkerhetsskyddet och bidra i utvecklingen av stadens säkerhetsskyddsorganisation	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Stadsdelsnämnderna ska under ledning av kommunstyrelsen utreda förutsättningar för att etablera trygghetspunkter för krisberedskap och det civila försvaret inom sitt geografiska område	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.2.1 Hässelby-Vällingby är välskött, tillgängligt och tryggt.

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Med välskött menas att park- och naturområden har höga rekreativvärden med god renhållning. Ett tillgängligt och tryggt stadsdelsområde innebär att säkerställandet av olika trygg- och tillgänglighetsbehov hos invånarna tillgodoses. Genom fördjupad samverkan med berörda aktörer som polismyndighet, fastighetsägare, näringsliv samt trafikkontoret om såväl den fysiska miljön som verksamhetsområden, skapas förutsättningar för ett välskött, tillgängligt och tryggt stadsdelsområde.

Förväntat resultat

Förvaltningen har etablerat samarbete kring trygghets- och trivselsfrågor på fler platser i stadsdelsområdet.

Andelen invånare som upplever trygghet i stadsdelsområdet ökar.

Andelen invånare som är nöjda med skötsel och städning av park- och naturområden ökar.

Analys

Utifrån resultatet i medborgarundersökningen om upplevd trygghet i den stadsdel där man bor bedömer förvaltningen att nämndmålet är delvis uppnått. Förvaltningen ser stora utmaningar med den upplevda tryggheten och nöjdhet med stadsmiljön. Nöjdheten med skötsel och städning har dock förbättrats något från föregående år. Ungdomar uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld ligger på samma nivå som vid mätningen för två år sedan. Förvaltningen kommer analysera resultatet och använda det i utvecklingsarbetet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Asfaltering av gång- och cykelstråk inom park- och naturområden fortsätter enligt tidigare inventerade prioriteringsbehov.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Förvaltningen ska verka för att boende och sommargäster kan transportera sig på ett säkert sätt mellan fastlandet och Lambarö.	2022-01-01	2022-12-31	
! Projektering och start av upprustning av Starboparken enligt framtaget gestaltungsprogram.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys			
Inför planerad byggstart uppräcktades markföreningar vid provtagning av området. Projektet pausas därför i avvaktan på resultatet från planerad utökad markprovtagning för bedömning av eventuella marksaneringsbehov.			
✓ Trygga torg	2022-01-01	2022-10-31	
✓ Upprustning av lekparken Grötfatet.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Upprustning av lekytorna i utomhusmiljön vid parkleken Starbo.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Upprustning av trappor inklusive räcken inom park- och naturområden enligt tidigare inventerade prioriteringsbehov.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Utomhusgym vid Grimsta motionsspår förnyas med trygghetsåtgärder samt nya redskap.	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.2.2 Invånare har förtroende för stadsdelsförvaltningen

◆ Uppfylls delvis

Beskrivning

Med invånare menas personer som bor i Hässelby- Vällingby stadsdelsområde och som på olika sätt kommer i kontakt med förvaltningens olika verksamheter. Med förtroende menas att förvaltningens kontakter med invånare präglas av hög tillgänglighet, ett gott bemötande och tydlig kommunikation.

Förväntat resultat

Invånarnas förtroende för stadsdelsförvaltningen ökar.

Analys

Utifrån resultatet i medborgarundersökningen om upplevd trygghet och nöjdhet med stadsmiljön bedömer förvaltningen att nämndmålet är delvis uppfyllt. Nöjdheten med skötsel och städning har dock förbättrats något från föregående år. Förvaltningen ska analysera resultatet för att använda i utvecklingsarbetet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Genomföra kartläggning av kommunikationsbehovet inom förvaltningens verksamheter	2022-01-01	2022-06-30	
! Upprätta en övergripande kommunikationsplan utifrån verksamhetsavdelningarnas behov	2022-06-30	2022-12-31	
Analys			
En kommunikationsplan är påbörjad och kommer att slutföras under 2023.			

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på kommunfullmäktiges indikatorer och resultat för året och nämndmålet resultat för året samt genomförda aktiviteter.

I underlag till förskolerapporten, som biläggs verksamhetsberättelsen, finns utförligare redovisning och analys av förskolornas verksamhet.

Kärnverksamhet, likvärdighet

Andelen legitimerade förskollärare är 41 procent och når både kommunfullmäktiges mål om 33 procent samt nämndens årsmål om 37 procent legitimerade förskollärare. Dock finns en stor variation mellan enheterna; 33- 45 procent och förvaltningen kommer att analysera orsakerna med utgångspunkt i alla barns rätt till förskollärlärd undervisning. Nämndens högre årsmål om 37 procent legitimerade förskollärare nås av sex enheter.

Kommunfullmäktiges mål om 16 barn per grupp samt 4,9 barn per årsarbetare uppfylls helt då andelen barn per grupp är 13 samt andel årsarbetare per barn är 4,5.

I syfte att stärka den fonologiska medvetenheten hos barnen och på så sätt motverka framtida läs- och skrivsvårigheter pågår många olika språkfrämjande aktiviteter i förvaltningens förskolor. Exempel på det är Skolverkets moduler i "Läsluft", andra stödmaterial som "Före Bornholmsmodellen- språklekar i förskolan", språkliga samlingar samt lek och övningar med fokus på språklig medvetenhet. Högläsning sker dagligen och inläsningstjänsten Polyglutt används för att barnen också ska kunna lyssna till böcker på olika språk.

Förskoleundersökningens resultat visar att fler föräldrar är nöjda med hur barnen utvecklat sitt språk; 84 procent 2022 jämfört med 80 procent 2021. Alla förvaltningens förskolor når grundläggande nivå 3 inom kvalitetsindikatorn/självvärderingens områden; språk och kommunikation, naturvetenskap och teknik, matematik, skapande verksamhet och pedagogisk miljö.

För att öka likvärdigheten för alla barn fortsätter arbetet med att utveckla tillgängliga lärmiljöer i samarbete med Specialpedagogiska skolmyndigheten. Anpassningar i miljön gynnar hela barngruppen samt förebygger konflikt och exkludering. Bildstöd och TAKK (tecken som alternativ kompletterande kommunikation) har implementerats och effekterna visar att tysta och blyga barn liksom barn med språksvårigheter kommit till tals på ett nytt sätt och på så vis utvecklat sin kommunikation. Som stöd i arbetet finns specialpedagoger på varje enhet samt förskoleavdelningens logoped och psykolog.

Hållbarhetsfrågor har stort fokus i utbildningen för barnen på alla förskolor. Fyra enheter fördjupar arbetet genom att under tre år delta i ett innovation-, forskning- och utvecklingsprogram för förskolan, IFOUS. Under året har ett nytt självvärderingsverktyg introducerats för att beskriva ett nuläge inom de tre dimensionerna av hållbarhet; ekologisk,

socio-kulturell och ekonomisk. Utifrån resultatet har olika teman startats. Barnens kunskap och agerande har ökat vilket visar sig i att barnen kommer med fler idéer och lösningar på olika vardagsproblem.

23 förskolor har också erhållit Skolverkets certifiering "Hållbar skola" för sitt arbete.

Samverkan och delaktighet

Förskoleundersökningens resultat visar glädjande på en ökad nöjdhet hos vårdnadshavarna; 85 procent är som helhet nöjda med verksamheten. Alla indexområden har ökat och 85 procent av vårdnadshavarna upplever att de är välkomna att ställa frågor och framföra synpunkter; jämfört med 79 procent 2021. Även vårdnadshavares uppfattning om barnens trygghet på förskolan har ökat från 85 procent 2021 till 89 procent 2022. I syfte att öka föräldrarnas kännedom om barnets utveckling, lärande och trivsel har dokumentationen i Skolplattformen utvecklats med lär loggar kring barngruppen och det enskilda barnet.

Förskolorna har under året medverkat i socialtjänstens förebyggande arbete och Vällingby och Grimsta förskolor har utvecklat sitt samarbete med socialtjänsten i samband med ett pilotprojekt som handlar om tidig upptäckt och tidiga insatser till barn och föräldrar som tillfälligt eller mer långsiktigt behöver olika former av stödsatser. Arbetet har resulterat i en ökad samverkan där förskola och socialtjänst snabbare genom tidig kontakt med vårdnadshavare skapat förutsättningar att tidigt ge stöd till familjer i behov.

Alla enheter har genomfört utvecklingssamtal och de barn som började förskoleklass höstterminen 2022 deltog själva i samtalet genom att visa och berätta om något som särskilt intresserade dem. Samtalen har i de flesta fall genomförts digitalt vilket har uppfattats positivt av alla parter. Även överlämnande samtal till skolan har skett digitalt med föräldrar och mottagande skola. Den lokala handlingsplanen för övergång mellan förskola-skola har uppdaterats med fokus på barnets språkutveckling.

Barns rättigheter

Barnperspektivet och barns rättigheter har beaktas genom Barnkonventionens artiklar, bland annat genom att involvera barnen i de individuella utvecklingssamtalen. Barnen deltar också i upprättandet av *Plan mot kränkande behandling och diskriminering* enligt skollagen. Vid förändringar i verksamheten genomförs konsekvens- och riskanalyser kopplade till barngruppen eller det enskilda barnet.

Utmaningar

Befolkningsprognosen visar att antal barn i åldern 1-5 år fortsätter att minska under kommande år och förvaltningen har genomfört nödvändiga åtgärder för att möta denna utveckling. Bland annat har förskolan Borgen i Hässelby avvecklats. Förvaltningen behöver samtidigt ha en beredskap, och därmed en viss överkapacitet, för att ta emot barn från enskilt drivna förskolor som eventuellt avvecklas men också för att kunna ta emot barn från krigets Ukraina.

Enligt senaste statistik (SWECO, december 2021) är 92,7 procent av barnen i stadsdelsområdet inskrivna i förskola vilket är en minskning med nästan 1 procent sedan december 2020 och antas bero på rådande pandemi under mätperioden. Barnen kan vara

inskrivna i det egna stadsdelsområdet men också i övriga staden eller annan kommun. Av de barn som är inskrivna i stadsdelsområdet är 42 procent inskrivna i förskolor i enskild regi. Andelen har varit oförändrad de senaste fem åren. Förvaltningen har identifierat 153 barn i åldern 3-5 år vilka omfattas av allmän förskola men inte är inskrivna i förskola. Under hösten gjordes ett utskick; en folder, med information om stadsdelsnämndens förskolor. I foldern fanns hänvisning till start.stockholm.se samt andra länkar med ytterligare information på bland annat flera språk. Detta ligger helt i linje med den förändring i Skollagen som beslutades om i juni och där kommuner uppmanas att arbeta uppsökande och på så vis öka inskrivningsgraden. Lagen börjar tillämpas 1/7 2023. Förvaltningen har ännu inte följt upp insatsen eller fått indikationer på att utskicket haft någon påverkan på inskrivningsgraden. Varför barn som har rätt till förskola inte är inskrivna är svårt att svara på men tänkbara orsaker kan vara av ekonomiska, kulturella eller religiösa skäl. Det kan också vara så att barnet är folkbokförd i stadsdelen men inte bor där eller befinner sig utomlands.

Introduktionsförskola

Introduktionsförskola finns på två platser i stadsdelen; Vita villan i Smedshagen och Regnbågen i Vällingby. Verksamheten startade våren år 2018. Introduktionsförskolan är en del av den öppna förskolan med riktade aktiviteter till nyanlända föräldrar för barn som inte ännu skrivits in i förskolan.

Exempel på aktiviteter som har genomförts är utflykter i närområdet, barnvagnspromenader för att hitta i stadsdelen, teaterföreställning, föreläsningar kring kost och massage samt högläsning och sångstunder. Många besökare är återkommande och den barnanpassade miljön och materialet bidrar positivt till barnets utveckling vilket många vårdnadshavare uppskattar då hemmiljön inte på samma vis kan ge detta. Vårdnadshavarna visar nöjdhet över att få stöd i sitt föräldraskap genom olika tips på vad som kan vara utvecklingsbefrämjande för sitt barn. Även samarbetet med föräldrarådgivarna uppfattas som mycket positivt.

Familjerna har hittat till verksamheten genom informationskanaler som mödravårdscentralen, barnavårdscentralen, socialsekreterare, internet, broschyr eller tips från vänner. På medborgarkontor och boenden för nyanlända finns informationsdiskar där information om vikten av att gå i förskola ges. Introduktionsförskolan samarbetar med föräldrarådgivare, förvaltningens integrationssamordnare, medborgarservice, stadsdelsmammor och barnavårdscentral. I syfte att öka inskrivningsgraden bland romska barn har ett arbete i samverkan med ett romskt nätverk inletts.

Under året har 52 vuxna besökt introduktionsförskolan och dess riktade aktiviteter; 46 kvinnor och 6 män. De besökte verksamheten med 57 barn i åldern 1,4 månader - 5 år. Besökarna är återkommande och har också deltagit i den öppna förskolans verksamhet vilket ökat möjligheten till integration, språkutveckling och att få ett socialt nätverk.

I samverkan med samhällsvägledare på Intro-Stockholm har förvaltningen tagit fram en rutin för tidig anmälan till förskola för nyanlända och arbetet har under året resulterat i att 28 barn skrivits in på förskola.

Nationella minoriteter- utbud och efterfrågan av förskola på nationella minoritetsspråk

Vårdnadshavare informeras om rätten till förskola helt eller till väsentlig del på finska,

meänkieli och samiska samt förstärkt språkstöd i de nationella minoritetsspråken romani chib och jiddisch via stadens webbplats när de ansöker om förskoleplats. Vårdnadshavare kan anmäla intresse för något av de tre förvaltningsområdesspråken finska, meänkieli och samiska. Under introduktionen på förskolan genomförs språksamtal med vårdnadshavarna och information om minoritetsspråken ges. Genom den årliga språkinventeringen i barngrupperna bevakas också rättigheterna för de nationella minoriteterna samt romsk inkludering.

En finsk förskola med 16 platser finns i förvaltningens regi där övervägande delen av utbildningen bedrivs på finska. I dagsläget är det 5 barn som står i kö och diskussion förs kring att eventuellt utöka verksamheten. Utöver finska har varken samiska eller meänkieli efterfrågats av någon vårdnadshavare.

Goda exempel

- En positiv utveckling är att enheten fortsatt utveckla arbetet med digitala verktyg och erbjudit vårdnadshavarna inskolningssamtal, utvecklingssamtal, språksamtal och föräldramöte fysiskt eller digitalt. Genom den möjligheten har deltagarantalet ökat och vår bedömning är att fler ges möjlighet att delta, då svårigheter för ensamstående eller tillgång till barnvakt, haft möjlighet att delta genom att koppla upp sig digitalt hemifrån.
- Tema och projektarbetet kring Igelkott och Kanin låter barnen vara med i undervisningen genom ett demokratiskt arbetssätt. Innehållet utgår från FN:s barnkonvention: Rätten till ett hem, värdegrund och att kunna säga förlåt och stopp. Genom materialet kring Igelkott och Kanin får barnen, med utgångspunkt i Barnkonventionens artiklar, leka, berätta och uttrycka tankar och känslor vilket medfört ökat ordförråd, lekkoder och socialt samspel.

Goda exempel Hållbar förskola:

- Utifrån arbetet med IFOUS- programmet och den sociala dimensionen av hållbarhet kan vi framför allt se ett ökat kunnande bland våra äldre barn. På gruppnivå ser vi stor utveckling gällande klimatet i barngruppen. Hur tillåtande barnen är mot varandra och hur de ser, eller inte ser, på olikheter. Vi ser ökad inkludering, förståelse för varandra och respekt. Barnen tar hand om varandra och hjälper varandra när behov finns. ”Jag får tycka precis som jag vill och vi måste inte tycka samma” är en mening som vi hör ibland.
- Vid ett skogsbesök uppmärksammade barnen att något slängt skräp i naturen (möbler, bildäck och kläder). När barngruppen återvände till förskolan anmälde pedagoger detta tillsammans med barnen i appen "Tyck till". Veckan efter var allt skräp borta, till barnens glädje. Alla kan göra något för att rädda vår miljö.
- På en enhet har de äldre barnen matkunskap med förskolans kockar. Barn lär sig om handhygien, hur olika mat ingredienser upplevs med flera sinnen och förbereder tillsammans med kökspersonalen exempelvis müsli till frukost, pizzasallad till lunch eller bär- och fruktsmoothie till mellanmål. Barnen tycker det är spännande att bekanta

sig i vad som finns i skafferiet och får insikter om hållbar utveckling och matsvinn, när de ser hur det samlas in på förskolorna efter varje måltid, hämtas med lastbilar för att sedan omvandlas till bioenergi som blir till drivmedel för bussar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	41,3 %	3,2 %	38,1 %	37,5 %	37 %	33 %	VB 2022
  Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	85 %	83 %	87 %	82 %	88 %	88 %	2022
Analys							
Indikatorn visar vårdnadshavarnas uppfattning om påståendet "Jag är som helhet nöjd med mitt barns förskola" och visar ett utfall på 85 procent nöjda föräldrar vilket är tre procentenheter högre än år 2021. Årsmålet om 88 procent nöjda föräldrar nås ej men har ökat jämfört med förra året. Enheternas resultat vad gäller nöjda föräldrar varierar mellan 74-93 procent i jämförelse med en variation mellan 70-91 procent år 2020. De riktade insatser som sattes in under förra året har gett effekt. Förskoleundersökningens resultat som helhet redovisas och analyseras i särskilt nämndärende under hösten.							
  Antal barn per grupp	13,1 barn/avd.			12,2 barn/avd.	16	16	VB 2022
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,5 st			4,6 st	4,9	4,9	VB 2022
  Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,7			3,7	3,6	3,6	2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna och med stöd av representanter från minoriteter samt experter kartlägga förekomsten av antisemitism i stadens pedagogiska verksamheter	2022-01-01	2022-06-30	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna aktivt arbeta för att öka barnens språkutveckling i stadens förskolor	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta fördjupa kunskaperna om varför barn inte är i förskolan och påbörja relevanta åtgärder för att öka inskrivningsgraden	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna intensifiera arbetet med att nå ut med information om nationella minoriteters särskilda rättigheter till modersmål och språkutveckling i förskola och skola samt säkerställa att det är lätt för vårdnadshavare att ansöka och beviljas detta	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med arbetsmarknadsnämnden genomföra en satsning på vidareutbildning i svenska språket för stadens förskolepersonal vid behov	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna att utveckla uppföljning och aggregerad statistik kring närvaro och frånvaro på stadens förskolor	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utvärdera hur alla förskolor arbetar med sin strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna revidera de obligatoriska rutinerna för övergången mellan förskola och grundskola med särskilt fokus på information om barnens språkutveckling	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utveckla indikatorn "Kvalitetsindikatorn – Självvärdering" utifrån läroplansuppdraget	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.3.1 Flickor och pojkar utvecklas och lär i en trygg förskola.

 Uppfylls helt

Beskrivning

I syfte att utvecklas och lära i förskolan erbjuds alla barn som deltar i förskolan en pedagogiskt stimulerande, utmanande och trygg verksamhet utifrån Skollag, Läroplan för förskolan och Barnkonventionen. Med en trygg förskola menas att säkerställa en god samverkan med hemmet och att barnen uppnår en känsla av välmående i förskolans verksamhet.

Förväntat resultat

Barnen är trygga och har en framtidstro

Barnen utvecklar ett rikt språk

Barnen möter förskollärlärd undervisning i alla grupper

Förskolorna når minst grundläggande nivå inom kvalitetsindikatorn/självvärderingens områden språk och kommunikation samt naturvetenskap och matematik,

Förskoleundersökningens resultat avseende indexområden "Samverkan med hemmet" och "Utveckling och lärande" ökar.

Inskrivningsgraden ökar

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel föräldrar som upplever att deras barn uppmuntras till att utveckla förståelse för naturvetenskapliga fenomen	85	84	86		83		2022
 Andel föräldrar som upplever att deras barn uppmuntras till att utveckla sitt matematiska tänkande	82	82	81		80		2022
 Andel föräldrar som upplever att deras barn uppmuntras till att utveckla sitt språk.	83 %	81	85	81 %	82		2022
 Andel föräldrar som upplever att förskolan är	87 %			85 %	86		2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
trygg och säker för sitt barn							
 Antal förskolor som erhåller skolverkets certifiering "Hållbar skola"	23				15		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Barnkonventionen genomsyrar verksamheten och uppmärksammas genom en ljusmanifestation	2022-01-01	2022-12-31	
 Delta och sprida erfarenheter från IFOUS- programmet "Hållbar förskola"	2022-01-01	2022-12-31	
 Delta och sprida erfarenheter från samarbetet med Specialpedagogiska skolmyndigheten kring tillgängliga lärmiljöer.	2022-01-01	2022-12-31	
 Den lokala handlingsplanen för övergång mellan förskola-skola uppdateras med särskilt fokus på information om barnens språkutveckling	2022-01-01	2022-12-31	
 Flickor och pojkar erbjuds högläsning och fonologiska språklekar systematiskt och regelbundet.	2022-01-01	2022-12-31	
 Flickor och pojkar är delaktiga i utvecklingssamtalen	2022-01-01	2022-12-31	
 Förskolans personal deltar i fortbildning om "Flerspråkiga barns språk- och kunskapsutveckling".	2022-01-01	2022-12-31	
Analys			
Ingen utbildning har genomförts under 2022 på grund av att stadsdelens i år saknat utbildade kursledare. Under första kvartalet 2023 kommer två nya kursledare genomgå utbildningsförvaltningens utbildning och därefter hålla i utbildningen för förskollärare och barnskötare i stadsdelen.			
 Förskolorna ansöker om att erhålla Skolverkets utmärkelse "Skola för hållbar utveckling".	2022-01-01	2022-12-31	
 Förskolorna arbetar med Skolverkets moduler; "Läslifet" i syfte att stärka det språkutvecklande arbetssättet.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förskolorna deltar i socialtjänstens förebyggande arbete	2022-01-01	2022-12-31	
 Utvecklingsdag för all pedagogisk personal med fokus på "Hållbar utveckling i förskolan"	2022-10-21	2022-10-21	
 Vid introduktionen i förskolan används språkdömander/språksamtal som följs upp regelbundet med vårdnadshavare	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på kommunfullmäktiges indikatorer och resultat för året och nämndmålet resultat för året samt genomförda aktiviteter.

1 december 2022 genomfördes en organisationsförändring inom Avdelningen för barn och unga. Enheten barn och unga samt Enheten familjevård och mottag delades upp för att skapa mindre enheter och bidra till ett närmare ledarskap. Personalsituationen inom avdelningen har varit ansträngd under året med hög personalomsättning samt svårigheter att rekrytera socionomer till flera av avdelningens enheter. Situationen har stabiliserats främst inom nya Enheten ungdom och LSS under årets sista två månader vilket har resulterat i att behovet av konsulter har minskat.

Inom socialtjänsten för barn och unga har förvaltningen under året sett en ökning av komplexa ärenden men andelen barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning har minskat från 29,2 procent 2021 till 21,9 procent 2022. Under året har antalet orosanmälningar ökat från 3 745 anmälningar 2021 till 4 158 anmälningar 2022. Förvaltningens analys är att externa aktörer, förskolor och skolor har genom förvaltningens förebyggande arbete exempelvis ute på förskolor och skolor fått information om processen vid en orosanmälan och därmed blivit mer benägna att lämna en orosanmälan till socialtjänsten.

Under årets två första tertial var det ett högt inflöde av anmälningar enligt lag om vård av missbrukare i vissa fall, LVM. Under hösten har dock inflödet av anmälningar minskat och stabiliserats på en mer genomsnittlig nivå. Handläggare har arbetat intensivt för att motivera enskilda till frivilliga insatser vilket gjorts i samverkan med beroendemottagningen i Hässelby. Förvaltningen har samverkat med polis och beroendemottagningen kring vikten av ett motiverande arbete för att förvaltningen ska kunna ge stöd i ett tidigt skede. Planeringsdag har även hållits med beroendemottagningen i Hässelby för att förbättra hur samverkan kring klienter kan förbättras ytterligare.

För att motverka välfärdsfusk har ny rutin upprättats under året som innebär att vid uppföljning i ärenden med personlig assistans och hemtjänst sker det en granskning av tidrapporter för bedömning av samstämmighet med beställning. Vid misstanke om fusk med personlig assistans rapporterar förvaltningen assistansutföraren till Inspektionen för vård och omsorg, IVO, vilket har skett vid ett tillfälle under året.

Modell för tidigt socialt stöd inom socialtjänsten för barn och unga

Förvaltningen har under tre år arbetat med det sociala investeringsprojektet Modell för tidigt socialt stöd. Målet har varit att barn och unga i kontakt med socialtjänsten ska ha en trygg uppväxt, att familjers och samarbetspartners tillit till socialtjänsten ska öka samt att medarbetare trivs och ser nyttan med sitt arbete. Inom ramen för projektet har en pilotverksamhet, Socialtjänst Vällingbyteamet varit igång mellan september 2020 till augusti 2022. Under hösten 2022 har en utvärdering av arbetssättet påbörjats i samarbete med Research Institutes of Sweden, RISE, som kommer analysera resultatet vidare under 2023. Lärdomar från projektet som nya samverkansformer med skola/förskola och vikten av samordnat stöd till familjer kommer implementeras i ordinarie verksamhet under kommande verksamhetsår.

Förebyggande arbete

Under året har 122 nya familjer tillkommit i *Hembesöksprogrammet* som bedrivs i Hässelby

gård och Vällingby. Totalt har 525 hembesök genomförts under perioden vilket är en förväntad ökning då Vällingbys hembesöksprogram har varit i gång sedan halvårsskiftet 2021. Vid hembesöken har 98 procent av de som deltagit varit en förälder som identifierar sig som kvinna. I 59 procent av besöken har en förälder som identifierat sig som man deltagit. I jämförelse med samma period 2021 har antalet män som deltar vid hembesök ökat med nio procentenheter.

För att motverka utanförskap, öka tryggheten och stärka integrationen har förvaltningen arbetat med att fler barn och unga ska få tillgång till fritidsaktiviteter. Under året har förvaltningen i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen startat ett fritidsbibliotek i parkleken Starbo, där alla gratis kan låna sport- och fritidsutrustning. Fritidsbiblioteket har mellan maj-november 2022 haft 19 låntagare som tillsammans lånat 62 sport- och fritidsartiklar. Verksamheten riktar sig till alla men prioriterar särskilt barn, unga och nyanlända. För att sprida information om fritidsbiblioteket, parklekarnas och fritidsgårdarnas verksamheter och lovaktiviteter riktade till barn och unga har fritidspersonal under året genomfört riktade besök på boenden för nyanlända. Under året besökte personal från fritidsbiblioteket tre boenden för nyanlända och träffade 116 personer, både barn och vuxna, för att informera om verksamheterna. Även förvaltningens föräldrarådgivare har besökt boenden för nyanlända för att informera om sin verksamhet och tidigt komma i kontakt med familjer som kan vara i behov av stöd. Fältassistenter har arbetat uppsökande på och omkring boenden för nyanlända. Under året arrangerades ett dagkollo på parkleken Gulsippan för nyanlända familjer. Totalt deltog 132 barn varav 73 flickor och 59 pojkar.

För att bidra till jämlika uppväxtvillkor arbetar förvaltningen med att familjehemsplacerade barn flickor och pojkar har en god hälsa, där även tandvård ingår. För att kartlägga hälsan hos familjehemsplacerade barn skickas varje år hälsokort ut till familjehemmen som ska ombesörja barnens hälsa. Barn som på olika sätt uppvisar en sämre hälsa har erbjudits stöd och hjälp som har ombesörjts av familjehemmet.

Tidigt socialt stöd

För att stärka skyddsfaktorer kring barn och unga arbetar förvaltningen med att tidigt få kontakt med barn och unga samt deras föräldrar för att kunna ge stöd. En god relation mellan barn och förälder är en av de viktigaste skyddsfaktorerna och därför är kontakt med föräldrar inom det förebyggande arbetet extra viktig för förvaltningens fältassistenter. Föräldrakontakt har under året tagits vid 64 tillfällen mot 51 tillfällen 2021. De vanligaste orsakerna till föräldrakontakt är oro för att barnet eller ungdomen befinner sig i riskmiljö. Då även strukturerade fritidsaktiviteter är en skyddsfaktor har fältassistenter varit behjälpliga i kontakt med lämpliga föreningar och följt med på exempelvis provträningar. Under året har 36 ungdomar fått hjälp att hitta en fritidsaktivitet, vilket är en liten ökning i jämförelse med 34 ungdomar 2021.

Under året har 100 elever erbjudits stöd i *Närvaroprogrammet*. Av dessa har 48 elever, varav 26 flickor och 22 pojkar, tackat ja och deltagit i programmet. De elever som avslutats under året har haft en genomsnittlig ökning av skolnärvaron från 49 procent till 72 procent vid avslutat program. Statistiken visar att antalet elever som erbjuds och deltar i *Närvaroprogrammet* har minskat under året. Minskningen beror på flera orsaker, till exempel

att vissa ändringar har gjorts i det skolsociala arbetet under året. Skolsocionomerna är nu mer ute på skolorna och har personal och klassrumsarbete samt deltar på möten med elevhälsoteam vilket har inneburit att skolsocionomerna lättare har identifierat unga som behöver ett förebyggande stöd. Vetskapen om stödet växer i stadsdelsområdet vilket gör att vägarna till kontakt med en skolsocionom blir fler och lättare. Möjligheten för elever att uppnå gymnasiebehörighet med en trygg skolgång har därmed ökat genom flera olika åtgärder. Andel familjehemsplacerade barn som klarar målen i kärnämnen i grundskolan är knappt 95 procent för både pojkar och flickor vilket är cirka 20 procentenheter högre än för staden i stort.

För att tidigt kunna fånga upp unga utsatta för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld och förtryck har förvaltningen en enkät om våld och våldsutsatthet som lämnas vid nybesök på Västerorts ungdomsmottagning. 194 unga har under året svarat på nybesöksenkäten. Av dessa svarade 102 unga att de varit utsatta för någon form av våld, dock kan samma individ ha uppgett flera orsaker till våldsutsatthet. Anledningen till den höga andel våldsutsatta kan vara att unga som söker sig till kurator på ungdomsmottagningen är mer utsatta än unga generellt. Av dessa 102 unga svarade 46 att de hade varit utsatta för sexuellt våld och 32 för hedersrelaterat våld eller förtryck. 23 unga angav att de var förövare till någon form av våld. Det våld som anges är oftast våld som skett tidigare i livet och som fortfarande påverkar ungdomarnas liv i nutid. Pågående våldsutsatthet orosområde alltid enligt rutin gällande unga under 18 år. De som har behov av stöd erbjuds kuratorssamtal eller remittering till andra vårdgivare.

För att bredda utbudet av insatser till barn och unga som riskerar att hamna i missbruk och kriminalitet har förvaltningen under året samarbetat med civilsamhället i ett projekt med sociala utfallskontrakt. Insatserna som har erbjudits har varit biståndsbedömda och följts upp genom den genomförandeplan som socialsekreteraren tagit fram tillsammans med barnet eller den unge och dess familj. Civilsamhällsaktörernas insatser har varit tänkta att förstärka och komplettera förvaltningens ordinarie utbud av insatser inom områdena skola, fritid, stöd och sociala relationer samt psykisk hälsa. Under projektiden har 52 insatser beviljats till 13 barn och 37 unga. Ett år efter avslutade insatser kommer projektet utvärderas.

Stadigvarande boende

Förvaltningens arbete under året har bland annat inneburit individuell bostadsvägledning, stöd i bostadssökande och kontinuerlig uppföljning av beviljad boendeinsats. Förvaltningens budget- och skuldrådgivare har under året utökat samverkan med vräkningsförebyggare och äldrekurator för att förstärka det uppsökande arbetet. Målet att fler kontrakt gällande tidigare försökslägenheter ska övertas av de boende har dock inte nåtts. Förvaltningen kommer utveckla arbetssättet för stöd till boende i försökslägenheter.

Förvaltningen har delvis uppnått målet gällande det vräkningsförebyggande arbetet. Anledningen bedöms bero på att fler ärenden inkommit där det förekommit svårigheter att stötta den enskilde för att förhindra avhysning. Det har gällt meddelande om avhysning där den boende redan har flyttat utan att säga upp kontraktet eller att det har varit dödsbon. Det vräkningsförebyggande arbetet sker i huvudsak innan meddelande om avhysning inkommer från Kronofogden. Det uppsökande och stöttande arbetet påbörjas när kännedom om risk för

avhysning inkommer till förvaltningen, i första hand från hyresvärdar.

Under året har fyra barnfamiljer vräkts. Förvaltningen har försökt erbjuda stödjande insatser för att vräkningarna skulle förhindras men utan framgång. I ett ärende blev kontraktssinnehavaren till lägenheten frihetsberövad av polis vilket förhindrade kontakt för att förhindra vräkning. I ett annat ärende avböjdes stödjande insatser vilket av förvaltningen bedömdes bero på en misstro mot socialtjänsten vilket kan vara en följd av den desinformationskampanj som har spridits under året. I två ärenden har lägenheterna varit övergivna vid vräkningarna, i ena fallet har det bekräftats att en familj flyttat utomlands och i det andra fallet har det inte bekräftats vem eller vilka som faktiskt brukat lägenheten och att folkbokföringen kan ha brustit. Barnfamiljer har varit fortsatt prioriterade i förvaltningens vräkningsförebyggande arbete under året med motiverande och stödjande åtgärder. Långsiktiga boendelalternativ prioriteras framför placeringar på akutboenden, när en vräkning inte är möjlig att förhindra. För de som behöver akutboende erbjuder förvaltningen ett intensivt stöd för att vistelsetiden ska bli så kort som möjligt.

Delaktighet och inflytande

Inom Avdelningen för barn och unga fortsätter förvaltningen arbeta med barn och ungdomars delaktighet under utrednings- och beslutsprocessen. Antalet genomförda barnsamtal, där barnet eller den unge har fått information om anledningen till utredning och kunnat uttrycka önskemål, har under året ökat från 72 procent till 75 procent. Vid en genomgång av statistik i november 2022 var den totala andelen barnsamtal med efterföljande återkoppling knappt 67 procent.

För att öka barns delaktighet har förvaltningen under året arbetat med olika metoder, så som bildstöd i samtal samt att förlägga samtal till platser som är mer barnanpassade, exempelvis lekparken. Vissa samtal med barn och unga har inte genomförts på grund av barnets ålder eller utifrån att en bedömning gjorts att det inte är för barnets bästa att genomföra ett samtal. Under året har ett utvecklingsarbete genomförts vad gäller genomförandeplaner för barn med insatser inom lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Bland annat har beställningar till utförare utvecklats för att säkerställa att barnets behov tillgodoses.

I syfte att ungdomar som besöker fritidsgårdarna ska känna sig delaktiga får de vara med och planera verksamhetens aktiviteter genom planeringsmöten och genom att lämna förslag i förslagslådor. Ungdomarna har genom detta arbetssätt direktinflytande över aktiviteter på loven och i verksamhetens veckoprogram. Varje år i december genomförs en mötesplatsenkät där besökande ungdomar på fritidsgårdarna svarar på ett antal frågor. 85 ungdomar svarade på mötesplatsenkäten under 2022 vilket gav ett index för trygghet och bemötande på 90,6 samt ett index för inflytande, delaktighet och ansvarstagande på 72,6. Fördjupad analys av resultatet görs med ledning, medarbetare och ungdomar för respektive verksamhet och genomförs under tertiäl ett 2023.

Andel barn och unga som är delaktiga i planeringen av sin behandlingsinsats inom förvaltningens familjestöd, genom att vara med och formulera delmål och genomförande, har för barn under året ökat från 41 procent 2021 till 68 procent 2022. När det gäller ungdomar har andelen ökat från 41 procent 2021 till 81 procent 2022. Ungdomarnas egen delaktighet i

behandlingsplaneringen ger dem möjlighet att tycka till om hur behandlingen ska bedrivas, vad de tycker är viktigt att börja med och vad de önskar för stöd. I de fall där barnet eller ungdomen inte medverkat i insatsplaneringen analyseras bortfallet. Att barnet är för ungt för att medverka samt att behandlingsinsatsen har föräldrarna i fokus är vanliga anledningar till att barn inte deltar i insatsplaneringen. Vad gäller ungdomar kan bortfallet bero på att ungdomen inte är motiverad till kontakt och/eller att den unge har svårigheter i sociala kontakter.

Under 2022 har förvaltningens familjerätt fortsatt arbete kring barns delaktighet. Familjerätten har fortsatt med barnkommunicering vilket innebär att alla barn som varit föremål för utredningar kring vårdnad, boende och umgänge i tingsrätten erbjuds en tid för kommunikering av utredarnas förslag till domstol.

För att öka vuxnas delaktighet samt möjlighet till utveckling och självständighet har förvaltningen under året arbetat med att fler möten ska hållas med enskilda för att utforma tydligare individuella mål i genomförandet. I syfte att öka enskildas delaktighet och inflytande har ett antal coacher inom motiverande samtal, MI, utbildats.

Förvaltningens utförarenheter inom Avdelningen för vuxna har under året även arbetat med att öka den digitala inkluderingen för personer med funktionsnedsättning. Exempelvis pågår ett projekt i tjänstedesign för att ta reda på hur enskildas behov av stöd till digital inkludering bäst ska tillgodoses. Teknikcoacher finns på vissa utförarenheter för att öka digitaliseringen inom enheten. Flera kompetenshöjande insatser har genomförts för medarbetare vilket ökar det digitala stöd enskilda kan få till att kunna söka information på nätet eller att utöva sina demokratiska rättigheter.

Aktuella frågor stäms löpande av med stadsdelens funktionshinderråd för ökat funktionshinderperspektiv.

Trygghet

För att möta unga i risk för kriminalitet har förvaltningen arbetat med flera insatser, bland annat har föräldrar till unga som vistas i riskfyllda miljöer bjudits in till föräldramöten och unga har slussats till aktiviteter som ger en strukturerad fritid. Fältassistenter och skolsocionomer har arbetat uppsökande mot ungdomar med riskbeteende. Förvaltningens arbetar aktivt med att barn och ungas behov ska tydliggöras under utredningstiden genom att fler vårdnadshavare samtycker till samverkan mellan olika aktörer. Uppföljning visar att av 539 pågående utredningar har skolan vidtalas i 49 procent av utredningarna. Däremot visar en punktmätning som genomfördes i november 2022 att i 670 pågående utredningar har ansvarig handläggare haft kontakt med förskola/skola i 70 procent av utredningarna. Dokumentationen i journalens försättsblad kommer 2023 ses över för att säkerställa att dokumentationen sker på ett korrekt sätt.

Trygghetssamtal har genomförts med barn och unga under 15 år med riskbeteenden, där utredning inte inleds. Syftet med dessa samtal är att ge tidigt stöd och undvika behov av mer omfattande insatser. Under året har 6 samtal genomförts. 27 barn och unga, 16 pojkar och 11 flickor, har blivit erbjudna samtal.

Förvaltningen har även ungdomsbehandlare som arbetar riktat mot kriminalitet. Arbetet med

att nå unga med kriminellt beteende har förstärkts genom att en ungdomsbehandlare fått i uppdrag att samlokaliseras med polisen. Under september 2022 tillsattes även socionom hos polisen på 50 procent. Arbetet med att skapa en struktur och rutin kring arbetet med kriminella ungdomar i stadsdelen har färdigställts. Inom uppdraget, socionom hos polisen, ingår att ha en rådgivande funktion gentemot polisen, delta i förhör i de fall det är lämpligt, vara en länk mellan socialtjänsten och polisen samt vara ett konsultativt stöd gentemot socialtjänstens utredningsenhet. Polisen har tillsatt egna resurser vilket innebär att en polis kan vara med i de fall där Sociala insatsgruppen för unga, SIG-unga, blir aktuell. Tjänsten som socionom hos polisen har även inneburit en ökad kännedom om vilka unga i stadsdelsområdet som befinner i riskzon för att utveckla en kriminell livsstil eller redan är kriminella, en bättre samverkan mellan socialtjänst och polis och bättre möjlighet till att motivera familjer att ta emot hjälp.

Samverkan för barn och unga i behov av särskilt stöd, BUS-samverkan, har utökats under året och berörda chefer träffas oftare kring behov gällande barn och unga med speciella svårigheter och som behöver ett samordnat stöd. Syftet med utökad BUS samverkan är att tidigare samordna och samhandla kring barn och unga med behov av stöd från flera aktörer. Den utökade BUS-samverkan har utvärderats och visar på fortsatt behov av tätare möten, vilket är inplanerat för 2023.

För vuxna som vill lämna en kriminell livsstil erbjuds stöd av Sociala insatsgruppen, SIG, som förvaltningen bedömer är ett viktigt arbetssätt för minskad kriminalitet. För att få en tydligare bild av arbetssättets effektivitet görs en utvärdering centralt i staden genom en forskargrupp.

Trygghetsfrämjande samverkan med polisen mot kriminalitet och relationsvåld har under 2022 varit ett strategiskt utvecklingsområde och som under hösten börjat bedrivas inom ramen för TREFAS. Projektet TREFAS är ett samarbete mellan Stockholms stad, Polismyndigheten och Kriminalvården för att ge strukturerade samverkansformer. Den stärkta samverkan har bland annat bidragit till en bättre samsyn och snabbhet i arbetet med inskrivning, bedömning och uppföljning inom SIG.

I enlighet med stadens program för stöd till anhöriga har stöd även erbjudits anhöriga till personer med en kriminell livsstil där anhöriga kan vara en viktig del för att stötta personer till förändring. Anhörigstödet ges i form av informations- och motivationssamtal samt anhörigcirklar. Utvärdering av anhörigstödet visar på en hög nöjdhet där en förbättrad livssituation upplevts av deltagarna. Inom Relationsvåldsteamet, RVT, har förvaltningen även börjat erbjuda stöd till anhöriga, efter en lämplighetsbedömning, då det är vanligt att det är en anhörig som står för hotet och våldet mot den enskilde.

RVT har eftersträvat en mer operativ samverkan med polisen för att kunna erbjuda personlig information och stöd till våldsutsatta i ärenden där det finns misstänkt relationsvåld. Under året har 339 våldsutsatta personer varit kända av socialtjänsten. Antalet våldsutsatta personer kan vara en underrapportering på grund av en manuell inrapportering som det har varit en svårighet att få till en systematik kring.

Polisen har inte haft möjlighet att samverka kring våldsutsatta enligt den planering som fanns

för året men förhoppningen är att mer operativ samverkan kan inledas under våren 2023. För att utöka det förebyggande arbetet mot relationsvåld och nå ut med information har förvaltningen bistått polisen med informationsmaterial som har getts till personer som misstänks vara utsatta för relationsvåld. Vidare har förvaltningen en överenskommelse med Stockholms tjej- och kvinnojour om ett idéburet offentligt partnerskap, IOP. Flickor och kvinnor kan anonymt vända sig till Stockholms tjej- och kvinnojour för stöd och hjälp. Det idéburna partnerskapet är inriktat mot kvinnor i missbruk och förebyggande samverkan med hyresvärdar. Förvaltningen har även kompetensutvecklat medarbetare och utvecklat arbetssätt för att i högre grad informera om det stöd som finns för personer i prostitution, genom bland annat Mikamottagningen.

Samverkan förskola, skola, socialtjänst, fritidsverksamhet och polis

Förvaltningen har genomfört 47 samordnade individuella planer, SIP, under året för barn och unga jämfört med 17 genomförda SIP 2021. Förvaltningen har bland annat utbildat medarbetare i arbetssättet samt informerat om förvaltningens arbetssätt med intern-SIP.

Under året har påverkan från pandemin samt hög personalomsättning inom socialtjänstens myndighetsutövning för barn och unga medfört att förvaltningens samverkan inte har kunnat genomföras i önskad omfattning. Stärkt stöd i samverkan, STIS 0-5 år, och 6-16-gruppen för barn och unga 6-16 år, har dock fortsatt under 2022. Utvärderingen visar att dessa forum har lett till förbättrat samarbete och samsyn mellan skolan, regionen, polisen och socialtjänsten. Representanter från förvaltningen har deltagit regelbundet i dessa grupper och bidragit med sina kunskaper och erfarenheter samt varit en länk mellan förvaltningens verksamheter och dessa samverkansaktörer. En utvärdering av STIS-samverkan har skett och visar att samverkan bidrar till kännedom om varandras verksamheter och fungerar relationsskapande. Detta ger effekter för målgruppen som får mer samordnade insatser. Samverkan genom STIS för de yngre barnen har framförallt bidragit till en ökad kompetens om orosanmälningar. Förvaltningen ser kopplingar mellan en ökad kompetens kring vikten av att orosanmäla och ökningen av antalet inkomna orosanmälningar under året.

Samverkan med andra aktörer

Förvaltningen har under 2022 inlett en samverkan med Skandias stiftelse Idéer för livet för att stärka arbetet kring barn och unga med psykisk ohälsa. Samverkan sker i enlighet med modellen Collective impact som innebär att aktörer arbetar tillsammans och delar information i syfte att lösa komplexa samhällsutmaningar.

För att skapa bättre relationer mellan barn och unga och föräldrar finns föräldragrupper och föräldrarådgivare. Förvaltningen har i jämförelse med övriga staden ett väl utvecklat nätverk för föräldragrupper så som ABC och KOMET. Förvaltningen genomför flest föräldragrupper i hela staden. Detta är ett resultat av god samverkan och tydliga mål för skola och förskola att ha ambassadörer eller utbildade gruppleddare i verksamheten som sprider kunskap om föräldrastödsprogrammen. Ibland är det inte tillräckligt med deltagare för att hålla grupper på andra språk. Samordnaren för Föräldraskap i Sverige, FÖS, ingår i stadens FÖS-nätverk som skapades under året i syfte att just samverka kring att nå fler föräldrar och hänvisa föräldrar över förvaltningsgränserna vid behov för att få ihop olika språkgrupper.

Under 2022 har föräldrarådgivare besökt tre av fem boenden för nyanlända i stadsdelsområdet. Föräldrarådgivare har ett flertal gånger besökt boendena i syfte att skapa relationer och marknadsföra sin verksamhet för SHIS bovårdar samt till familjerna i boendet. Det har lett till att föräldrar har bitt om enskilda råd och stödsamtal och även anmält sig till föräldrautbildningar.

Arbetet med tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Utveckling av förvaltningens arbete med *Fritid för alla* som är en riktad verksamhet till barn och unga med funktionsnedsättning pågår i samarbete med idrottsförvaltningen och närliggande stadsdelsförvaltningar. Förvaltningens enhet för parklek och fritid har under 2022 tagit ett utökat ansvar och har varit sammankallande för Västerorts nätverk *Fritid för alla* där representanter från Spånga/Tensta, Rinkeby/Kista, Hässelby/ Vällingby och Bromma stadsdelsförvaltningar deltar. I nätverket planeras och genomförs gemensamma aktiviteter särskilt riktade till målgruppen barn och unga med funktionsnedsättning. *Fritid för alla Västerort* har haft gemensamma lovaktiviteter. Samarbete över förvaltningsgränserna gör att med gemensamma resurser kan erbjudas ett större utbud av aktiviteter till målgruppen.

Under sommaren deltog förvaltningens medarbetare och barn och unga från stadsdelsområdet på ett dagläger för målgruppen barn och unga med funktionsnedsättning där 67 barn från staden deltog. Under fyra dagar fick barn och unga träffas på Björnö /Värmdö där grillning, bad, kanotpaddling, segelbåt/trampbåtar, fiske och klättring erbjöds. Förvaltningen har även genomfört en friidrottsdag tillsammans med Bromma stadsdelsförvaltning för stadsdelsområdenas särskolor där 80 flickor och 110 pojkar samlades och deltog i olika friidrottsgrenar och grillning. Aktiviteten var uppskattad av både fritidsledare, lärare och elever. Stråkets parklek har under perioden haft öppet på torsdagar med riktad verksamhet för barn och unga med funktionsnedsättning. Verksamheten bemannades med personal både från Bromma och Hässelby -Vällingby stadsdelsförvaltningar. Totalt har det under 2022 varit 295 antal besök (ej unika deltagare) varav 167 pojkar och 128 flickor på den riktade verksamheten. Förvaltningen kommer under 2023 se över andra möjliga lokaler och arbetssätt för att ytterligare stärka målgruppens behov av anpassning, mötesplatser och kontinuitet. Nybyggnationen av fritidsgården Åkermynatan pågår med tillgänglighetsanpassad verksamhet som därmed blir mer attraktiv för personer med rörelsenedsättning.

Utifrån stadens program för tillgänglighet och delaktighet för vuxna personer med funktionsnedsättning arbetar förvaltningen för att alla, oavsett funktionsförmåga, ska ges samma möjligheter att delta i samhällslivet. Förvaltningen har under året förbättrat arbetssättet hur tydligare individuella mål kan utformas tillsammans med den enskilde för att stödet på ett bättre sätt ska fokuseras på vad den enskilde ser som viktigt. Vidare har arbetet för att öka samverkan med intresseorganisationer inletts under året. En samverkansgrupp planeras där intresseorganisationer, myndighet och utförare är tänkta att ingå.

Ett prioriterat område under året har varit att verka för att enskilda med funktionsnedsättning har en meningsfull vardag genom att stötta och motivera enskilda som inte har någon form av daglig sysselsättning. Förvaltningen har arbetat med att identifiera och stötta enskilda som har som mål att närma sig arbetsmarknaden, t.ex. genom praktik, lönebidragsanställning eller OSA-anställning. Samverkan har skett med bland annat regionens psykiatri och

Försäkringskassan i syfte att ge ett samlat stöd till den enskilde.

Handlingsplan i enlighet med Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet 2019– 2022

Förvaltningens verksamheter inom socialtjänsten har utifrån Stockholms stads strategi upprättat en lokal handlingsplan som utgår från strategins fyra utgångspunkter. Handlingsplanens metoder och arbetssätt är implementerade i den ordinarie verksamhetens rutiner.

Systematisk samhandling

I ärenden som är kopplade till kriminalitet har förvaltningen en tät samverkan med lokalpolisen, fältassistenter, ungdomsjouren och skolan. Insatser som har erbjudits i denna typ av ärenden har bland annat varit specialiserade insatser för omfattande, allvarlig eller komplicerad problematik där det finns behov av intensivt stöd.

Lokala samverkansavtal mellan skola, förvaltning och polis finns och bidrar till samordning, samhandling och samlad kompetens i enlighet med strategin. Bland annat finns i den lokala överenskommelsen en reglerad samverkansform för SIG och SIG- unga. Samlokaliseringen med polisen har förstärkt samverkan ytterligare genom tjänsten socionom hos polisen på 50 procent som tillsattes i september 2022.

Förskola, skola och fritid som skyddsfaktorer

Unga i risk för att utveckla kriminalitet har, för att komplettera arbetssättet med trygghetssamtal, fångats upp på fler sätt, exempelvis har föräldrar till unga som vistas i riskfyllda miljöer bjudits in till föräldramöten och de unga har slussats till strukturerad fritid. Föräldrar som kommer till enskilda föräldraskapsstödande samtal med oro för sina barn fångas upp och erbjuds stöd. Ungdomar med riskbeteenden och/eller riskfaktorer fångas upp av fältassistenter och skolsocionomer och slussas till stöd.

Våldsprevention med ett jämställdhetsperspektiv

Förvaltningen har arbetat inom ramen för fritidsgård- och parkleksverksamhet med de våldspreventiva metoderna *Agera tillsammans*, AT, i parklekarna samt *Mentorer för våldsprevention*, MVP, på fritidsgårdarna. Metoderna har utvecklats och anpassats till den öppna verksamhetens förutsättningar tillsammans med organisationen MÅN som arbetar för jämställdhet mot våld. Metoderna består av aktivitetsupplägg med olika huvudområden som vad är våld, normer, åskådarrull med mera.

Stockholm stad har en stadsövergripande satsning kring våldspreventivt arbete genom metoden *En Fritid fri från våld*, EFFFV som är ett utbildningsmaterial som är tänkt att ge personalgruppen tydliga, grundläggande kunskaper kring våld och våldsprevention. Via en enkel övningsmanual arbetar personalen med att identifiera och ge besökarna verktyg att tala om våld. Medarbetare har under 2022 bekantat sig med materialet med målsättning att under 2023 starta arbetet för en *Fritid fri från våld*.

AT är till stor del implementerad i parklekarna med vissa utmaningar i att bedriva slutna och återkommande grupper i en öppen verksamhet. På fritidsgårdarna har vissa strukturerade grupper genomförts och implementering pågår. Sedan 2017 har all personal kontinuerligt gått utbildningar i våldspreventivt arbete såsom MVP, Machofabriken och HBTQIA+ där A+ står

för asexuella och övriga.

Strukturerat våldspreventivt arbete ger barn och unga ökad kunskap och verktyg kring vad våld är, om man själv blir utsatt och hur man kan agera i våldssituationer. Utvecklingsarbetet för att anpassa och implementera metoderna till öppen verksamhet fortsätter kontinuerligt. För att stärka implementeringen av våldspreventivt arbete kommer verksamheterna ha specifika dagar för enbart gruppverksamhet under 2023.

Under året har 87 ungdomar varit aktuella för insats på Familjestöd Unga, varav 46 var pojkar och 41 flickor. Ungdomsbehandlare utgör en del av förvaltningens arbete inom ramen för SIG- unga. De arbetar efter beslut om insats med ungdomar som har behov av stöd för att klara skola eller har normbrytande beteende så som kriminalitet. Ungdomsbehandlarna arbetar i nära samverkan med polis och skola.

Förvaltningens insatser för att stabilisera skolgång och skolprestation så som *Närvaroprogrammet*, stärka familjehemsplacerade barns skolgång och stärkt samverkan med skola och förskola genom STIS och 6-16 bidrar till att stärka förskola, skola och fritid som skyddsfaktorer. Arbetet med trygghetsplan och våldsprevention är en viktig skyddsfaktor och ökar jämställdheten.

För unga vuxna som vill lämna en kriminell livsstil och anhöriga som är oroliga erbjuds stöd genom förvaltningens sociala insatsgrupp, SIG. Förvaltningen genomförde en utvärdering av SIG-insatsen för personer över 18 år för perioden januari till sista juli i år. Utvärderingen visade att 13 ärenden avslutats under perioden och att 7 ärenden av dessa avslutats med bedömningen att deltagare inte återfallit i brott. En senare utvärdering har även visat på goda resultat avseende att deltagare efter avslutad kontakt kommit i arbete eller praktik, från att enbart 1 av 12 deltagare haft arbete vid påbörjad kontakt till att 6 av 12 deltagare haft arbete vid avslutad kontakt.

Anhörigstödet inom SIG hade fram till sista juli 2022 kontaktat 25 anhöriga till kriminella för informations- och motivationssamtal där 12 anhöriga fullföljde samtalen. 45 anhöriga till kriminella deltog i cirkelsamtal. Anhörigstödet har följts upp med det evidensbaserade självskattningsverktyget Outcome Rating Scale (ORS) där deltagarna får kvantifiera sin upplevelse av stöd och resultatet visade på en förbättrad livssituation samt hög nöjdhet.

Civilsamhället

Samverkan med civilsamhället för att förhindra att barn, unga och unga vuxna hamnar i kriminalitet sker bland annat genom arbetet med sociala utfallskontrakt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel avhysningar som kunnat avvärjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från kronofogdemyndigheten	41,94 %			47,83 %	50 %	Tas fram av nämnd	VB 2022
Analys	Målet höjdes för 2022 till 50% från tidigare 40%. Indikatoren har sedan 2019 haft en positiv trend men årets utfall ligger något						

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>under föregående år. Anledningen till att det uppsatta målet inte uppnåtts bedöms bero på att fler ärenden inkommit som varit svåra för förvaltningen att ge stöd för att avhysning förhindras, t.ex. dödsbon och lägenheter som varit övergivna efter boende flyttat utan att säga upp kontrakt.</p> <p>Det vräkningsförebyggande arbetet sker i huvudsak innan meddelande om avhysning inkommer från Kronofogden och för att i högre mån även fånga det tidiga arbetet planerar staden 2023 att ändra indikatorn.</p>							
  Andel barn och unga som bedömts ha skyddsbehov och som inte fått vänta på placering	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100	VB 2022
  Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	21,9 %	23,5 %	19,9 %	29,2 %	24 %	24 %	VB 2022
  Andel barn och ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	Tas fram av nämnd	VB 2022
  Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	85 %	84 %	88 %	88 %	90 %	öka	2022
<p>Analys</p> <p>Utfallet ligger något över stadens genomsnitt. Ingen av verksamhetsområdena uppnår målvärdet om 90% och en nedåtgående trend har varit sedan 2020. För att upprätthålla ett gott resultat som överstiger stadens genomsnitt behöver enheterna analysera hur trenden ska brytas.</p>							
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	92 %	93 %	91 %	89 %	97 %	öka	2022
<p>Analys</p> <p>Utfallet understiger målvärdet men ligger något över stadens genomsnitt och i nivå med förvaltningens genomsnitt sedan 2016. Boendestödet och sysselsättning har goda utfall medan SoL gruppboende och stödboende har lägre resultat.</p>							
  Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	89 %	87 %	94 %	87 %	86 %	80 %	2022
  Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	94,74	94,74 %	94,74 %	77,27	70 %	75 %	VB 2022
  Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	100	100 %	100 %	100	100 %	Tas fram av nämnd	2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	92 %	91 %	95 %	93 %	90 %	90 %	2022
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	88 %	86 %	90 %	83 %	80 %	79 %	2022
  Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)	70	71,43 %	69,23 %	71,43	72 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys Årsmålet höjdes från tidigare 34% till i år 72%. Årets utfall ligger något under årsmålet och föregående års resultat men antalet svarande har ökat betydligt vilket ger ett bättre faktaunderlag. Berörda verksamheter behöver analysera hur resultatet ska utvecklas för att uppsatt mål ska nås på sikt.							
  Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)	100	100 %	100 %	75	75 %	Tas fram av nämnd	2022
  Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	66,67			70,29	60 %	Tas fram av nämnd	VB 2022
  Andel utredningar av barn och unga i vilka skola/förskola vidtalas	49,35			60,45	65 %	Tas fram av nämnd	VB 2022
Analys I 539 utredningar har skolan vidtalas i 266 ärende dvs 49% enligt grönningen. Däremot punktmätning i november inom både barn och ungdom visar att av dem 670 pågående utredningar inom enheten har ansvarig handläggare haft kontakt med förskola/skola 70% av ärendena.							
  Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem	36			18	40	Tas fram av nämnd	2022
  Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten	339 st	7 %	93 %	345 st	320 st	Tas fram av nämnd	2022
  Antal vräkningar som berör barn	4			2	0	Tas fram av nämnd	2022
Analys							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>Då fyra vräkningar berört barn har årets mål inte uppnåtts. Årets resultat är en försämring från 2021. Under året har fyra barnfamiljer vräkts. Förvaltningen har försökt erbjuda stödjande insatser för att vräkningarna skulle förhindras men utan framgång. I ett ärende blev kontraktssinnehavaren till lägenheten frihetsberövad av polis vilket förhindrade kontakt med enskild för att förhindra vräkning. I ett annat ärende avböjdes stödjande insatser vilket bedömdes bero på en misstro mot socialtjänsten vilket kan vara en följd av den desinformationskampanj som har spridits under året. I två ärenden har lägenheterna varit övergivna vid vräkningarna, i ena fallet har det bekräftats att en familj flyttat utomlands och i det andra fallet har det inte bekräftats vem eller vilka som faktiskt brukat lägenheten och folkbokföring har möjligen brustit.</p> <p>Barnfamiljer är prioriterade i förvaltningens vräkningsförebyggande arbete där motiverande och stödjande åtgärder ska erbjudas tidigt samt att stöd till långsiktiga boendeanterniv prioriteras när vräkning inte kan förhindras.</p>							
  	Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	75 %	77 %	75 %	85 %	80 %	Tas fram av nämnd 2022
<p>Analys</p> <p>Utfallet understiger målvärdet och ligger något under stadens genomsnitt. Det är i huvudsak resultatet för servicebostäder som avviker negativt och en analys behöver därför göras av enheterna hur resultaten ska förbättras.</p>							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna följa upp och utvärdera genomförda åtgärder för att säkerställa att personer som är utsatta för våld i nära relation och har rätt till förtur också får tillgång till det	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden och äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ta fram ett processtöd för intern samverkan i frågor som rör äldre personer som lever i hemlöshet	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden och äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna samordna och utveckla socialtjänstens och äldreomsorgens arbete med kvalitets- och ledningssystem enligt SOSFS 2011:9 för att bidra till en likställighet i staden, bland annat genom ett ägandeskap av frågan i ILS-webb	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för en centralisering av hälso- och sjukvårdsansvaret inom socialpsykiatriens särskilda boenden, i likhet med LSS-hälsan. Utredningen ska inkludera en kostnadsanalys	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samverkan med Region Stockholm fortsätta arbetet med STIS, Stärkt tidigt stöd i samverkan och utöka hembesöksprogrammet så det når fler och stöttar familjer i riskzon längre	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utbilda stadens personal inom LSS i det pedagogiska ramverket	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda formerna för ett tryggt mottagande från LVM-vård	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda hur bolotsar kan ge förstärkt praktiskt stöd till barnfamiljer vid SHIS Bostäders boenden	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda införandet av en akademisk socialtjänst där socialsekreterare och	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
forskare samlokaliseras i syfte att undersöka och utvärdera socialtjänstens insatser. En pilotverksamhet ska genomföras			
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten till ökad samordning av handläggning av personlig assistans	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda om förmedlingsprocessen för bostäder med särskild service kan effektiviseras	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Socialnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda inrättandet av profilboenden inom bostäder med särskild service	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna följa riskerna för ökad våldsutsatthet som en möjlig effekt av covid-19-pandemin	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram ett nytt program för stadens arbete mot alkohol, narkotika, doping, tobak och spel samt arbeta enligt ANDTS-programmet 2018-2021 till dess att ett nytt program är framtaget	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna hur man kan utveckla och använda boendestöd inom missbruk	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Socialnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska utvärdera arbetet kring barn som riskerar att föras utomlands i syfte att ingå barnåktenskap eller könsstympning	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden implementera modellen för skolsociala team i hela staden och utöka socialtjänstens närvaro i skolan	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.4.1 Flickor, pojkar, kvinnor och män har jämlika uppväxt- och livsvillkor

 Uppfylls helt

Beskrivning

Med jämlika uppväxtvillkor menas att alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter till god hälsa, utveckling och utbildning. Ett barns uppväxtvillkor påverkas bland annat av barnets skolsituation, bostadssituation, ekonomiska villkor, möjlighet till fritidsaktiviteter och den miljö barnet växer upp i. Med jämlika livsvillkor menas att enskilda vuxna och familjer har samma rättigheter till god hälsa, en stadigvarande boendelösning, arbete, sysselsättning eller studier, ett liv utan kriminalitet och våld, social gemenskap och en möjlighet att vara delaktiga och kunna påverka.

Förväntat resultat

Familjehemsplacerade barn får bättre skolresultat genom det förebyggande arbetet med fokus på skolnärvaro.

En högre andel av familjerna ansöker själva om stöd istället för att aktualiseras genom orosanmälningar genom att de får tidigt socialt stöd.

Barn och unga är delaktighet och har inflytande genom att fler barnsamtal genomförs.

Barn och unga är delaktighet och har inflytande genom att fler samordnade individuella planer

(SIP) upprättas.

Barn och ungas trygghet stiger genom att fler vårdnadshavare samtycker till en ökad samverkan mellan olika aktörer.

Vuxna är motiverade till att lämna ett liv med kriminalitet och gå vidare till arbete eller studier

Vuxna är motiverade till att lämna ett liv med våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel

Vuxna med funktionsnedsättning får stöd till arbetslivsinriktade insatser

Barn, unga och vuxna är delaktiga i beslut och har inflytande över insatser som rör dem

Barn, unga och vuxna har ett stadigvarande boende

Anhöriga till vuxna med social problematik får stöd

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel unga vuxna och vuxna som är motiverade till att leva ett liv utan kriminalitet	68,18 %			100 %	80 %		2022
Analys Utfallet mäts genom att personer som avslutat sin kontakt med social insatsgrupp (SIG) får besvara en enkät om sin motivation att leva ett liv utan kriminalitet. Utfallet har sjunkit från de senaste två årens höga nivå 100% till nu ca 70%. Många faktorer påverkar enskildas motivation att leva ett liv utan kriminalitet och verksamheten ska analysera resultatet och hur det kan förbättras framåt.							
 Indexvärde för det lokala ANDT-förebyggande arbetet enligt preventionsindex mini (PI-mini).	93			93	93		2022

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppfylls helt under året.

Bedömningen grundar sig på resultat i kommunfullmäktiges indikatorer, nämndmålens resultat, genomförda aktiviteter och resultat av individuppföljningar.

I den sammantagna bedömningen av måluppfyllelsen syns att pandemins konsekvenser fortfarande påverkar verksamheterna. Genomgående visar förvaltningens individuppföljningar bättre resultat än den brukarundersökningsenkät som ligger till grund för indikatorernas måluppfyllelse. Analysen av brukarundersökningen visar att de frågor som kopplar mot social samvaro, ensamhet, utevistelse och måltidssituation har ett lägre resultat. Däremot har den upplevda tryggheten ökat. I flera av indikatorerna har resultatet förbättrats efter vidtagna åtgärder. Ett exempel är andelen timvikarier som minskat med tio procent jämfört med föregående år. Samtliga planerade aktiviteter är genomförda. Resultatet ligger till grund för det fortsatta utvecklingsarbetet där en avdelning planerar för fortsatt arbete med att minska

andelen timvikarier, öka kontinuiteten samt stärka det sociala innehållet i verksamheten.

Covid-19 pandemin har under perioder haft fortsatt påverkan på äldreomsorgens verksamheter. Det har inneburit att avdelningen haft behov av att omfördela resurser, tillfälligt stänga ned icke kritisk verksamhet samt nyttja bemanningsföretag för att upprätthålla en säker vård och omsorg. Avdelningen har också samverkat med regionen för att hantera situationen under pandemin. Vissa planerade åtgärder för att höja effektivitet och kvalitet har försenats på grund av de följder pandemin har och har haft på verksamheten.

Äldrevänlig stad

Förvaltningen har fortsatt arbetet utifrån handlingsplanen för en äldrevänlig stad. Handlingsplanens mål är att Stockholm stad ska bli en tillgänglig och inkluderande stad för alla. Utgångspunkten har varit att involvera de äldre i frågor som berör dem och tillvarata de äldres synpunkter i utvecklingsarbetet. Förvaltningen har arbetat med att öka de äldres inflytande genom olika forum för samverkan så som pensionärsråd, fokusgrupper, anhörigråd, förtroenderåd och matråd. Förvaltningen har genomfört ett innovationsarbete där de äldre varit delaktiga i att hitta modeller för att nå ut med information till fler äldre och för att hitta sätt att nå ut till nationella minoriteter för en ökad kommunikation med målgruppen. Klarspråk har använts för att göra informationstexter tillgängliga och begripliga. Äldre är en målgrupp i förvaltningens interna samverkan i det trygghets- och brottsförebyggande arbetet samt i samverkan med polis och andra externa aktörer.

Förebyggande arbete

Förvaltningens tre aktivitetscenter har under året erbjudit sociala, kulturella och hälsoinriktade aktiviteter till äldre. Förvaltningen har samverkat med föreningslivet, andra förvaltningar i staden samt andra aktörer för att kunna erbjuda ett ökat utbud av aktiviteter. Syftet med aktiviteterna är att de ska leda till minskad ofrivillig ensamhet och en bättre hälsa vilket ökar den upplevda tryggheten. Information om aktiviteter, som både varit fysiska och digitala, har gått ut via facebook och sms- utskick samt genom annonsering i lokalpress och affischering i stadsdelsområdet.

Aktivitetscenter bjöd under oktober månad in till fokusgrupp via Dialogcafé. Det var god uppslutning och seniorerna som deltog och kom med synpunkter och utvecklingsidéer. Dessa synpunkter och idéer låg sedan till grund för enhetens årliga besöksenkät. Enkäten fick sammanlagt 73 svar. Resultatet av besöksenkäten kommer kommuniceras via Aktivitetscenters nyhetsbrev i januari 2023. I dagsläget har nyhetsbrevet 256 prenumeranter varav ett 30-tal tar emot brevet per post och övriga digitalt.

Fixartjänst/ Digitalstödjare

Fixartjänsten har erbjudit fallpreventiva insatser för seniorer över 68 år som inte har hemtjänst. Seniorer har fått hjälp med bland annat till byte av proppar, batterier i brandvarnare, glödlampor och byte av gardiner. Kvinnor är i majoritet av de som nyttjar tjänsten. Digital stödjare har främst hjälp till med enklare problem med mobil och ipad, lotsat rätt i hur man beställer mat och apoteksvaror, bokar tider och laddar ner appar. Även här är kvinnor i majoritet av de som efterfrågar tjänsten. Under november månad utökades förebyggande enheten med en medarbetare med fokuserat ansvarsområde digital stödjare och

fallpreventiv fixartjänst .

Anhörigstöd

Förvaltningens anhörigstöd har arbetat uppsökande för att nå anhöriga i behov av stöd och vägledning samt anhöriga till äldre med annat språk än svenska. Under året har två anhöriggrupper på tema äldre och kognitiv svikt/sjukdom träffats på aktivitetscenter Växthuset. Totalt har ca 35 personer deltagit i de grupperna. Anhörigstödet har också erbjudit föreläsningar, "må bra" aktiviteter och anhöriggrupper med olika teman så som psykisk ohälsa, beroende, när partner flyttar till särskilt boende och demens. Det har också genomförts utbildningar för anhöriga, hälsovecka med föreläsningar på Växthuset, vårutflykt till Fjärderholmarna och Julavslutning på Hesselby Slott för anhöriggrupperna i Västerort.

Matlyftet, psykisk hälsa och hälsofrämjande aktiviteter

Förvaltningen har beviljats projektmedel via matlyftet, psykisk hälsa och medel för samverkan kring hälsofrämjande aktiviteter med Vällingby simhall.

För att främja psykisk hälsa pågår aktiviteter för att motverka ensamhet och stimulera äldre till fler och mer sociala kontakter. Aktiviteter har bland annat varit diskussionscafé med samtal om livet, informationsträffar och föreläsningar. Matlyftet har möjliggjort luncher i gemenskap på samtliga aktivitetscenter och julluncher på alla tre aktivitetscenter i december. Tillsammans med besökare har ett recepthäfte tagits fram och delats ut till besökare. Samverkan med Vällingby simhall intensifierades under den anordnade hälsoveckan för seniorer. Under hälsoveckan erbjöds frukost, föreläsningar och fysiska aktiviteter.

Äldre med annat språk än svenska

Förvaltningen har fortsatt det uppsökande arbetet för att nå utrikesfödda äldre. Äldreomsorgens förebyggande enhet har genomfört en innovationssatsning enligt metoden Design thinking. Under innovationsprocessen intervjuades utlandsfödda äldre om hur aktiviteter skulle utformas för att de skulle vilja delta. Resultatet blev ett Kulturcafé som arrangerades på ett aktivitetscenter. För att innovationssatsningen och senare Kulturcafé skulle kunna genomföras har medarbetare från hemtjänsten bidragit med språkkunskaper. Satsningen har resulterat i att fler äldre med annat språk än svenska har börjat delta i anordnade aktiviteter men även ökat sin samvaro med andra utanför aktivitetscentrets öppettider.

Äldrelots

Äldrelotsen har arbetat aktivt med att marknadsföra sig och skapa goda kontakter med civilsamhället och andra aktörer. Ett aktivt samarbete har etablerats med det lokala föreningslivet, vårdgivare och andra lokala samverkansaktörer. Äldrelotsen har gett äldre information och vägledning om de insatser som samhället erbjuder. Annonsering i lokalpressen och riktade informationsutskick till stadsdelsområdets samtliga 70-, 80- och 90-åringar som inte sedan tidigare är aktuella inom äldreomsorgen har genomförts. Äldrelotsen har arrangerat fika med biståndshandläggare för äldre, café Lotsen på Hässelgården, organiserat föreläsningar, deltagit i aktiviteten *Sommar på torget* och gett ut ett månatligt nyhetsbrev. I sin uppsökande verksamhet har äldrelotsen haft knappt 700 relationsskapande

och rådgivande kontakter med målgruppen där fördelningen varit 400 kvinnor och 300 män.

Tryggt mottagande

Tryggt mottagande har under året utrett och organiserat vardagen och insatserna runt den äldre vid hemgång från tillfälligt boende eller sjukhusvistelse. Insatserna har varit i tio dagar per brukare innan övriga aktörer tagit över. Uppdragen är ofta komplicerade med specifik problematik och kräver extra tid och särskild kompetens samt samverkan med andra aktörer både internt och externt. Under året har totalt 33 äldre, varav 14 män och 19 kvinnor, beviljats insatsen tryggt mottagande.

Blålockan - äldreкураторer

För att stödja arbetet med komplexa ärenden, har äldreкураторerna under året arbetat med enskilda personer och givit dem stöd i olika former. Äldreкураторerna har haft kontakt med totalt 77 individer varav 35 kvinnor och 42 män. Äldreкураторernas arbete består till stor del av ett vräkningsförebyggande arbete och arbetet med äldre i hemlöshet. För äldreкураторerna har det handlat om att motivera när det finns möjlighet till bostad, att bistå med kontakt till exempelvis medborgarkontor. Visst socialt arbete så som att ordna med kläder, personliga hygienartiklar och till viss del möbler har också utförts.

Beställarenheten använder ett screeninginstrument för att upptäcka om äldre är utsatta för våld i nära relation och hänvisar vid behov till förvaltningens relationsvåldsteam för vidare stöd och hjälp.

Beställarenheten har startat upp ett innovationsarbete för att upptäcka välfärdsfusk. Arbetet syftar till att granska utförare så att insatser utförs i enlighet med beslut, beställning och genomförandeplan och att skattemedel nyttjas på rätt sätt.

Kvalitetsuppföljningar

Kvalitetsuppföljningar på individnivå är ett prioriterat arbete utifrån att beställaren har ett ansvar att följa upp beslut. Vid varje nyprövning av beslut ska den enskilde få frågan om att delta i denna undersökning. Helårsrapporten för perioden 1 november 2021 till och med 31 oktober 2022 visar att genomförda individuppföljningar har ökat under året. 2022 erbjöds 385 personer att delta i individuppföljning jämfört med 90 personer 2021.

Resultatet av individuppföljningarna visar generellt på en högre grad av nöjdhet jämfört med brukarundersökningsenkäten. Exempelvis är andelen äldre som upplever måltiden som en trevlig stund på dagen 68 procent i brukarenkätundersökningen i jämförelse med individuppföljningen där 95 procent svarar att de är nöjda med maten som serveras och 100 procent av de tillfrågade är nöjda med måltidssituationen.

Under hösten har en intern fördjupad uppföljning av hur brukare med insatser av den kommunala hemtjänsten upplever sin situation och kvaliteten på sin hjälp genomförts. Uppföljningen som hittills har omfattat 17 äldre med flera insatser från hemtjänsten genomfördes av avdelningens verksamhetscontroller som gjorde hembesök och träffade brukarna enskilt eller tillsammans med anhörig eller god man.

Uppföljningen visar att de flesta brukarna känner sig trygga i sitt hem med hjälp av

hemtjänsten. De flesta brukarna anser att de blir bemötta vänligt och på ett respektfullt sätt av hemtjänstpersonalen. En del personal tar sig tid att sätta sig ner och samtala en stund om tid finns till det och det är uppskattat. Den äldre tycker att det är viktigt att personalen är i ”nuet” under besöket trots att de ska iväg till flera besök. Brukare och anhöriga upplever att det är lätt att få tag på samordnarna på hemtjänsten.

Uppföljningen visar också på utvecklingsområden som att få mer information inför start av hemtjänstinsatser, att personal meddelar om förseningar eller förändringar och att möjligheten att få kontakt med biståndshandläggare och chef kan bli bättre.

Flera brukare kände inte samma livslust eller att livet var lika meningsfullt som det en gång har varit på grund av deras hälsotillstånd. Några kände också sig besvärade av ensamhet.

På uppdrag av äldreförvaltningen har sammanlagt femton uppföljningar som omfattar verksamheter i kommunal och privat regi inom stadens valfrihetssystem genomförts. I syfte att stödja verksamheterna i utvecklingsarbetet belyser verksamhetsuppföljningen styrkor och utvecklingsområden. Resultatet av uppföljningarna visar utvecklingsområden kring det systematiska kvalitetsarbetet. Verksamheterna har upprättat handlingsplaner som kommer följas upp under 2023.

Äldreförvaltningen styr och samordnar projektet med smarta lås i staden. Förvaltningen har genomfört sina åtaganden i processen. Projektet är försenat men beräknas vara slutfört under 2023 i stadsdelsområdet.

SIP samordnad individuell planering

Samverkan mellan regionens primärvård, förvaltningens beställarenhet för äldre samt beställarenheterna inom Avdelningen för vuxna och äldreomsorgens hemtjänst har skett under året genom SIP-möten. Representanter från hemtjänsten har medverkat under en metodträff för biståndshandläggare där arbetssätten inom verksamheterna lyftes. Syftet med samverkan var att förenkla och effektivisera i processer samt att säkerställa att insatserna beviljas och utförs i enlighet med brukarens behov.

Uppdraget från Stockholms Stad och Region Stockholm, att hemtjänsten ska lämna tillbaka ansvaret för delegerade läkemedelsinsatser och andra hälso- och sjukvårdsinsatser till vårdcentralerna, är påbörjat under senare delen av hösten och beräknas vara slutfört april 2023.

Kompetensutveckling

Verksamheterna har fortsatt vidta åtgärder för att minska smittspridningen genom obligatorisk utbildning i basal hygien för personal. Varje utförarenhet inom äldreomsorgen har utsedd hygienombud. Egenkontroller har genomförts genom att hygienombuden har observerat hur skyddsutrustning används i verksamheten. Beroende på resultatet av egenkontroller har åtgärder vidtagits.

Kontaktpersonens roll och ansvar har förtydligats för medarbetare och enskilda äldre i syfte att öka tryggheten. Vidare har förvaltningens särskilda boenden arbetat vidare med att stärka ett tvärprofessionellt teamarbete och säkerställa att den äldre är delaktig i sin vård- och omsorgsplanering. Förvaltningens utförarverksamhet har fastställt dokumentationsombudens

ansvar och roll och tydliggjort att ombuden ska vara stöd i social dokumentation och i upprättande av genomförandeplaner. Språkutbildningar har genomförts inom hemtjänstverksamheterna.

I syfte att öka kompetensen har flera enheter påbörjat utbildning i bland annat Demens ABC och Nollvision för en demensvård utan tvång och begränsningar. Påbörjade utbildningar leder till en stjärnmärkning enligt Svenskt Demenscentrums utbildningsmodell. Koppargårdens vård- och omsorgsboende har under året blivit Silviahems-certifierad.

Nattfastan ska inte överstiga 11 timmar på vård- och omsorgsboenden vilket har lett till att utbudet av måltider under olika tidpunkter på dygnet har ökat med exempelvis kvällsfika och nattmål för den som behöver och önskar det. På vård- och omsorgsboendet finns det kostråd som även de boende bjuds in till. Resultat från nattfastemätningar visar att fler äldre har en kortare nattfasta än 11 timmar än tidigare år. Samtliga äldre på förvaltningens vård- och omsorgsboende har en aktuell bedömning av risken för undernäring.

Förvaltningen har under året haft möte med, och påbörjat planeringen för, ett avtal med Karolinska institutet gällande studenters verksamhetsförlagda utbildning, VFU. Förvaltningen utvecklar samarbetet med målet att bli en akademisk nod. Samarbetet ger möjligheter att delta i forskningsprojekt och utveckla äldreomsorgen. På så sätt skapa innovativa och lärande verksamheter.

Genom uppföljningsverktyget "Effekt hemtjänst" har planeringsgrad, nyttjandegrad och personalutförande följts upp veckovis. Syftet med effekt hemtjänst är att optimera personalplaneringen, utförande och nyttjandet för en ökad trygghet och kontinuitet för den äldre. Under perioden har planeringsgrad och personalutförande successivt ökat.

Som innovationsprojekt har förvaltningens äldreomsorg under året arbetat för att minska andelen timanställda medarbetare, öka andelen tillsvidareanställda medarbetare samt öka förutsättningarna för god kompetensförsörjning och ökad kontinuitet. Inom avdelningen har 46 medarbetare anställts som fasta resurser i utförarverksamheterna och andelen timanställda har minskat från 33,2 procent i oktober 2021 till 23,5 procent i oktober 2022. Innovationsprojektet har delvis finansierats av statliga medel, den så kallade återhämtningsbonusen.

Tillgänglighet och delaktighet

Förvaltningen har under perioden använt klarspråk för att göra informationstexter tillgängliga och begripliga samt samverkat med externa aktörer för att nå ut till utrikesfödda äldre. I enlighet med *Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning* har äldreomsorgens verksamheter god tillgänglighet i samband med aktiviteter och event. För att ytterligare öka delaktigheten i planerings- och utvecklingsarbetet fortsätter förvaltningen efterfråga de äldres och anhörigas synpunkter genom nämndens pensionärsråd och genom matråd, anhörigråd och förtroenderåd på enhetsnivå. En fokusgrupp genom Dialogcafé har genomförts där deltagarna bidragit med synpunkter och utvecklingsidéer.

Goda exempel

- Äldreкураторer- stöd till enskilda i samverkan med förvaltningens avdelning för vuxna och externa aktörer i ärenden som rör risk för vräkning, hemlöshet, ekonomi, samarbete och missbruk.
- Arbetet mot välfärdsfusk där en utsedd biståndshandläggare granskar biståndshandläggningen och utförandet av insatser i syfte att brister ska åtgärdas och rutiner revideras vid behov..
- Innovationsprojekt personalförsörjning inom äldreomsorgen med målsättning att minska andel timanställd personal till förmån för tillsvidareanställd personal i syfte att öka kontinuiteten och tryggheten för den äldre.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen	65 %	68 %	64 %		71 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys Andelen äldre som upplever måltiden som en trevlig stund på dagen är färre nu jämfört med andelen nöjda innan pandemin (73% 2019). En sannolik orsak till detta kan vara att fler äldre, vid risk för smittspridning, ätit sina måltider enskilt i sina rum istället för gemensamt. Det är också en relativt låg svarsfrekvens, endast 40%, i enkäten vilket kan påverka resultatet. Vid individuppföljningen svarar 95% att de är nöjda med maten som serveras och 100% av de tillfrågade är nöjda med måltidssituationen.							
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra	46 %	40 %	48 %		58 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys Vid individuppföljningen svarar 87% av de tillfrågade att de har fått möjlighet till utevistelse. De är få svarande på brukarundersökningen (40%) vilket kan påverka resultatet. Möjligheten till social samvaro och utevistelse har också begränsats på grund av pandemin.							
  Andel digital nattillsyn i hemtjänsten	100 %			0 %	0 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys Digital nattillsyn prövas i andra stadsdelar för närvarande							
  Andel digitala inköp i hemtjänsten	100 %				0 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys I dagsläget finns ingen mätmetod framtagen för att mäta indikatorn varför inget resultat kan anges.							
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	84 %	81 %	85 %		86 %	86 %	2022
Analys I samband med upprättandet av genomförandeplanen ska den äldre tillsammans med kontaktpersonen gå igenom hur den äldre vill att insatserna ska genomföras och detta ska dokumenteras. Förvaltningen har genomfört utbildningsinsatser för att stärka såväl den enskildes delaktighet som kunskapen om genomförandeplaner och dokumentation. Insatserna har gett effekt och andelen omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs har ökat från 75% 2019 till 84% 2022. Utbildningsinsatserna kommer att fortsätta under 2023.							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
◆ ♀ Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	67 %	58 %	71 %		78 %	78 %	2022
Analys De tillfrågade vid individuppföljningen svarar samtliga (100%) att de har möjlighet att påverka hur hjälpen utförs. Den enskilde brukaren ges möjlighet att påverka hjälpens utformning vid upprättandet av genomförandeplanen. Möjligen kan skillnaden i resultat bero på möjligheten att få frågorna förklarade vid individuella möten.							
● ♀ Andel smarta lås i hemtjänsten	100 %			0 %	0 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys Äldreförvaltningen styr och samordnar projektet med smarta lås i staden. Förvaltningen har genomfört sina åtaganden i processen. Projektet är försenat men beräknas vara slutfört under 2023 i stadsdelen.							
● ♀ Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten	81 %	84 %	79 %		76 %	Tas fram av nämnd	2022
● ♀ Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	87 %	89 %	86 %		87 %	Tas fram av nämnd	2022
◆ ♀ Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar	23,5 %				20 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys Oktober 2021 var andelen timmar utförda av timvikarier 33,2% och oktober 2022 är andelen 23,5% Arbetet med att minska andelen timvikarier fortsätter 2023.							
◆ ♀ Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	82 %	93 %	69 %		93 %	93 %	2022
Analys Pandemin kan under perioder ha påverkat möjligheten att vistas på dagverksamhet. Det är få svarande (28 st) vilket innebär att enskilda personers svar har stor påverkan på det totala resultatet.							
◆ ♀ Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst	81 %	81 %	81 %		86 %	86 %	2022
Analys Andelen nöjda omsorgstagare har i brukarundersökningen ökat från 79% 2020 till 81% 2022							
◆ ♀ Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	76 %	68 %	79 %		82 %	82 %	2022
Analys Pandemins påverkan med restriktioner för besökare och minskad social samvaro har påverkat verksamheten negativt							
◆ ♀ Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	11,56			12,1	10	Max 10 personer	2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys							
I individuppföljningen svara 72% av de tillfrågade att det är ungefär samma personer som ger insatser i hemtjänsten. Utfallet har förbättrats jämfört med 2021 då det var 12,%. Den höga sjukfrånvaron hos medarbetare under pandemin har påverkat möjligheten till hög kontinuitet.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i nära samarbete med äldregruppen och stadsdelsnämnderna göra en fördjupad utredning om hur verksamhets- och avtalsuppföljningen inom äldreomsorgen kan utvecklas i syfte att kvalitetssäkras och bli mer likvärdig över staden	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med äldregruppen och i samråd med stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Svenska Bostäder, AB Stockholms hem och Micasa Fastigheter i Stockholm AB ta fram rutiner för att arbeta med vräkningsförebyggande åtgärder riktade mot personer över 65 år som inte är i behov av socialpsykiatriskt stöd	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldregruppen ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram uppdragsbeskrivningar för specifika funktioner utifrån utredningsuppdraget om regionalisering av funktioner	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldregruppen ska i samarbete med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna och Region Stockholm se över vilka system som möjliggör för gemensam journalföring mellan staden och Region Stockholm	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldregruppen ska i samarbete med servicenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda äldre direkt som en väg in för alla Stockholms äldre	2022-01-01	2022-08-31	
  Äldregruppen ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna inventera behovet av personliga ombud för äldre med psykiska funktionsnedsättningar samt se över dessas organisering	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldregruppen ska i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra en kartläggning av äldreomsorgspersonalens kompetens kring skyddsåtgärder och samtycke. Detta för att kunna få en överblick av behovet av utbildning till berörda personalgrupper	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldregruppen ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna kartlägga och ge förslag på nivå för grundbemanning för samtliga personalkategorier vid vård- och omsorgsboende	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldregruppen ska i samråd med stadsdelsnämnderna med stöd från kommunstyrelsen utreda införandet av egenanställd bemanningspersonal som har tillsvidareanställning och som arbetar i ett lämpligt geografiskt område	2022-01-01	2022-08-31	
Analys			
Aktiviteten är försenad och ska fortsätta under 2023.			
  Äldregruppen ska i samråd med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen besluta om upphandling av nytt system för att ersätta Schemas	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och med stöd av kommunstyrelsen ta fram en uppföljningsmodell för HSL, inklusive särskilda HSL-inspektörer/observatörer	2022-01-01	2022-08-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Micasa Fastigheter i Stockholm AB se över stadens beredskap vid värmeböljor ur ett verksamhetsperspektiv	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna se över organisationen för tryggt mottagande och om det finns behov av bemanning även andra tider än dagtid	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram mätmetoder för den enskildes och där lämpligt anhörigas upplevelse av kontakten med beställarenheterna för att kunna säkerställa systematisk kvalitetsutveckling	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna upphandla sociala besök vid vård- och omsorgsboenden och servicehus	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna upprätta en stadsgemensam strategi för trygghetsskapande teknik på vård- och omsorgsboenden	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utreda hur arbetet med hälsofrämjande och rehabiliterande arbetssätt i vardagen kan utvecklas inom stadens äldreomsorg på ett systematiskt sätt under ledning av medicinskt ansvarig person för rehabilitering	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska med stöd av kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna vid behov ta fram ett digitalt stödsystem för att arbeta med avvikelsehantering och klagomål	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska stötta lämplig stadsdelsnämnd i uppstarten av en kommunövergripande verksamhet för äldre personer med psykisk ohälsa	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen ta fram en stadsgemensam utbildningsplan för äldreomsorgen för att säkerställa rätt kompetens i hela staden	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.5.1 Äldre kvinnor och män har tillgång till tidigt förebyggande stöd

 Uppfylls helt

Beskrivning

Med ett förebyggande stöd menas att förvaltningens aktivitetscenter erbjuder stöd i form av fysiska, kulturella och sociala aktiviteter i syfte att motverka ensamhet och ohälsa hos äldre. Med förebyggande stöd menas även att verksamheten arbetar uppsökande för att nå äldre och anhöriga så de får möjlighet att söka stöd i tid samt att de samverkar med andra verksamheter för att nå ut till en bred målgrupp. Stödet som erbjuds är inte biståndsbedömt vilket gör det tillgängligt för alla äldre.

Förväntat resultat

Aktivitetscentrens besökare upplever att de är trygga och nöjda med de aktiviteter som erbjuds

Anhöriga är nöjda med stödet
Fler äldre får information om ett vilket stöd som finns
Fler äldre får tillgång till tidigt förebyggande stöd

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Beställarenheten utför aktiviteten "fika med äldre" på aktivitetscenter för att äldre i ett tidigt skede ska få möjlighet att ta del av information om stöd.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Den förebyggande verksamheten genomför en besöksenkät.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Fokusgrupper utförs med äldre i stadsdelen för ökad delaktighet.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Säkerställa att det finns aktuellt informationsmaterial för nationella minoriteter och arbeta fram metod för hur information når ut till berörda	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet och hantering av synpunkter och klagomål.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldreкуратор stödjer arbetet med komplexa ärenden.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Öka samarbete med frivilligorganisationer utifrån integration.	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.5.2 Äldre kvinnor och män är trygga med sina insatser som är av hög kvalitet

◆ Uppfylls delvis

Beskrivning

Med trygghet menas att den äldre ska mötas av en verksamhet där medarbetare har hög kompetens och insatserna bedrivs med en hög personalkontinuitet. Med hög kvalitet menas att den äldre får insatser som utförs av omvårdnadspersonal med goda kunskaper i bland annat basala hygienrutiner, demenssjukdomar och svenska språket. Med hög kvalitet menas även att de äldre inkluderas i utvecklingsarbetet och att deras synpunkter tillvaratas. Verksamheterna samverkar med region Stockholm och andra aktörer för att säkerställa att de äldre får en god och säker vård och omsorg.

Förväntat resultat

Andelen äldre som känner sig trygga med sitt stöd ökar.
Andelen äldre som är nöjda med sitt stöd ökar.
Den äldre är delaktig och känner sig trygg i hur insatsen utförs.
Kvinnor och män på särskilda boenden har en trevlig måltidssituation.
Andelen tillsvidareanställda ökar, därmed minskar andelen timanställda.
Personalkontinuiteten inom hemtjänst ökar.

Analys

I den sammantagna bedömningen av måluppfyllelsen syns att pandemins konsekvenser fortfarande påverkar verksamheterna. Genomgående visar individuppföljningarna bättre resultat än den brukarundersökningen som ligger till grund för indikatorernas

måluppfyllelse. Analysen av brukarundersökningen visar att de frågor som kopplar mot social samvaro, ensamhet, utevistelse och måltidssituation har ett lägre resultat. Däremot har den upplevda tryggheten ökat. I flera av indikatorerna har resultatet förbättrats efter vidtagna åtgärder. Ett exempel är andelen timvikarier som minskat med tio procent jämfört med föregående år. Samtliga planerade aktiviteter är genomförda. Resultatet ligger till grund för det fortsatta utvecklingsarbetet där en avdelning planerar för fortsatt arbete med att minska andelen timvikarier, öka kontinuiteten samt stärka det sociala innehållet i verksamheten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel äldre på särskilda boenden som har en aktuell bedömning för risk för undernäring.	100 %				90 %		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Dokumentationsombudens roll och ansvar fastställs	2022-01-01	2022-12-31	
 Genomföra hörselutbildning inom hemtjänst och särskilt boende.	2022-01-01	2022-12-31	
 Implementera mall för dokumentationsgranskning där granskning av hälso- och sjukvård sker parallellt med granskning av social dokumentation på särskilt boende.	2022-01-01	2022-12-31	
 Klarspråk används i exempelvis informationstexter och beslut för att göra dem tillgängliga och begripliga	2022-01-01	2022-12-31	
 Kontaktmannens roll fastställs och utvecklas i utförarverksamheterna	2022-01-01	2022-12-31	
 Motivera sjuksköterskor och undersköterskor till att genomföra specialistutbildning.	2022-01-01	2022-12-31	
 Möjligheten att ta del av digitalt inköp ses över i hemtjänsten.	2022-01-01	2022-12-31	
 Stadsdelens särskilda boenden ser över möjligheterna att, och påbörjar arbetet för att, bli en akademisk nod.	2022-01-01	2022-12-31	
 Utbildningar i svenska språket genomförs i utförarverksamheter	2022-01-01	2022-12-31	
 Utförarenheterna kartlägger undersköterskornas formella kompetens samt tar fram en plan för kompetensutveckling för de undersköterskor som inte uppnår kriterierna för att få yrkestitel.	2022-01-01	2022-12-31	
 Utförarverksamheter arbetar systematiskt med egenkontroller för basala hygienrutiner.	2022-01-01	2022-12-31	
 Utveckla arbetet med individuppföljningar inom beställarenheten.	2022-01-01	2022-10-31	
 Utveckla arbetet med patientsäkerhetsberättelser inom särskilt boende.	2022-01-01	2022-12-31	
 Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet och hantering av synpunkter och klagomål.	2022-01-01	2022-12-31	
 Utveckla det tvärprofessionella teamarbetet på särskilda boenden.	2022-01-01	2022-12-31	
 Vård och omsorgsboende utvecklar arbetssätt för att säkerställa att nattfastan inte överstiger 11 timmar.	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Bedömningen är att förvaltningens arbete under året har bidragit till att inriktningsmålet uppfylls helt under året. Bedömningen grundar sig på det samlade resultatet av underliggande verksamhetsområdesmål, nämndmål, indikatorer och genomförda aktiviteter.

Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

Förvaltningen har under det gångna året fortsatt sin nära samverkan med Vinsta Hässelby Vällingby företagargrupp (VHV) och har även inlett en djupare samverkan i Vinsta med fastighetsägare, näringsidkare, trafikkontoret, exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret. Under året har förvaltningen i samverkan med Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning tagit fram en broschyr för information om bland annat kontaktvägar för olika tillstånd samt kontaktvägar om företag utsätts för otillåten påverkan. Efter granskning och återkoppling från stadsledningskontoret på de texter som rör otillåten påverkan fortsätter arbetet med broschyren under 2023.

Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

Förvaltningen har under året samverkat med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, fastighetskontoret, utbildningsförvaltningen, Micasa och SISAB för att bevaka behovet av lokaler för förvaltningens olika verksamheter. Samverkan har skett tidigt i planeringsprocessen av nya stadsbyggnadsprojekt eller då behov funnits att använda befintliga lokaler till annan verksamhet.

Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

Arbetet med att främja en god infrastruktur för hållbara fossilfria transporter har fortsatt, bland annat genom att genomföra asfalteringsarbeten som ger ökade möjligheter att välja cykel eller att gå som alternativ till bil som färd sätt.

Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Förvaltningen har en kultursamordnare och flera utsedda kulturombud som arrangerar kulturupplevelser och aktiviteter i verksamheterna. Under året har en kulturdag genomförts i samverkan med lokala kulturaktörer och Kulturskolan. Nationaldagen firades med bland annat folkdans, uppträdanden och allsång. Förvaltningen har även under året haft riktade kulturupplevelser för stadsdelsområdets nationella minoriteter.

Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Förvaltningen har under året tagit fram en åtgärdsplan så att verksamheterna kan minska energiförbrukningen utan att det innebär någon betydande verksamhetspåverkan.

Förvaltningen har även samverkat med berörda fastighetsägare samt Stockholm Vatten och Avfall AB för att möjliggöra utsortering av matavfall. Berörda verksamheter följer beslutade rutiner för att minska matsvinnet och samtliga verksamheter har under året minskat

användningen av engångsprodukter och har källsorterat. Stadens återbrukscentrum, Stocket, har använts återbruk av möbler och inventarier. Skötseln av park- och naturområden har genomförts med utgångspunkt från den lokala parkplanen i syfte att bevara den biologiska mångfalden samt främja ekosystemtjänsterna. Förvaltningen har medverkat i projektgruppen för framtagande av stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald och förslag på åtgärder och platser för skötsel, anläggningar och andra ekologiska insatser för att stärka den biologiska mångfalden inom stadsdelsområdet är framtagna.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på nämndmåtets resultat för året.

Förvaltningen har under det gångna året fortsatt en nära samverkan med Vinsta-Hässelby-Vällingby företagargrupp (VHV). Fokus har främst legat på Vinsta då företagen där påverkas av problem med nedskräpning och skadegörelse samt olovliga övernattningar och bosättningar. Förvaltningen och VHV har även samverkat med fastighetsägare och trafikkontoret för att komma tillrätta med situationen. Samverkan har pågått i över ett år men än så länge består grundproblematiken. VHV har under året tagit över rollen som sammankallande till samverkansmötena och med utgångspunkt i de diskussioner som varit har ett arbete inletts med att få till stånd en djupare samverkan i Vinsta mellan förvaltningen, fastighetsägare, näringsidkare, trafikkontoret, exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret. Som ett led i arbetet med att uppfylla näringslivspolicyns mål om attraktivare miljöer och bättre framkomlighet deltar förvaltningen utifrån sin samordningsroll. En del av utmaningen i att hitta lösningar ligger i frågor om markägarskap, ansvar och rådighet. Förvaltningen ansvarar endast för lite parkmark i denna stadsdel.

Under det gångna året har förvaltningen, på initiativ av Rotary, deltagit som jurymedlem då pristagaren för årets småföretagare utsågs.

För att underlätta i arbetet med att implementera näringslivspolicyns mål om förbättrad service, tillgänglighet och myndighetsutövning har förvaltningen påbörjat arbetet med att ta fram en broschyr med information om vad staden kan stötta företagare med och vilka kontaktvägar som finns för olika former av tillstånd. Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning såg fördelar i att delta i produktionen av broschyren och i detta samarbete har fler förslag om innehåll framkommit, bland annat hur företagare kan agera och vilka kontaktvägar som finns om de utsätts för otillåten påverkan. Efter granskning och återkoppling från stadsledningskontoret på de texter som rör otillåten påverkan fortsätter arbetet med broschyren under 2023.

Den dialog med företagare som var avsedd att genomföras under året har flyttats fram till 20 januari 2023. I samband med företagsdialogen skulle även en mingelmässa genomföras, men

VHV ställde in såväl dialog som mäsas med hänvisning till den höga inflationen och rådande osäkerhet i den ekonomiska utvecklingen.

Näringslivet är involverat i arbetet med trygghet. Bland annat tar VHV emot feriearbetande ungdomar och handleder dem. VHV och Rotary har under året knutit närmare kontakt och vill utveckla samverkan med förvaltningen när det gäller olika näringslivsfrågor där trygghet är en fråga.

Nämndmål: 2.1.1 Näringslivet i Hässelby-Vällingby stadsdelsområde är aktivt och bidrar till ett tryggt stadsdelsområde

● Uppfylls helt

Beskrivning

Med ett aktivt näringsliv menas här att näringslivet är deltar i arbetet med att göra Hässelby-Vällingby stadsdelsområde till en trygg, säker och välskött plats. Förvaltningen får till stånd samarbeten där såväl näringsliv som civilsamhället ingår. Förvaltningen arbetar aktivt för att fler företag ansluter sig till integrationspakten. I samverkan med näringslivet skapas möjligheter för fler kvinnor att komma i kontakt med näringslivet.

Förväntat resultat

Förvaltningen får till stånd samverkan kring trygghet och trivsel med näringslivet i fler områden i stadsdelsområdet och antalet företag som förvaltningen samverkar med ökar.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på kommunfullmäktiges indikator och resultat för året och nämndmålens resultat för året samt genomförd aktivitet.

Förvaltningen har under året samverkat med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, fastighetskontoret, utbildningsförvaltningen, Micasa och SISAB för att bevaka förvaltningens behov av lokaler för förvaltningens olika verksamheter. Samverkan har skett tidigt i planeringsprocessen av nya stadsbyggnadsprojekt eller då behov funnits att använda befintliga lokaler till annan verksamhet.

Förskolor

De två byggnaderna på förskolan Renfanan, Renfanegränd 6 i Vällingby revs i början av året på grund av inomhusmiljöskäl och ersattes med en ny förskola enligt SISAB:s utbytesprogram SISAB UPP. Inflyttning i de nya lokalerna skedde i augusti. Den nya förskolan har samma kapacitet som den som revs, 4 avdelningar för sammanlagt 72 barn, men

all verksamhet inryms nu i en enda byggnad till skillnad mot tidigare två. Även förskolan Futurum med två avdelningar revs på grund av teknisk uttjänthet och har ersatts med en ny förskola med tre avdelningar enligt SISAB:s utbytesprogram SISAB UPP. Verksamheten flyttade in i sina nya lokaler i augusti. De nya förskolornas gårdar har inte färdigställts under 2022.

Förskolan Borgens verksamhet stängdes till sommaren då beläggningen var låg och tomma platser fanns på förskolan Kaprifol. För närvarande utreder förvaltningen i samarbete med fastighetsägaren Svenska Bostäder möjligheterna att bygga om lokalerna till bostad med särskild service enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS.

Bostäder med särskild service enligt LSS

Byggnationen av gruppbofastaden Grönmyntan i Åkermyntan pågår. Gruppbofastaden kommer ha sex lägenheter och beräknad inflyttning är i november 2023.

På grund av en kraftig försening av detaljplanprocessen för Riddersvik påbörjades inte byggandet av gruppbofastaden under 2022. Preliminär byggstart är först 2024-2025.

Med syfte att verka för att fler gruppbofastäder i stadsdelsområdet byggs har förvaltningen i detaljplanärenden anmält behov av ytterligare två gruppbofastäder i samtliga större nybyggnadsprojekt för hyresrätter i stadsdelsområdet.

Barn och unga

Fritidsgården i Åkermyntan genomgick ombyggnation under sommaren och tidig höst 2022 för att bättre kunna utnyttja lokalens ytor och för att kunna erbjuda barn och ungdomar ett bredare utbud av aktiviteter än tidigare. Även Kulturskolan kommer att ha viss verksamhet i fritidsgårdens lokaler vilket också leder till ett breddat utbud. Lokalerna invigdes i oktober 2022.

Äldreomsorgen

Förvaltningens befintliga lokaler för äldreomsorgen bedöms vara anpassade för det aktuella behovet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0			0	0	Tas fram av nämnd	2022

Nämndmål: 2.2.1 Förvaltningens lokaler motsvarar verksamheternas skiftande behov

 Uppfylls helt

Beskrivning

Olika typer av lokaler anpassas till verksamheternas specifika behov.

Förväntat resultat

Förvaltningen har ändamålsenliga lokaler utifrån verksamheternas behov.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningen bevakar att verksamheternas behov av gruppboistäder enligt LSS och SoL tillgodoses.	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på att nämndmålet förväntade resultat uppnås.

Asfaltarbeten har genomförts på gång- och cykelvägar på parkmark inom Vällingby, Räcksta, Hässelby gård, Hässelby strand och Kälvesta i enlighet med de prioriteringsbehov som konstaterades vid tidigare genomförd behovsinventering. Syftet är att främja en bra infrastruktur för hållbara fossilfria transporter genom att skapa tillgängliga och trygga gång- och cykelstråk som lockar fler invånare att välja gång eller cykel istället för bil som färdstätt.

Förvaltningens medarbetare har i huvudsak transporterat sig via gång, cykel och kollektivtrafik. Digitala möten har prioriterats när så är möjligt. Samordningen av förvaltningens fordonsflotta mot ökad elektrifiering har fortsatt under året. Förvaltningen disponerar totalt 19 bilar varav 5 är elbilar. Förvaltningen har verkat för en utbyggnad av laddinfrastruktur för elbilar. Förvaltningen anlägger inte egen laddinfrastruktur men har samverkat med berörda fastighetsägare så att laddplatser har uppförts vid de parkeringsplatser som förvaltningen använder för fordonsflottan.

Nämndmål: 2.3.1 Fossilfria resor och transporter prioriteras.

● Uppfylls helt

Beskrivning

Med prioritering av fossilfria resor och transporter menas att förvaltningen arbetar för en fossilfri organisation 2030 genom att fasa ut fossila bränslen i den egna fordonsflottan samt genom kravställan vid upphandling av verksamhet där transporter ingår. Med fossilfria resor menas även att gång, cykel och kollektivtrafik samt att resfria digitala möten prioriteras.

Förväntat resultat

Krav på fossilfria drivmedel ställs vid resor och transporter i förvaltningens regi, när nya avtal tecknas för leasing av fordon samt vid upphandling av tjänster där fordon ingår.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Förstärka miljö- och klimatarbetet med en miljö- och klimatsamordnare	2022-01-01	2022-06-30	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls helt under året. Bedömningen grundar sig på kommunfullmäktiges indikatorer och resultat för året och nämndmålet resultat för året samt genomförda aktiviteter.

Kultursamordnare och kulturombud

Förvaltningen har en kultursamordnare och kulturombud finns inom följande verksamheter inom förvaltningen: fritidsverksamheten, förskolan, äldreomsorgen och socialpsykiatrin. Kulturombuden ombesörjer i dialog med kultursamordnaren kulturupplevelser och aktiviteter för enskilda inom de olika verksamheterna.

Barn och unga

Verksamheterna inom förvaltningen arbetar utifrån ”Kultur i ögonhöjd” vilket är kulturupplevelser för, med och av barn. Två kulturombud har utsetts på Enheten för parklek och fritid, en för parklek och en för fritidsgård.

Förvaltningen arbetar löpande med att utöka möjligheterna för samarbete med näringslivet och ideella krafter. Genom utbud av lovaktiviteter har barn och unga fått möjlighet att prova på flera olika kulturaktiviteter, exempelvis filmskapande, dans, musikskapande och graffitikonst. På parklekarna har barnen arbetat med olika former av skapande till exempel keramik, fluid art och batik.

Avsatta medel för kultur och samverkan med Kulturskolan samt Vällingby centrumledning har möjliggjort riktade satsningar. Barn från parklekarna har deltagit på musikläger och ungdomar har haft tillgång till musikstudio på en av fritidsgårdarna samt en portabel studio som ökat möjligheten för ungdomars musikskapande. Samverkan med Kulturskolan har också möjliggjort lektioner i trummor och gitarr i form av prova på verksamhet. Verksamheternas besökare har bland annat deltagit i uppträdande inför publik på Vällingbydagarna.

Ungdomar har skapat kultur för andra barn och ungdomar i stadsdelsområdet genom ”ungas egna kulturprojekt”. Under höstlovet genomfördes två aktiviteter, en på fritidsgård och en på parklek.

31 kulturaktiviteter har dokumenterats specifikt som kulturaktiviteter i uppföljningssystemet. Det har varit teater, midsommarfirande, dans, akrobatik, såpbubbelshow, teaterworkshop med mera. 2 510 besökare deltog varav 1 175 flickor och 1 335 pojkar. Sannolikt var antalet kulturaktiviteter högre men flertalet har registrerats som ordinarie verksamhet.

Samverkan med Kulturskolan är en viktig faktor för att kontinuerligt kunna erbjuda kulturaktiviteter med professionell personal, utrustning och lärande. Med hjälp av kulturombud och avsatta medel har kulturen blivit mer prioriterad och lättillgänglig för verksamheternas besökare. Satsningen gör att fler barn och unga oavsett ekonomiska förutsättningar och tidigare erfarenheter har möjlighet att testa och skapa kultur samt att träffa andra barn och ungdomar från hela stadsdelsområdet. Det leder till ökad jämlikhet och integration.

Under sommarlovet tre första veckor genomfördes *Sommar på torget* på Hässelby torg i samarbete med föreningar, kulturförvaltningen och idrottsförvaltningen och med hjälp av feriearbetande ungdomar. *Sommar på torget* är en satsning främst för barn och unga, men besöks även av invånare i alla åldrar. Enligt intervjuer som gjordes av ungdomarna upplevde de flesta *Sommar på torget* som en positiv och uppskattad mötesplats, som man gärna önskade mer av.

Parklek och fritid

Parklekar och fritidsgårdar har under året erbjudit flera kulturella aktiviteter så som midsommarfirande och ett brett utbud av lovaktiviteter. Verksamheterna bedriver ett uppsökande, relationsbyggande arbete på närliggande grundskolor i syfte att motivera fler barn och unga att besöka verksamheterna med fokus på prioriterade grupperna flickor och nyanlända. Genom det uppsökande arbetet och annan marknadsföring har fler barn och unga informerats om och besökt verksamheter och aktiviteter. Parklekarna är öppna för alla åldrar men verksamheten har fokus på barn i mellanstadiet

Förskolan

Förskolorna bokade olika subventionerade kulturupplevelser för barn utifrån plattformen Kulan, som erbjöd en mycket generös subvention under delar av året. För de yngre barnen valde många att kulturaktörerna kom ut till förskolorna och spelade.

De lite äldre förskolebarnen kunde se en föreställning som spelades under två veckor på en scen på Stadsteatern i Vällingby. Pjäsen tog upp klimatfrågor och det fanns mycket att samtala om och arbeta med på förskolan. Det hela blev uppmärksammat i både radio och press.

Under sommaren kunde förskolorna ta del av de kulturupplevelser som erbjöds utomhus i stadsdelsområdet. I Kulturskolans orkesterskola El Sistema, som även i år var digital, deltog 27 förskolor.

Äldreomsorgen

På vård och omsorgsboenden och aktivitetscenter har det regelbundet ordnats olika aktiviteter, exempelvis musikunderhållning, sittgymnastik, träffar och kaffestunder. Flera verksamheter har tagit del av kulturförvaltningens erbjudande *Kulturturnén* med olika professionella kulturupplevelser, bland annat cirkus och musik.

Evenemang

Kulturdagen i Vällingby genomfördes den 21 maj efter 2 års paus på grund av pandemin.

Lokala kulturaktörer, föreningar, Kulturskolan med flera deltog med arrangemang och aktiviteter runt om i Vällingby centrum. Nationaldagen firades i år i Solursparken också den efter uppehåll på grund av pandemin. Arrangemanget var mycket efterlängtat och välbesökt och arrangerades traditionsenligt med folkdans, blåsorkester, uppträdanden, allsång, barnattraktioner och mycket mer.

Nationella minoriteter

Under våren arrangerades en veckas filmfestival med filmer för både barn och vuxna på de nationella minoritetsspråken. Efter filmerna hölls föreläsningar och samtal. De populära träffpunkterna för finskspråkiga seniorer har fortsatt en gång i månaden.

De fem nationella minoriteternas flaggor har köpts in och distribuerats ut till omsorgsboenden, mötesplatser och förskolor. De har använts till att uppmärksamma minoriteterna och deras högtidsdagar. Till förskolorna har sagoböcker köpts in om den samiska kulturen på samiska och svenska.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	83	83 %	81 %	81	81 %	75 %	2022
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	74 %	76 %	73 %	69 %	70 %	75 %	2022
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	66 %	66 %	68 %	70 %	73 %	76 %	2022
Analys Förvaltningen kommer analysera utfallet varför inte en högre andel barn och ungdomar är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter.							
  Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	57 %	61 %	53 %	52 %	60 %	65 %	2022
Analys Resultatet för året är högre än för 2021 men förvaltningen har inte nått årets mål. Förvaltningen kommer analysera resultatet.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna ska genomföra en översyn av stadens spontanidrottsytor med fokus på vad som kan tillföras platserna för att de ska bli mer attraktiva för flickor och kvinnor samt genomföra relevanta åtgärder	2022-01-01	2022-12-31	
  Idrottsnämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram förslag på pop-up idrottsytor i staden	2022-01-01	2022-12-31	
  Idrottsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en stadsövergripande strategi för ökad simkunnighet	2022-01-01	2022-06-30	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Idrottsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra en riktad informationskampanj till prioriterade målgrupper om vikten av simkunnighet samt visa på det breda utbudet som finns att tillgå	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Idrottsnämnden ska vid behov bistå stadsdelsnämnderna med att starta fritidsbibliotek i minst två stadsdelar	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningar för att införa ett gemensamt digitalt ansökningssystem för föreningsbidrag	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Kulturnämnden och stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen utreda hur parklekarnas verksamhet kan utvecklas	2022-01-01	2022-06-30	
✓ Kulturnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnder, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och AB Svenska Bostäder ansvara för stadens deltagande i Wall Street Stockholm	2022-01-01	2022-06-30	

Nämndmål: 2.4.1 Förvaltningen erbjuder ett mångsidigt och tillgängligt kulturutbud med aktiviteter och evenemang för alla.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Målgrupp: brukare i förvaltningens alla verksamheter, äldre, barn och unga, invånare i stadsdelsområdet.

Med mångsidigt och tillgängligt menas att aktiviteter och evenemang är öppna för de som vill delta utifrån sina förutsättningar, och att kultur genomsyrar alla förvaltningens verksamheter. Flickor, barn och nyanlända prioriteras särskilt.

Förväntat resultat

Människor i alla åldrar har tillgång till aktiviteter och evenemang.

Föreningar anordnar aktiviteter på arenor där barn och unga vistas.

Kulturombud skapar förutsättningar för kulturupplevelser i förvaltningens verksamheter.

Barn och unga får möta professionella kulturaktörer på sina egna arenor.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Arrangera Kulturdagen och Nationaldagen	2022-01-01	2022-06-30	
✓ Bistå kulturförvaltningen i uppdraget att utveckla fritidsgårdsverksamheten	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Kulturombud utses inom alla förvaltningens verksamheter.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Utveckla aktiviteter för den samiska och tornedalska språkminoriteten	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Utveckla arbetssätt för att underlätta för föreningar att nå ut med information till nyanlända.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Utveckla samarbetet med grundskolor för att nå flickor och yngre målgrupper	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls helt under året. Bedömningen grundar sig på kommunfullmäktiges indikatorer och resultat för året och nämndmålet resultat för året samt genomförda aktiviteter.

Förvaltningen har i samband med remissyttranden över bland annat detaljplaner samt annan lokal- och regional planering medverkat till att lokala intressen samt hållbarhetsperspektiv har beaktats i den fysiska planeringen av stadsdelsområdet.

Förvaltningen har bidragit till att uppfylla stadens mål om ett klimatsmart och hållbart Stockholm genom att arbeta i enlighet med nämndens miljö- och klimathandlingsplan 2021-2023 som utgår från "Stockholm stads miljöprogram 2020-2023" samt "Klimathandlingsplan 2020-2023 för ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040".

Förvaltningens verksamheter är energi- och resurseffektiva

Förvaltningen har tagit fram en åtgärdsplan så att verksamheterna kan minska energiförbrukningen utan att det innebär någon betydande verksamhetspåverkan. Stadens energisparkrav har kommunicerats genom förvaltningens kommunikationskanaler samt genom anslag. Samtliga verksamheter har fått i uppdrag att implementera åtgärdsplanen i den ordinarie verksamheten. Därutöver har förvaltningens arbete med energieffektivisering fortsatt genom successiv förnyelse av inom- och utomhusbelysning till LED-belysning samt genom byte till energieffektivare vitvaror.

Förvaltningen har samverkat med berörda fastighetsägare samt Stockholm Vatten och Avfall AB för att möjliggöra utsortering av matavfall för de verksamheter som serverar 25 portioner eller mer per dag och som tidigare har saknat utrymme för detta. Vid samtliga förskolor pågår nu utsortering av matavfall och inom äldreomsorgens verksamheter har Koppargårdens vård- och omsorgsboende utsortering av matavfall.

Samtliga verksamheter har arbetat med att förebygga uppkomsten av avfall genom att undvika användning av engångsprodukter. Berörda verksamheter följer beslutade rutiner för att minska matsvinnet och samtliga verksamheter har under året källsorterat. Stadens återbrukscentrum, Stocket, har använts som förstahandsalternativ vid annonsering om överlåtelser och efterlysning av möbler och inventarier till förvaltningens verksamheter. Miljö- och hälsofarliga varor och produkter har ersatts med bättre alternativ vid inköp och upphandling. Alla verksamheter har arbetat för att användningen av plast fasas ut så långt som möjligt.

Verksamheternas rapportering av kemikalieanvändning i kemikaliehanteringssystemet Chemsoft har av staden pausats under 2022. Anledningen till detta är att staden genomför en översyn av systemets symbolmärkning och klassificering avseende riskminsknings- och utfasningsämnen. Rapporteringen i Chemsoft kommer att återupptas 2023.

Utveckling och skötsel av park- och naturområden främjar biologisk mångfald och ekosystemtjänster

Skötseln av park- och naturområden har genomförts med utgångspunkt från den lokala parkplanen och har som syfte att bevara den biologiska mångfalden samt främja ekosystemtjänsterna. I genomförda parkutvecklingsprojekt inkluderas klimatanpassningsåtgärder bland annat med utgångspunkt från stadens skyfallskartläggning, som exempelvis växtbäddar med biokol för ett bättre omhändertagande av stora vattenflöden samt plantering av vegetation för temperatursänkning.

Förvaltningens arbete i projektgruppen för framtagande av stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald (SÅF) är avslutat. Arbetsgruppen har tagit fram förslag på åtgärder och platser för skötsel, anläggningar och andra ekologiska insatser för att stärka den biologiska mångfalden inom stadsdelsområdet. De framtagna stadsdelsvisa åtgärdsförslagen kommer från 2023 att inkluderas vid planering och skötsel av parkinvesteringsprojekt.

Förvaltningen hade för avsikt att anlita en konsult för utredning om orsakerna bakom den långdragna problematiken med höga bakteriehalter vid Maltesholmsbadet. Målet var att identifiera orsakssamband med syfte att vidta lämpliga åtgärder för att möjliggöra en bra vattenkvalitet vid badet. Förvaltningen hann emellertid inte genomföra detta projekt under hösten 2022, beviljade medel för god vattenstatus har därför inte nyttjats.

Tidigare påbörjat samverkansprojekt med trafikkontoret, ett "Grönare Stockholm projekt" för klimatinvesteringsåtgärder inom parkstråket Ådalen är pausad. Syftet med projektet är att öka beredskapen mot klimatförändringarnas följder, som exempelvis skyfall med tillhörande översvämningssammatik. Gröna samband ska stärkas för bevarande av biologisk mångfald och utveckling av ekosystemtjänster som exempelvis skydd mot värmeöar. Målet med projektet är också att prioritera åtgärder för att minska den upplevda otryggheten i grönstråket samt skapa mångfunktionalitet där ytor kan nyttjas för flera behov och skapa vistelsevärden för alla besökare. I projektet har framtagande av programhandlingar påbörjats. Projektet pausas nu med anledning av att planerna på uppförandet av en ny parklek samt flytt av parklekens lekplats i området innebär en målkonflikt med planerade klimatinvesteringsåtgärder i grönstråket.

Förvaltningens samverkansprojekt med trafikkontoret i projekt inom "Grönare Stockholm" med uppdrag att genomföra förstärkningsåtgärder för groddjur vid Räcksta träsk har färdigställts. Projektet resulterade i nyanläggning av två groddammar inklusive upprustning av befintlig groddamm samt två övervintringskullar. Vid varje groddamm har en tråspång med sittplatser anlagts för besökare.

Under odlingssäsongen har stadsodling åter möjliggjorts för allmänheten i Solursparken. Intresset från invånarna har trots olika informationsinsatser varit svagt, endast ett fåtal av totalt 24 odlingspallar har utnyttjats. Med syfte att främja pollinerare har nya ekfat med insektsfrämjande växtlighet utplacerats i Solursparken, i "Engelska parken" i Hässelby gård samt vid trappan intill förskolan Borgen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggsvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %			100 %	100 %	100 %	2022
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling	100 %			98 %	90 %	90 %	2022
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	51,48 %			50,91 %	65 %	65 %	2022
Analys Kommunfullmäktiges årsmål på 65 procent uppnås inte, total andel inköp av ekologiska livsmedel har dock ökat från föregående års 50,9 till 51,5 procent. Inom förskoleverksamheten är andelen inköp av ekologiska livsmedel 63,57 procent. Priserna på livsmedel har ökat kraftigt under året vilket kan vara en bidragande faktor till att enheterna har valt bort ekologiska livsmedel till förmån för billigare livsmedel. För de verksamheter som serverar/tillhandahåller upphandlade kostentreprenader är andelen ingående ekologiska råvaror lägre än kommunfullmäktiges årsmål för indikatorn. Detta är kopplat till tidigare ställda krav i samband med stadens upphandling av kostentreprenader.							
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,6 kg CO2			1,4 kg CO2	1,7 kg CO2	1,70 kg CO2 per kg livsmedel	2022
  Totalt köpt energi i stadens verksamheter	1,2 GWh			1,23 GWh	1,5 GWh	1945 GWh	2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB beskriva och konkretisera samhällsviktig verksamhet vid skyfall	2022-01-01	2022-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med trafiknämnden och stadsdelsnämnder och i samråd med fastighetsnämnden och de fastighetsägande bolagen AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, Micasa Fastigheter i Stockholm AB och SISAB genomföra kompletterande risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) för skyfall inom utpekade riskområden	2022-01-01	2022-12-31	
  Kommunstyrelsen ska tillsammans med trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur en indikator som mäter hur stor del av stadens växter som är pollinatörsvänliga ska utformas	2022-01-01	2022-12-31	
  Kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldreomsorgen, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB ska	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
fortsätta att arbeta med handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor			
✓ Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med idrottsnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda förutsättningar att spara vatten vid långvarig värme och torka	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram ett stadsövergripande kommunikationskoncept för ökad matavfallsinsamling i stadens verksamheter i samarbete med stadsdelsnämnderna, Stockholms Stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, AB Svenska Bostäder, utbildningsnämnden, socialnämnden och servicenämnden	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Stockholm Vatten och Avfall AB ska samarbeta med stadsdelsnämnderna för att genomföra en informationskampanj med syfte att öka återvinning och avfallssortering	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 2.5.1 Förvaltningens verksamheter är energi- och resurseffektiva.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Vid energieffektivisering minskar energianvändningen med bibehållen verkningsgrad. Detta innebär minskade utsläpp av växthusgaser, minskat uttag av naturresurser samt i de flesta fall också minskade driftskostnader. Med resurseffektiv verksamhet menas minskad resursanvändning och klokare konsumtion genom att välja produkter och varor som kan recirkuleras och som inte innehåller skadliga ämnen eller är svåra att återvinna.

Förväntat resultat

Obligatorisk utsortering av matavfall till biologisk behandling för verksamheter som serverar 25 portioner eller mer per dag.

Andelen inköp av ekologiska livsmedel och kostentreprenader uppgår till minst 65 procent av totalt inköpta livsmedel.

Chemsoft kemikaliehanteringssystem används av berörda enheter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Miljö- och hälsofarliga varor och produkter ersätts med bättre alternativ vid inköp och upphandling. Alla enheter arbetar för att användningen av plast fasas ut så långt som möjligt.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Samtliga enheter använder i första hand Stocket återbrukscentrum för annonsering om överlåtelser och efterlysning av möbler, inventarier och utrustning till förvaltningens verksamheter.	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 2.5.2 Utveckling och skötsel av park- och naturområden främjar biologisk mångfald och ekosystemtjänster.

 Uppfylls helt

Beskrivning

En skötsel som främjar biologisk mångfald innebär att en variation av gener, arter, naturtyper och ekologiska funktioner i stadsdelsområdets park- och naturområden upprätthålls. Genom att stärka den biologiska mångfalden tillvaratas också de reglerande ekosystemtjänsterna som luft- och vattenrening, vattenreglering, kolbindning, pollinering samt temperaturreglering och ljudabsorption.

Förväntat resultat

Verksamheten deltar i projektgruppen för stadsdelsvisa åtgärdsprogram för biologisk mångfald (SÅP).

Samtliga parkinvesteringsprojekt inkluderar åtgärder för klimatanpassning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Under förutsättning att ansökan om medel beviljas genomförs "Grönare Stockholm projekt" avseende projektering och genomförande av åtgärder baserade på skyfallsproblematik, värmeöar samt gröna samband inom parkstråket Ådalen.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Medel beviljades och projektet har pågått under större delen av året men är nu pausat med anledning av att planerna på uppförandet av en ny parklek samt flytt av parklekens lekplats i området innebär en målkonflikt med planerade klimatinvesteringståtgärder i grönstråket.			

KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Bedömningen är att förvaltningens arbete under året har bidragit till att inriktningsmålet uppfylls helt under året. Bedömningen grundar sig på det samlade resultatet av underliggande verksamhetsområdesmål, nämndmål, indikatorer och genomförda aktiviteter.

Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Resultatet för år 2022 visar ett överskott om 18,6 mnkr efter resultatöverföringar. Vilket motsvarar en budgetavvikelse om 0,9 procent. Årsmålet för indikatorn prognossäkerhet nås (+/- 1%) för 2022. De största överskotten finns inom verksamhetsområde ekonomiskt bistånd och verksamhetsområde stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Ett större underskott finns inom individ- och familjeomsorgen och då främst inom verksamhetsområde barn och unga.

Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Under året har Förvaltningen arbetat med kompetensförsörjning och att stärka chefer och medarbetare i sin yrkesutövning. Förvaltningen har ett gott resultat vad gäller andelen heltidsanställda. Under året har det varit ett fortsatt fokus på ledarskapet i syfte att skapa förutsättningar för att ytterligare höja motivation och engagemang hos medarbetarna och minska personalomsättningen. Inom flera verksamheter har förvaltningen sett ett behov av ett närmare och mer tillgängligt ledarskap med en förtätningen avseende antalet enhetschefer och biträdande enhetschefer.

Förvaltningen har under året haft innovation som ett fokusområde. Ett tjugotal representanter från samtliga avdelningar har gått utbildning i Design thinking genom Openlab. Innovationsövningar och innovationssatsningar har uppmärksammats och kommunicerats på intranät och i chefsbrev. Antalet pågående och planerade innovationssatsningar i förvaltningen har ökat under året.

Under året har ett långsiktigt lokalprojekt startat utifrån ett behov av mer ändamålsenliga lokaler. En översyn av förvaltningens samtliga verksamhetslokaler utförs kontinuerligt för ett effektivt lokalutnyttjande. Viss samlokalisering av verksamheter har skett under året.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls helt under året. Bedömningen grundar sig på kommunfullmäktiges indikatorer och resultat för året och nämndmålet resultat för året.

Resultatet för år 2022 visar ett överskott om 18,6 mnkr efter resultatöverföringar. Vilket motsvarar en budgetavvikelse om 0,9 procent. Årsmålet för indikatorn prognossäkerhet nås (+/- 1%) för 2022. De största överskotten finns inom verksamhetsområde ekonomiskt bistånd med 15,5 mnkr och verksamhetsområde stöd och service till personer med funktionsnedsättning med 9,5 mnkr. Ett större underskott finns inom individ- och familjeomsorgen och då främst inom verksamhetsområde barn och unga med 12,2 mnkr.

Förvaltningens verksamheter är kostnadsmedvetna och arbetar kontinuerligt med att anpassa och förbättra i verksamheterna så att invånarna ska få bästa nytta för skattemedlen. Under året har månatliga uppföljningar gjorts tillsammans med chefer och controllers för att tidigt uppmärksamma avvikelser. Under året har utbildningar genomförts gällande ekonomi, redovisning.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	99,1 %			98,2 %	100 %	100 %	VB 2022
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	99,1 %			98 %	100 %	100 %	VB 2022
  Nämndens prognossäkerhet T2	-1 %			1 %	+/-1 %	+/- 1 %	2022

Nämndmål: 3.1.1 Nämndens verksamheter drivs inom givna ramar och har en budget i balans

● Uppfylls helt

Beskrivning

Med en budget i balans menas att stadens verksamheter är kostnadsmedvetna och tar ansvar för sin budgethållning. Verksamheterna och bemanning ses över kontinuerligt och anpassningar genomförs för att uppnå en långsiktigt hållbar ekonomi inom given budgetram. Chefer får utbildning/ information och ett kontinuerligt stöd vilket ger förutsättningar för att bedriva verksamheten inom de uppsatta ekonomiska ramarna.

Förväntat resultat

God ekonomisk hushållning

Budget i balans

Utbildningsinsatser inom redovisning, ekonomi och inköp

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på kommunfullmäktiges indikatorer och resultat för året och nämndmålens resultat för året samt genomförda aktiviteter.

Chefer har rätt förutsättningar för att leda i en komplex och föränderlig omvärld

Det är viktigt för förvaltningen att vara en bra arbetsgivare där medarbetare trivs och utvecklas. Förvaltningen har under året arbetat med kompetensförsörjning och att stärka chefer och medarbetare i sin yrkesutövning. Förvaltningens arbetsmarknadsindex, AMI, har under 2022 ökat. De senaste årens starka resultat i medarbetarenkäten är en bra indikation på att det som görs ger effekt. Förvaltningen har dock tappat tre indexpunkter från 82 till 79 när det gäller index bra arbetsgivare och når därmed inte heller upp till KF:s årsmål. Det som drar ner det totala resultat är att delindex för jämställdhet har gått ner, de andra två delindexen har ökat. Delindex för jämställdhet handlar om skillnaden mellan män och kvinnor avseende andelen heltidsanställda, långtidssjukfrånvaro och karriärvägar/chefskap. Förvaltningen har ett gott resultat vad gäller andelen heltidsanställda och under 2022 har förvaltningen aktivt arbetat med att få ner andelen deltidsanställda ännu mer, främst sker detta inom äldreomsorgen. Kvinnor är däremot överrepresenterade bland chefer samt vid långtidssjukskrivningar vilket påverkar detta resultat negativt. Det är ofta fler kvinnor än män som söker utannonserade tjänster. Förvaltningen arbetar med kompetensbaserad rekrytering och därför går erfarenhet och kompetens alltid före kön. Förvaltningen arbetar fortsatt aktivt med insatser vid korttidsfrånvaro i syfte att förhindra att fler hamnar i långtidssjukskrivningar.

Hälsosamtal genomförs med medarbetare som har upprepade korttidsfrånvaro tillsammans med chef, HR och företagshälsovård.

Förvaltningen har under året fortsatt haft fokus på ledarskapet i syfte att skapa förutsättningar för att ytterligare höja motivation och engagemang hos medarbetarna. Förvaltningens chefer har haft möjlighet att gå utbildningar inom arbetsmiljö, rekrytering, Lagen om anställningsskydd, incidentrapportering, lönebildning och arbetsrätt. Utöver detta har förvaltningens chefer även erbjudits kortare digitala möten där chefer bland annat har gått igenom ändringar i arbetsmiljölagen, medarbetarenkäten samt uppföljning av arbetsmiljöutbildningen. Under 2022 har referensgruppen för chefsforum kontinuerligt arbetat för att utveckla forumet. Chefer och medarbetare har tillvaratagit de positiva erfarenheterna som de nya arbetssätten medfört under pandemin. I de verksamheter där det är möjligt, har förvaltningen implementerat stadens ramverk för möjliggörande av delvis hemarbete.

Förvaltningen har under året fortsatt arbetet med att implementera stadens uppdaterade chefsprofil vilket har följts upp på ett chefsforum. Förvaltningen har även prioriterat arbetet med kompetensförsörjningsplanerna. Avdelningarnas enheter har på arbetsplatsträffar, APT, gjort kompetensanalyser där enheterna har utgått från stadens analysmall som bygger på den strategi som man använder sig av inom staden vid kompetensförsörjning (UBARA). UBARA är en förkortning av Utveckla, Behålla, Attrahera, Rekrytera och Avsluta. Förvaltningens kompetensförsörjningsplan bygger på vad verksamheterna själva, efter dialog på APT-nivå, lyft i sina egna kompetensanalyser.

Inom flera verksamheter har förvaltningen sett ett behov av ett närmare och mer tillgängligt ledarskap. Inom socialtjänsten för barn och unga har en omorganisation genomförts i december 2022 där ett av huvudsyftena varit just förtätningen avseende antalet chefer för att minska personalomsättningen och därmed också konsultkostnaderna. I slutet av året stabiliserades situationen något. Inom äldreomsorgen har flera enheter förtätat med fler biträdande enhetschefer. Det systematiska arbetsmiljöarbetet har varit prioriterat och likaså att minska andelen medarbetare med ofrivillig deltid. För att minska ohälsotal och arbeta förebyggande och proaktivt har förvaltningens HR-enhet fortsatt att genomföra personaluppföljningar med förvaltningens enhetschefer.

Medarbetare bidrar till utveckling genom delaktighet och ansvarstagande

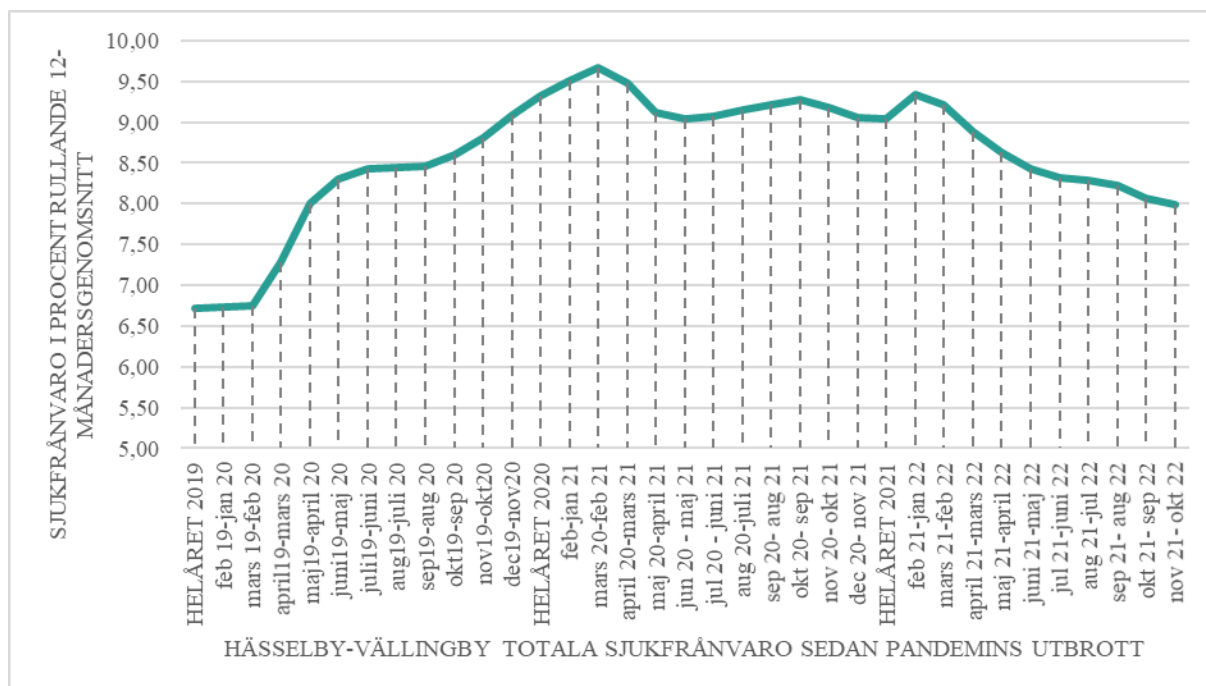
Medarbetares förutsättningar för delaktighet har under året stärkts genom bland annat arbetet med enheternas kompetensanalyser och förvaltningens övergripande kompetensförsörjningsplan. Ett exempel är Skolörtens servicehus som, liksom många enheter i förvaltningen, har tagit fram en egen kompetensförsörjningsplan för sin personal. För att nyanställda medarbetare ska kunna komma in i arbetet och kunna bidra till utveckling har förvaltningen genomfört två introduktionsdagar för all nyanställd personal. Nyanställd personal erbjuds också en verksamhetsnära introduktion. Inom Avdelning för barn och unga har tre nya mentorer anställts som bland annat har arbetat fram en ny introduktionsplan för nyanställd personal. Inom äldreomsorgens beställarenhet har samtliga nyanställda fått möjlighet att utvärdera sin introduktion, vilket bidragit till bättre introduktioner men också mer engagemang och en ökad delaktighet hos medarbetarna.

Som en del i förvaltningens arbete med *Stockholms stads handlingsplan för förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare* har utvecklingsenheten inom Avdelningen för vuxna skapat en arbetsgrupp med representanter från socialtjänstens individ- och familjeomsorg samt äldreomsorg. Målet med arbetsgruppen har varit att arbeta med en av handlingsplanens prioriterade punkter, medhandläggarskap. Under våren har arbetsgruppen bjudit in biståndshandläggare och socialsekreterare till workshop i syfte att utbyta erfarenhet, kompetens och bidra med sina perspektiv kring hur förvaltningens enheter kan samverka kring medhandläggarskap. HR har bjudit in till frukostmöten för samtliga biståndshandläggare och socialsekreterare för att ge dem möjlighet att arbeta med frågeställningar kring arbetssituationen.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet ingår som en naturlig del i den dagliga verksamheten. Det ska omfatta alla fysiska, psykologiska och sociala förhållanden som har betydelse för arbetsmiljön. Förvaltningen har under året undersökt, riskbedömt och vidtagit åtgärder kring arbetsmiljön löpande genom samverkansmöten, medarbetarenkät, medarbetarsamtal, OSA-enkät, löpande riskbedömningar, riskbedömning vid förändring av verksamhet, skyddsron, uppföljning av ohälsa och sjukfrånvaro, incidentrapportering samt årlig uppföljning och utvärdering av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Förvaltningens personal har också fått möjlighet att gå utbildningar i hur man hanterar krissituationer som hot- och våld.

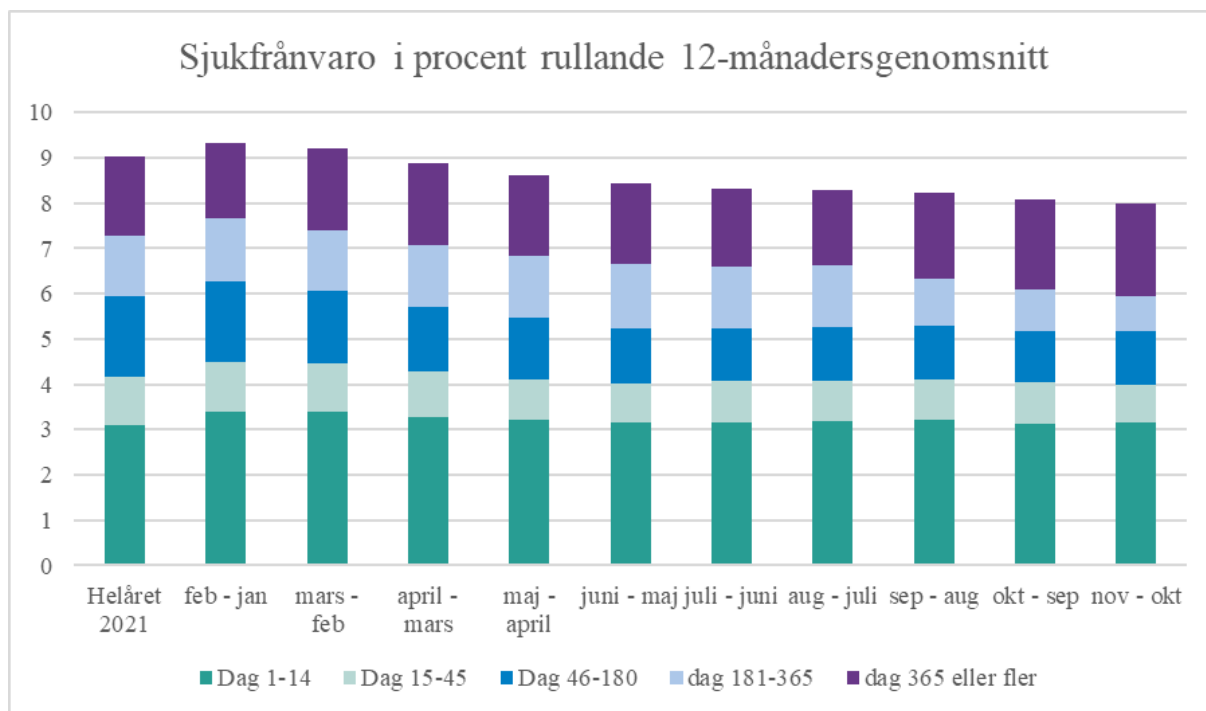
Sjukfrånvaro

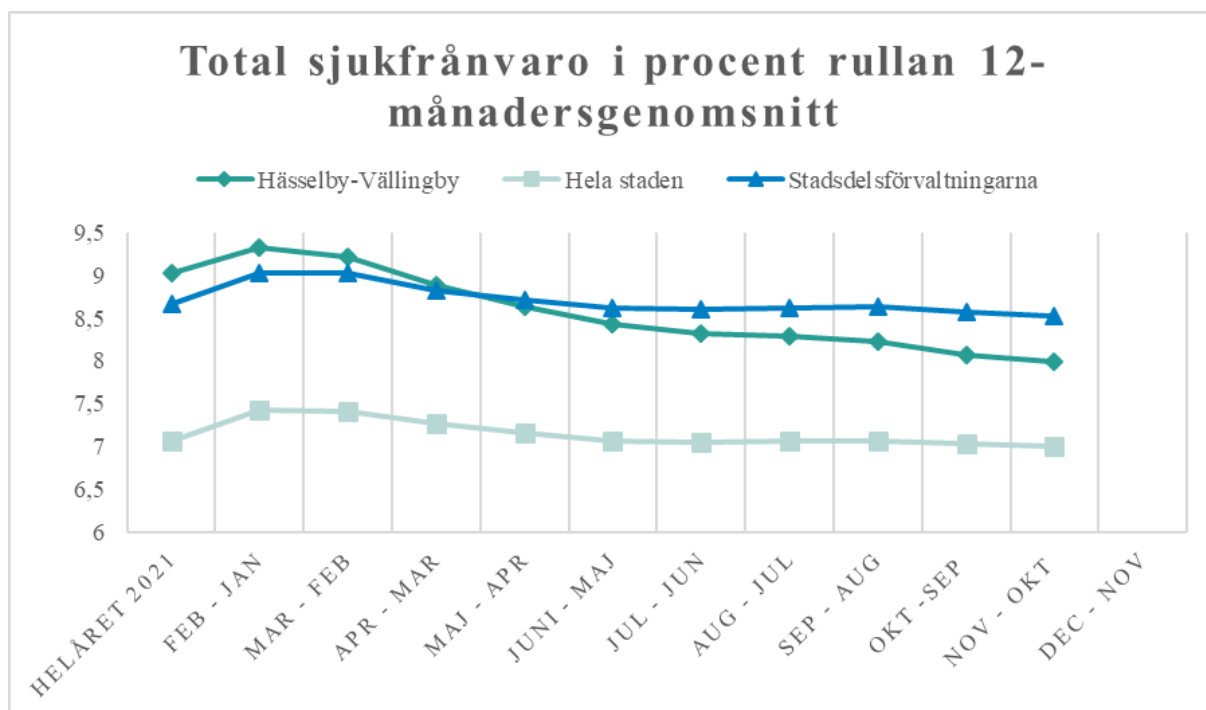
Den totala sjukfrånvaron har sedan mars 2020 fram till mars 2021 ökat för att sedan plana ut och under 2022 har förvaltningen sett en tydlig minskning. Detta är glädjande men den totala sjukfrånvaron och korttidsfrånvaron ligger dock fortsatt betydligt högre än vad som var gällande innan pandemin.

Då förvaltningen har sett att den totala sjukfrånvaron gått ner månad för månad är

förvaltningens prognos att sjukfrånvaron fortsatt kommer att minska men då korttidsfrånvaron mer eller mindre legat oförändrad under perioden är det troligt att även den totala sjukfrånvaron fortsatt kommer att ligga kvar på en högre nivå än innan pandemin. Denna trend kan ses även hos de andra förvaltningarna och borde vara ett resultat av en fortsatt smittspridning i samhället av covid samt att medarbetare nu är mer benägna, än innan pandemin, att sjukskriva sig vid symptom.

Förvaltningens verksamheter främjar innovativa lösningar

Förvaltningen har under året haft innovation som ett fokusområde. Ett tjugotal representanter från samtliga avdelningar har gått utbildning i Design thinking genom Openlab.

Innovationsövningar och innovationssatsningar har uppmärksammats och kommunicerats på intranät och i chefsbrev. Nya medarbetare har informerats om hur förvaltningen arbetar med innovation och uppmanats att vara nyfikna på sin nya arbetsplats, samt lämna förbättringsförslag till sina chefer eller till innovationsstrateg. Förvaltningens indexvärde *Delaktighet och inflytande* och *Lära nytt* från medarbetarenkäten har ökat med en procentenhet, vilket kan vara ett resultat av att innovation har varit ett fokusområde. Inför verksamhetsplan 2023 redovisade förvaltningen totalt 15 pågående och planerade innovationssatsningar, vilket är en ökning från 8 innovationssatsningar som redovisades i verksamhetsplanen för 2021.

En central del i innovation är att få nya insikter om användaren och utmaningen. Ett gott exempel på detta är från äldreomsorgen där ett innovationsteam bestående av utvecklingschef, enhetschef och biståndshandläggare utgick från ett problem där äldres delaktighet i hemtjänstens genomförandeplaner var låg. Senare under processen och efter dialog med användarna kom teamet fram till nya insikter om att problematiken snarare handlade om brister i implementering av heltäckande rutiner som inkluderar den enskildes delaktighet. Innovationsteamet ändrade därför sin utmaningsfråga tidigt i processen och kommer under 2023 angripa problemet från ett nytt perspektiv. Samordningen av avdelningarnas innovationsutmaningar och innovationsteamerna har gjorts i ett förvaltningsövergripande innovations- och digitaliseringsforum. Utvärdering av forumet visar att en övervägande del av deltagarna var nöjda med forumet, och att det är intressant att få inblick i avdelningarnas innovationsarbete och utmanas med nya tankesätt. Några exempel på förbättringsförslag är

behovsinsamling från verksamheterna samt förtydligande av förvaltningens strategi för innovationsledning.

Förvaltningens lokalanvändning är kostnadseffektiv

Översyn av förvaltningens samtliga verksamhetslokaler utförs kontinuerligt och viss samlokalisering har skett. Under året har ett mer långsiktigt projekt startat utifrån ett behov av mer ändamålsenliga lokaler med fler mötesrum, mindre telefon- och skyperum och fler säkra mottagningsrum och öppna lokaler där verksamheterna kan möta invånare. Genomförandebeslut är planerat först nästa år.

Internationalisering och internationella relationer

Grimsta förskolor deltar i *Projekt Nordplus Junior*. Projektets fokus kommer att ligga på inkludering av alla barn oavsett behov i förskolan och hur det görs utifrån de resurser som finns. Två medarbetare från förskolan var i Estland i december 2022 för att under sammanlagt fyra dagar möta deltagare från Göteborg, Estland, Litauen, Finland och Grönland.

Upphandling och avtalsuppföljning

Under året har ett arbete genomförts för att strukturera och systematisera arbetet med upphandlingar och avtal. Regelbundna utbildningar genomförs för att stärka kompetensen omkring direktupphandlingar och inköp. Ett arbetssätt och metodstöd har implementerats för att säkra kvaliteten i avtalsuppföljningar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex 	82			81	82	83	2022
  Andel av personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter	15,39 %			10,05 %	5 %	Tas fram av nämnd	VB 2022
Analys							
Förvaltningen har under året haft fortsatta svårigheter med bemanning inom huvudsakligen barn och unga vilket har lett till ett behov av externa konsulter. I slutet av året stabiliserades situationen något.							
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %			50 %	100 %	93 %	2022
  Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts	100 %			100 %	100 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	2022
  Index Bra arbetsgivare	79			82	84	84	2022
Analys							
Förvaltningen har tappat tre indexpunkter från 82 till 79. Man når inte heller upp till KF:s årsmål. Det som drar ner det totala resultatet är att delindex för jämställdhet har gått ner, de andra två delindexen har ökat. Delindex för jämställdhet handlar om skillnaden mellan män och kvinnor avseende andelen heltidsanställda, långtidssjukfrånvaro och karriärvägar/chefskap. Förvaltningen har ett gott resultat vad gäller andelen heltidsanställda och under 2022 har förvaltningen aktivt arbetat med att få ner andelen deltidanställda ännu mer, främst sker detta inom Äldreomsorgen. Kvinnor är däremot överrepresenterade bland chefer samt vid långtidssjukskrivningar vilket påverkar detta resultat negativt. Det är ofta fler kvinnor än män som söker							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
våra utannonserade tjänster och förvaltningen arbetar med kompetensbaserad rekrytering och därför går erfarenhet och kompetens alltid före kön. Förvaltningen arbetar fortsatt aktivt med insatser vid korttidsfrånvaro i syfte att förhindra att fler hamnar i långtidssjukskrivningar.							
  Sjukfrånvaro	8,1 %	5,1 %	8,7 %	9,2 %	8,5 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2022
  Sjukfrånvaro dag 1-14	3,2 %	2,6 %	3,3 %	2,9 %	3 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2022
Analys Långtidsfrånvaron har minskat under året men korttidsfrånvaron har varit ganska oförändrad och ligger fortsatt klart över den nivå som rådde innan pandemin. Anledning tror vi beror på att det fortfarande finns en smittspridning av Covid i samhället samt att medarbetare i större utsträckning, än innan pandemin, stannar hemma vid symptom.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska medverka i kommunstyrelsens och servicenämndens pilotprojekt för effektiva arbetssätt vid webbpublicering på hemsidor i syfte att säkerställa kvalitet och efterlevnad av lagkrav gällande tillgänglighet och personuppgifter samt effektivisera stadens kommunikationsarbete	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en inventering av kompetensutvecklingsbehov i öppna förskolan	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna analysera stadsdelsnämndernas kompetensutvecklingsbehov och samordna kompetensutvecklingen för personal i förskolan	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 3.2.1 Chefer har rätt förutsättningar för att leda i en komplex och föränderlig omvärld

 Uppfylls helt

Beskrivning

Med rätt förutsättningar för att leda i en komplex och föränderlig omvärld menar vi tillgång till ändamålsenlig kompetensförsörjning, rutiner och stöd i personalfrågor.

Förväntat resultat

Aktivt medarbetarindex för ledarskap ökar under 2022, resultatet förväntas återspeglas i den medarbetarenkät som genomförs våren 2023. Chefer som deltagit i kompetenshöjande aktiviteter bedömer att deras kompetens inom HR-området har ökat under året.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● AMI - ledarskap.	82 %			80 %	81 %		2022
● Andel chefer som bedömer att deras kompetens inom HR-området har ökat efter genomförda utbildningar.	100 %			100 %	95 %		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Erbjuder förvaltningens chefer ett flertal digitala träffar på aktuella teman inom HR-området	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Genomföra utbildning inom arbetsmiljö och rehabilitering för chefer och skyddsombud	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Genomföra utbildningsblock inom HR-området	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Implementera chefsprofilen	2022-01-01	2022-06-30	
✓ Referensgrupp skapar ändamålsenliga chefsforum utifrån chefers behov och önskemål	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Riktade personaluppföljningar för enhetschefer	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 3.2.2 Medarbetare bidrar till utveckling genom delaktighet och ansvarstagande

● Uppfylls helt

Beskrivning

Med bidrag till utveckling genom delaktighet och ansvarstagande menar vi att det är medarbetarnas eget ansvar att hitta sin inre motivation, sitt engagemang att utvecklas. Ansvarig chef behöver skapa förutsättningar så att medarbetarna kan upprätthålla det engagemang och den höga graden av meningsfullhet som arbetet innebär.

Förväntat resultat

Medarbetarindex för motivation och styrning ökar under 2022, resultatet förväntas återspeglas i den medarbetarenkät som genomförs våren 2023.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● AMI motivation	82 %			81 %	81 %		2022
● AMI-styrning	83 %			83 %	83 %		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Arbeta med att stärka det aktiva medarbetarskapet	2022-01-01	2022-12-31	

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Arbetet med handlingsplanen för medarbetare inom socialtjänsten och förskola bedrivs som en integrerad del av ordinarie verksamhet.	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Ett systematiskt arbetsmiljöarbete bedrivs i enlighet med förvaltningens årshjul	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Genomföra strukturerade och verksamhetsnära introduktioner för nyanställda medarbetare	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Genomföra utbildning i krissituationer som hot- och våld	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Genomföra utbildning inom arbetsmiljö och rehabilitering för chefer och skyddsombud	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Utveckla arbetssättet för att aktivt arbeta med kompetensförsörjningsplanen under året.	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 3.2.3 Förvaltningens verksamheter främjar innovativa lösningar

● Uppfylls helt

Beskrivning

I staden definieras innovation som en förändring som betraktas som ny, skapar värde (nytta) och är tagen i bruk (nyttiggjord). Det kan handla om att ta fram nya eller förbättrade tjänster, arbetssätt, processer eller att organisera sig på nya sätt för att nå ökad kvalitet och resurseffektivitet.

Att främja innovativa lösningar innebär att chefer skapar en tillåtande kultur där medarbetarna är involverade och delaktiga i utvecklingen. Där nya lösningar och nya idéer välkomnas och prioriteras.

Kvalitetsprogrammet som omfattar ständiga förbättringar, innovation och digitalisering, ställer krav på att förvaltningen har ett grundläggande och systematisk informationssäkerhetsarbete i alla verksamheter. Det innebär att rätt information ska finnas tillgänglig för rätt mottagare vid rätt tillfälle.

Förväntat resultat

Chefer och medarbetare arbetar för att identifiera utmaningar som kräver nya innovativa lösningar.

Chefer och medarbetare nyttjar fler och nya digitala verktyg för sitt uppdrag.

Förvaltningen samarbetar med akademi och näringsliv.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Delaktighet och Inflytande - Index	81 %			80 %	81 %		2022
● Utvecklas och Lära nytt - Index	77			76	77 %		2022

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Dialog med stockholmarna har utförts i avdelningarnas utvalda innovationsprojekt	2022-06-01	2022-12-31	
✓	Etablera ett innovation- och digitaliseringsforum	2022-01-01	2022-04-30	
✓	Respektive avdelning identifierar en utmaning med stöd av metoden Design thinking.	2022-01-01	2022-06-01	
✓	Uppföljning av andel medarbetare som genomgått stadens utbildning i informationssäkerhet och dataskydd.	2022-01-01	2022-08-31	
✓	Översyn av nämndens informationsklassningar.	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Översyn av nämndens registerförteckningar enligt krav i dataskyddsförordningen.	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 3.2.4 Förvaltningens lokalanvändning är kostnadseffektiv

 Uppfylls helt

Beskrivning

Goda och ändamålsenliga lokaler bidrar till att skapa en god arbetsmiljö. Det är prioriterat att säkerställa ett optimalt nyttjande av förvaltningens lokaler. Förvaltningen bevakar och vidtar åtgärder utifrån uppsägningstider, flytt eller avveckling/utveckling vid förändringar av verksamheten. Förvaltningen ser över samlokalisering av verksamheter för att få en effektivare användning av lokaler.

Förväntat resultat

Förvaltningens lokalbestånd ska motsvara verksamhetens volym och översyn görs av befintliga lokaler för att uppnå en effektiv resursanvändning.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Gå igenom hyreskontrakten för bostäder att säkerställa befintliga avtal	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Kartlägga lokalbeståndet för att stämma med verksamheternas behov	2022-01-01	2022-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Förvaltningens tilldelades i kommunfullmäktiges budget för år 2022 en ram som uppgick till netto 2 069 mnkr. Budgeten har under året justerats upp med 25 mnkr i samband med beslut i avstämningsärendet och tertialrapporter.

Bokslutet redovisar nettokostnader om 2 075,4 mnkr vilket ger ett överskott om 18,6 mnkr efter resultatöverföring och en budgetavvikelse om 0,9 procent jämfört netto budget.

Intäkterna för 2022 har minskat med 32,8 mnkr jämfört med 2021, vilket främst beror på att reglerna för bokföring av generalschablonen ändrades under 2021, en ändring som innebar att all tidigare balanserad generalschablon resultatfördes 2021 (58,3 mnkr). Förvaltningen erhöll också kompensation för covid-19 pandemin under 2021. Förvaltningen har kompenserats för sjuklönekostnader om 9,3 mnkr för december 2021 till mars 2022 under 2022.

Antalet månadsanställda har ökat från i snitt 1 640 år 2021 till 1 665 år 2022. Totala personalkostnaderna har ökat från 991,5 mnkr till 1 010,8 mnkr (1,96%).

Köp av verksamhet har ökat från 849,2 mnkr till 885,3 mnkr (4,3%).

Lokalhyror har ökat från 123,3 mnkr till 126,7 mnkr (2,7%).

Förvaltningen har satt som gräns 50 tkr för periodisering av kostnader och intäkter.

Mnkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse 2022	Bokslut 2021	Avvikelse 2021
Anslag för nämndens verksamhet (netto)	2094	2075,8	18,2	1970,2	40
Kostnader (+)	2441,4	2440,9	0,5	2368,2	25,9
Intäkter (-)	-347,4	-365,2	17,8	-398,0	14,1
Avvikelse före resultatdispositioner			18,2		40
Resultatenheterna överskott från 2021 (+)			42,8		39,6
Resultatenheterna överskott till 2023 (-)			-42,5		-42,8
Avvikelse efter resultatdispositioner			18,6		36,8

Nämnden redovisar ett överskott om 18,6 mnkr efter resultatdispositioner. Resultatenheterna har en ingående fond från 2021 om 42,8 mnkr och gör ett uttag ur fond med 0,5 mnkr 2022. Utgående fond 2023 uppgår till 42,5 mnkr.

Mnkr	Budget (kostnader +)	Budget (intäkter -)	Budget (netto)	Bokslut före resultatöverföringar	Bokslut efter resultatöverföringar	Avvikelse 2022 efter resultatöverföringar	Avvikelse 2021 efter resultatöverföringar
Nämnd och administration	44,9	-0,7	44,2	44,7	44,7	-0,5	0,0
Individ- och familjeomsorg	368,0	-80,0	288,0	291,8	291,8	-3,8	45,0
varav barn och ungdom	218,0	-37,5	180,5	192,7	192,7	-12,2	4,0
varav vuxen	67,2	-13,8	53,4	54,9	54,9	-1,5	0,5
varav socialpsykiatri	65,3	-11,2	54,1	57,3	57,3	-3,2	3,4

varav nyanlända	17,5	-17,5	0,0	-13,1	-13,1	13,1	37,1
Stadsmiljö- verksamhet	27,7	-0,2	27,5	33,4	33,4	-5,9	-2,8
avskrivningar	12,7		12,7	13,5	13,5	-0,8	0,0
internräntor	0,6		0,6	0,6	0,6	0,0	0,0
Förskole- verksamhet	460,2	-47,9	412,3	412,8	412,4	0	3,0
Äldreomsorg	847,1	-161,6	685,5	684,9	685,1	0,4	-35,1
Stöd och service till personer med funktions- nedsättning	457,3	-36,3	421,0	411,5	411,5	9,5	12,7
Barn, kultur och fritid	43,7	-11,0	32,7	32,8	32,8	-0,1	-0,4
Arbetsmarknad s-åtgärder	27,7	-5,0	22,7	18,5	18,5	4,2	2,7
Ekonomiskt bistånd	151,5	-4,7	146,8	131,3	131,3	15,5	11,6
varav handläggare	36,9		36,9	36,0	36,0		0,0
Övrig verksamhet			0,0			0,0	
Totalt	2 441,4	-347,4	2 094,0	2 075,8	2 075,4	18,6	36,8

Nämnd- och förvaltningsadministration

	Justerad budget 2022		Utfall 2022		Avvikelse 2022	Avvikelse 2021
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto
Mnkr						
Nämnd	2,1		2,2	0	-0,1	0,0
Förvaltningsadministrati on	42,8	-0,7	45,2	-2,6	-0,4	0,0
Summa Nämnd- och förvaltning	44,9	-0,7	47,4	-2,6	-0,5	0,0
					0	0,0
Summa totalt	44,9	-0,7	47,4	-2,6	-0,5	0,0
					-1,2%	0%

Nämnd och förvaltningsadministration redovisar ett mindre underskott om 0,5 mnkr som främst härrör till förstärkt arbete kring trygghets- och säkerhetsarbete där konsultstöd har tagits in för risk- och sårbarhetsarbetet, RSA.

Individ- och familjeomsorg

Verksamhet	Justerad budget 2022		Utfall 2022		Avvikelse 2022	Avvikelse 2021
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto
Mnkr						
Barn och ungdom	218,0	-37,5	228,1	-35,4	-12,2	4,0
Vuxen	67,2	-13,8	67,3	-12,4	-1,5	0,5
Socialpsykiatri	65,3	-11,2	69,5	-12,2	-3,2	3,4
Nyanlända	17,5	-17,5	8,0	-21,1	13,1	37,1
Summa	368,0	-80,0	372,9	-81,1	-3,8	45,0
Avvikelse i %					-1,3%	16,1%

Barn och unga

Avdelningen för barn och unga redovisar ett underskott om 12,2 mnkr som delvis beror på ökade kostnader för konsulter. Verksamheterna har under året haft fortsatta utmaningar med att behålla och rekrytera personal. Det har resulterat i ett flertal vakanta tjänster som har ersatts med konsulter vilket ökat kostnader utöver budget inom myndighetsutövningen.

Avdelningen har erhållit 6,3 mnkr i statsbidrag för socialt utsatt områden inklusive påfyllnadsmedel. Utöver detta har avdelningen tillförts medel för bland annat Skolsociala team, STIS medel, SIG medel och UPH medel. Detta finansierar en stor del av det förebyggande arbetet i förvaltningen.

Inom Enheten för familjevård finns ett underskott som främst beror på att fler barn och ungdomar har fått insatsen familjehem samt att enheten har övertagit dyra HVB-insatser från andra enheter inom barn och ungdom.

Pilotprojektet Socialtjänst Vällingbyteamet visar ett underskott på insatser som beror på att fler barn, unga och deras familjer har erbjudits insatser. Handläggningskostnaderna har finansierats av projektmedel från sociala investeringsfonden.

Socialpsykiatri

Socialpsykiatrin redovisar ett underskott om 3,2 mnkr. Underskott finns hos både myndighetsutövning och utförare i egen regi. Inom myndighetsutövningen beror underskottet på ökade kostnader för stödboende samt att man tagit över ärenden med boendestödsinsats från verksamhetsområde Stöd och service till personer med funktionsnedsättning. För utförare i egen regi ligger underskottet hos gruppboendestäder som har haft intäktsbortfall på grund av vakanta lägenheter.

Vuxen

Myndighetsutövningen för vuxna inom missbruk redovisar ett underskott om 1,5 mnkr som beror på höga kostnader för placeringar i enlighet med lag om vård av missbrukare i vissa fall, LVM.

Nyanlända

Mottagande nyanlända redovisar ett överskott om 13,1 mnkr. Under året har ett tiotal ensamkommande varit aktuella på enheten. I resultat ingår generalschablon som förvaltningen

erhåller månadsvis. I generalschablonen ingår etableringsersättning för nyanlända som nämnden får under två år.

Stadsmiljö inklusive avskrivningar och internränta

Verksamhet	Justerad budget 2022		Utfall 2022		Avvikelse 2022	Avvikelse 2021
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto
Mnkr						
Ledning och gemensam administration	4,0		3,8		0,2	0,2
Parkdrift	23,7	-0,2	29,8	-0,2	-6,1	-3,0
Avskrivningar	12,7		13,5		-0,8	0,0
Internränta	0,6		0,6		0,0	0,0
Summa	41,0	-0,2	47,7	-0,2	-6,7	-2,8
Avvikelse i %					-16,4%	-7,8%

Stadsmiljö redovisar ett underskott om 6,7 mnkr.

Avvikelsen om 5,9 mnkr beror främst på ökade kostnader för drift och underhåll inom park.

För avskrivningar redovisas ett underskott om 0,8 mnkr som beror på utrangering av anläggning.

Förvaltningen beviljades 0,3 mnkr i tertialrapport 2 för god vattenstatus vid Maltesholmsbadet. Dessa medel har inte förbrukats under 2022.

Förskola

Verksamhet	Justerad budget 2022		Utfall 2022		Avvikelse 2022	Avvikelse 2021
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto
Mnkr						
Förskole- och pedagogisk verksamhet	359,6	-25,3	364,5	-29,6	-0,6	0,0
Lokalhyror, drift och underhåll	55,2		55,2		0,0	0,0
Övrigt	45,4	-22,6	43,1	-20,4	0,1	5,5
Summa före resultatöverföring	460,2	-47,9	462,8	-50,0	-0,5	5,5
Resultatfond från 2022, överskott					39,6	37,1
Resultatfond till 2023 överskott					-39,1	-39,6
Summa efter resultatöverföring					0,0	3,0
Avvikelse i %					0,0%	0,7%

Förskoleverksamheten redovisar ett underskott om 0,5 mnkr före resultatöverföring och en budget i balans efter resultatöverföring. Förskolan har erhållit 7,4 mnkr i statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder. Resultatenheterna har under året tagit ut 0,5 mnkr ur fonderna för

gemensamma utvecklingssatsningar. Efter uttag ur fond uppgår fonderna till 39,1 mnkr att överföras till år 2023.

Antalet barn i förskola har under året fortsatt att minska. Utfallet för år 2022 var 2 335 barn räknat på ett genomsnitt per månad att jämföra med 2021 års genomsnitt på 2 386 barn. Jämfört med tilldelad ram för 2022 (barnantal 2 517) har förskolan lämnat tillbaka netto 19,4 mnkr.

Förskola	Planering	Utfall dec 2022	Utfall genomsnitt jan -dec 2022	Utfall genomsnitt jan -dec 2021
1-3 år fsk	928	1 271	1 058	1 053
4-5 år fsk	1 589	989	1 276	1 332
Allmän fsk	0	4	2	1
Totalt	2 517	2 264	2 335	2 386

Äldreomsorg

Verksamhet	Justerad budget 2022		Utfall 2022		Avvikelse 2022	Avvikelse 2021
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto
Mnkr						
Äldreomsorg	847,1	-161,6	858,8	-173,9	0,6	-34,4
Summa	847,1	-161,6	858,8	-173,9	0,6	-34,4
Resultatfond från 2021 överskott					3,2	2,4
Resultatfond till 2023, överskott					-3,3	-3,2
Summa efter överföring					0,4	-35,2
Avvikelse i %					0,1%	-5,4%

Äldreomsorgen redovisar ett överskott om 0,4 mnkr (0,1% av nettobudget) efter resultatöverföring. Äldreomsorgen beviljades 16,7 mnkr i återhämtningsbonus varav 12,2 mnkr har tagits i anspråk under 2022.

Utförarverksamheter inom äldreomsorgen

Utförarna i egen regi redovisar ett underskott om 5,7 mnkr efter resultatdisposition. Underskottet beror i sin helhet på att hemtjänstutförarna i egen regi redovisar ett underskott om 13,3 mnkr. Under året har förvaltningen sett förbättringar jämfört med 2021 för hemtjänstutförarna i form av intäkter som har ökat mer än kostnaderna. Dock kvarstår arbete för att nå en budget i balans och förutsättningarna befaras försämrats för detta under 2023 med hänsyn till låga prisuppräknningar och ökade kostnader.

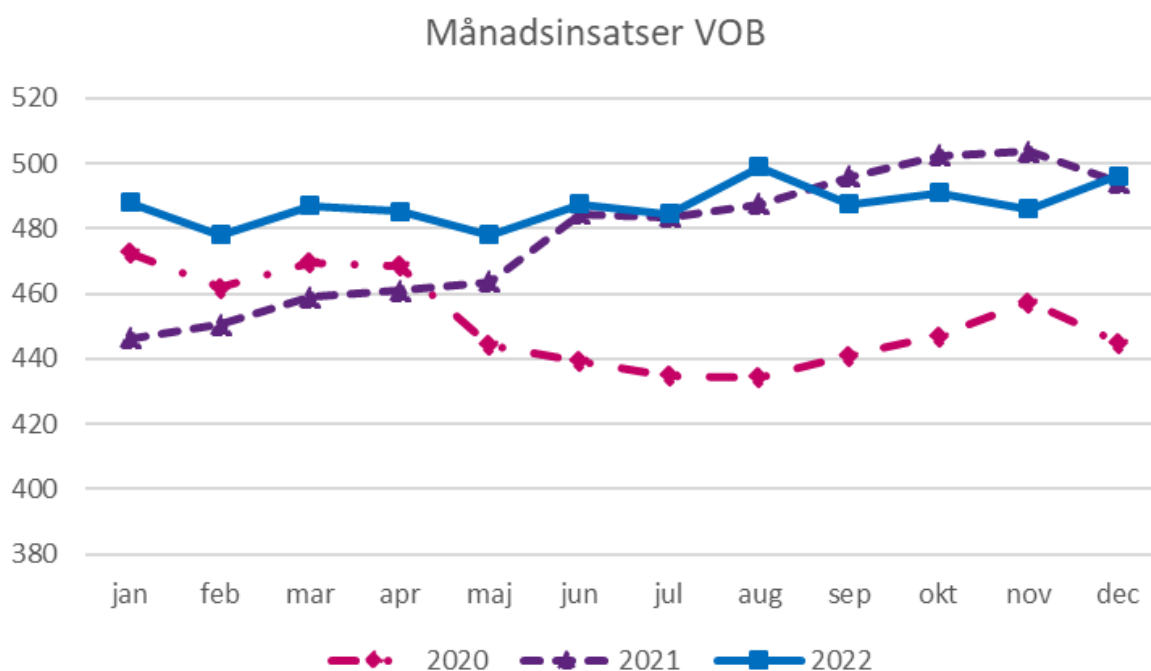
Vård- och omsorgsboendet Koppargården och Skolörtens servicehus redovisar ett överskott om 6,9 mnkr. Koppargården har under året haft en genomsnittlig belägningsgrad om 95,1% vilket är en förbättring med 3,4 procentenheter jämfört med 2021, där de ökade intäkterna starkt bidragit till att nå ett positivt resultat. Skolörten utökar sin resultatfond med ytterligare 0,2 mnkr. Utgående balans uppgår till 3,35 mnkr.

Utförarna har under året haft flera covid-19 utbrott som påverkat verksamheternas möjligheter att fullt ut arbeta med planerade effektiviseringar samt intäktpåverkan.

Myndighetsutövningen, avdelningsledning och hyror inom äldreomsorg

Myndighetsutövningen, avdelningsledning och hyror redovisar sammantaget ett överskott om 6,3 mnkr. Inför 2022 budgeterades 6,0 mnkr för att täcka underskott som hemtjänstutförarna befarades ha.

Under året har antalet beställda månadsinsatser i genomsnitt legat på 487, att jämföra med 2021 års medel 478. Ökning har främst skett i insatstypen demens, vars medelvärde har ökat med 10 månadsinsatser.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhet	Justerad budget 2022		Utfall 2022		Avvikelse 2022	Avvikelse 2021
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	457,3	-36,3	446,9	-35,3	9,5	12,7
Summa	457,3	-36,3	446,9	-35,3	9,5	12,7
Avvikelse i %					2,2%	3,2%

Verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning redovisar ett överskott om 9,5 mnkr.

Överskottet finns hos myndighetsutövningen. Under året har kostnaderna varit lägre än

budgeterat för SoL-boende, avlösning och personlig assistans. Därutöver har ett flertal ärenden med insats boendestöd övertagits av socialpsykiatrins beställarenhet. Det nya avtalet för turbundna resor som trädde i kraft 3 oktober 2022 har inneburit lägre kostnader än beräknat för det sista kvartalet.

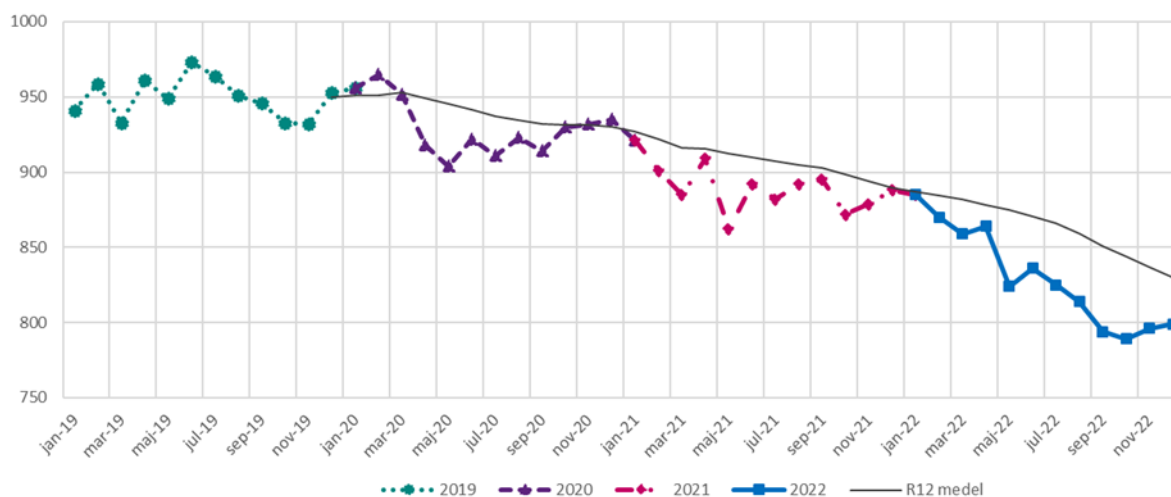
Ekonomiskt bistånd och Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhet	Justerad budget 2022		Utfall 2022		Avvikelse 2022	Avvikelse 2021
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto
Mnkr						
Ekonomiskt bistånd	151,5	-4,7	136,8	-5,6	15,5	11,6
varav handläggning	36,9	0,0	37,0	-1,1	0,9	0,6
Arbetsmarknadsåtgärder	27,7	-5	23,9	-5,4	4,2	2,7
Summa	179,2	-9,7	160,7	-10,9	19,7	14,3
Avvikelse i %					11,6%	8,6%

Ekonomiskt bistånd redovisar ett överskott om 15,5 mnkr, varav handläggningen står för en mindre del av denna avvikelse (0,9 mnkr). Jämfört med 2021 har nettokostnaderna minskat med 2,3 mnkr.

Antalet biståndshushåll har under året minskat och förväntas avsluta året på cirka 800 preliminärt för december med ett genomsnitt per månad på 830 hushåll för året att jämföra med 2021 års snitt på 888. 2022 års budget gav utrymme för ett betydligt större antal hushåll än vad genomsnittet har varit.

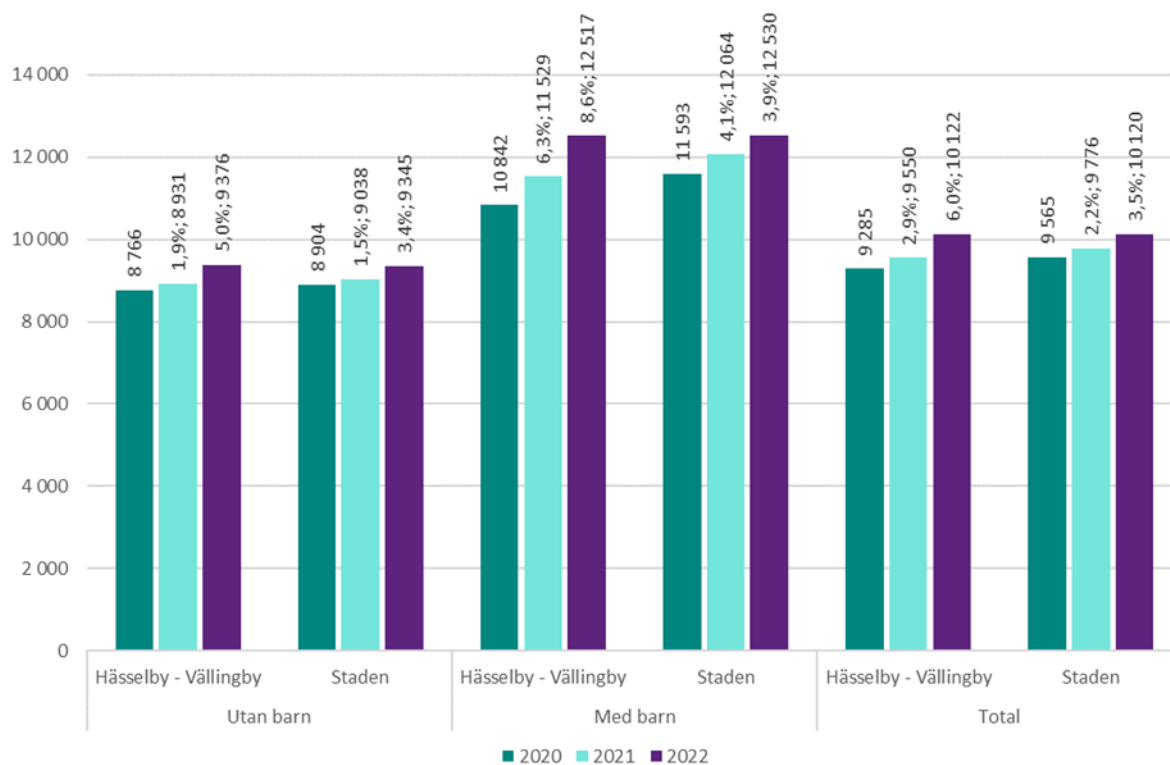
Nedan bild visar förändring år 2019-2022 för antalet bidragshushåll.

Under året har medelbidraget ökat till att under 2022 ligga i nivå med Stockholm stads medelbidrag, vilket för förvaltningen har lett till en kraftig procentuell ökning (+6,0%, jämfört med stadens ökning om 3,5%). Denna ökning utöver stadens medel är gemensamt för samtliga hushållstyper, men ökningen är särskilt stor hos barnfamiljer (+8,6%, per december

preliminära siffror). Kostnaderna för det ökade medelbidraget har balanserats mer än väl av färre bidragshushåll.

Nedan bild visar förändring av medelbidraget år 2020-2022.

Arbetsmarknadsåtgärder redovisar ett överskott om 4,2 mnkr. Överskottet beror främst på de svårigheter förvaltningen har haft med att få ut kandidater till Stockholmsjobb. För att delvis balansera det förväntade överskottet har budgeten för OSA-anställningar tillåtits överskridas.

Feriarbete redovisar en budget i balans.

Barn, kultur och fritid

Verksamhet	Justerad budget 2022		Utfall 2022		Avvikelse 2022	Avvikelse 2021
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto
Mnkr						
Ledning, stab & gemens.adm.	4,8		4,6	0,0	0,2	0,0
Fritid och parklekar	21,3	-0,6	21,5	-1,0	0,2	-0,4
Föreningsbidrag mm	0,5		0,7	0,0	-0,2	0,0
Projekt fritid och Framtid	3,7	-3,7	4,3	-4,3	0,0	0,0
Kollo	5,0	-1,3	5,8	-1,4	-0,7	0
Medborgarkontoret	8,4	-5,4	7,0	-4,45	0,5	0

Verksamhet	Justerad budget 2022		Utfall 2022		Avvikelse 2022	Avvikelse 2021
Summa	43,7	-11,0	43,9	-11,2	-0,1	-0,4
Avvikelse i %					-0,2%	-1,6%

Kultur- och föreningsverksamhet redovisar ett underskott om -0,1 mnkr.

Resultatenheter

Resultatenheternas omsättning inom förskoleverksamheterna uppgick år 2022 till 391,26 mnkr. Till den ingående fonden om 39,58 mnkr togs ut ett underskott om 0,47 mnkr. Sammanlagt uppgår fonden till 39,11 mnkr att överföra till år 2023.

Äldreomsorgen

Äldreomsorgens resultatenhets omsättning var år 2022 33,48 mnkr. Till den ingående fonden om 3,19 mnkr överfördes ett överskott om 0,16 mnkr. Sammanlagt uppgår fonden till 3,33 mnkr att överföra till år 2023.

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttobudget 2022	Resultatöverföring från 2021 Överskott (-) Underskott (+)	Resultat 2022 Överskott (-) Underskott (+)	Resultatöverföring till 2023 Överskott (+) Underskott (-)
Förskolor	0,0	0,0	0,0	0,0
301 Grimsta förskolor	37 834,0	-4 134,0	351,0	3 783,0
302 Vällingby förskolor	38 141,0	-3 694,0	-120,0	3 814,0
303 Räckstä förskolor	44 609,0	-4 295,0	-165,0	4 460,0
304 Nälsta förskolor	41 810,0	-4 181,0	0,0	4 181,0
306 Kälvesta förskolor	40 057,0	-4 005,0	0,0	4 005,0
309 Maltesholm-Smedshagen förskolor	34 379,0	-3 593,0	160,0	3 433,0
310 Loviselund förskolor	36 895,0	-3 819,0	130,0	3 689,0
311 Hässelby Gård förskolor	49 054,0	-4 800,0	-105,0	4 905,0
312 Trollboda-Smedshagen förskolor	34 115,0	-3 618,0	210,0	3 408,0
314 Hässelby Norra förskolor	34 371,0	-3 442,0	10,0	3 432,0
Äldreomsorg				
558 Skolörten s-hus	3188	-3347	159	3347
Summa resultatenheter	424744	-42769	312	45457

Investeringar

Budgeten avseende investeringar för maskiner och inventarier uppgick till 2,8 mnkr och förvaltningen beviljades 0,5 mnkr ytterligare i tertialrapport 2. Förvaltningen redovisar ett överskott om 0,7 mnkr som beror på att planerade investeringar har fördröjts på grund av långa leveranstider.

Investeringar avseende parkinvesteringar redovisar ett överskott om 2,7 mnkr. Överskottet beror främst på att projektet Starbo parken har fått skjutas upp då miljöföreningar har upptäckts i marken.

Utöver investeringsbudget om 22,1 mnkr inom stadsmiljö har förvaltningen beviljats ytterligare investeringsmedel om totalt 4,1 mnkr enligt nedan.

- Trygghetsskapande åtgärder vid Grimsta 0,6 mnkr.
- Trygghetsskapande åtgärder vid Åkermyntan ungdomsgård 0,4 mnkr för inom- och utomhusmiljö.
- Trygghetsskapande åtgärder vid Oxtungan i Hässelby 0,6 mnkr för hundrastgård inkl. belysning, möbler och slyröjning.
- Övriga investeringsmedel, upprustning av parkleken Starbo om 2,5 mnkr.

Detaljerad redovisning av samtliga projekten redovisas i blankettsetet i VB.

Mnkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse 2022	Avvikelse mellan prognos T2 och bokslut 2022
Parkinvesteringar	4,1	2,1	-2,0	-2,0
Parkreinvesteringar	5,0	3,4	-1,6	-1,6
Nycklade medel Stadsmiljö	13,0	13,8	0,8	0,8
Klimatinvesteringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Trygghetsinvesteringar	1,6	1,7	0,1	0,1
Övriga investeringsmedel	2,5	2,5	0,0	0,0
Maskiner & inventarier	3,3	2,6	-0,7	-0,7
Totalt investeringar	29,5	26,1	-3,4	-3,4

Försäljningar av anläggningstillgångar

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Ombudgeteringar

Medel för lokaländamål

Analys av balansräkning

Bokslutet har upprättats enligt den kommunala redovisningslagen, god redovisningssed och i överensstämmelse med riktlinjer i regler för ekonomisk förvaltning. Detta innebär bland annat att nedanstående principer har följts:

Matchningsprincipen: Tillgångar / intäkter och skulder/kostnader har periodiserats på likartat sätt.

Försiktighetsprincipen: Kostnader/ skulder ska aldrig undervärderas och intäkter/tillgångar aldrig övervärderas.

Väsentlighetsprincipen: Kostnader och intäkter har periodiserats om de påverkar resultatet väsentligt. Vid årets bokslut har lägst 50 000 varit riktmärke för vad som normalt ansetts varit väsentlig storlek. Förvaltningens balansomslutning har ökat med 20 mnkr i jämförelse med bokslut 2021.

Tillgångar (mnkr)	2021-12-31	2022-12-31
Anläggningstillgångar	145,6	153,6
Kundfordringar	28,2	30,9
Div kortfristiga fordringar	3,7	3,7
Förutbetalda kostn och upplupna intäkter	44,4	53,8
Kassa och bank	0,4	0,3
Summa tillgångar	222,3	242,3

Anläggningstillgångarna har ökat med cirka 8 mnkr på grund av ökade investeringar i stadsmiljö samt köp av inventarier. Kundfordringar har ökat med 2,7 mnkr. Ökningen består främst av att staden har erhållit olika bidrag. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter har ökat med 9,4 mnkr

Skulder och eget kapital (mnkr)	2021-12-31	2022-12-31
Eget kapital	-33,7	-4,8
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	-0,3	-0,2
Långfristiga skulder	0	0
Leverantörsskulder	-126,2	-164,6

Skulder och eget kapital (mnkr)	2021-12-31	2022-12-31
Moms och särskilda punktskatter	0	0
Övriga kortfristiga skulder	-0,6	0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-61,5	-72,7
Summa skulder och eget kapital	-222,3	-242,3

Övriga kortfristiga skulder till staten har minskat med 0,6 mnkr vilket beror främst på Delmos medel. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har ökat med 11,1 mnkr vilket främst beror på periodisering av ej nyttjade projektmedel (återhåtningsbonus kvalitetshöjande åtgärder, länsstyrelse medel) till 2023.

Leverantörsskulder består av utanordnade fakturor till ett sammanlagt belopp 164,6 mnkr där förfallodag inträffar efter månadsskiftet.

Övrigt

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Agenda 2030

Mål 1- Ingen fattigdom

Förvaltningen verkar bland annat för att minska fattigdomen genom insatser för att stötta invånare till självförsörjning och att särskilt uppmärksamma utsatta grupper, barns ekonomiska villkor och att nyanlända stötts till en snabb etablering i samhället.

Förvaltningens äldreomsorg har samverkat med socialtjänsten när det gäller frågor som rör den äldres ekonomi, våld i nära relation, missbruk och hemlöshet för att fånga upp äldre i en komplex livssituation. Förvaltningen har även äldreкураторer som stöd till den äldre.

Mål 3- God hälsa och välbefinnande

Förvaltningen arbetar preventivt genom hembesöksprogrammet som ritar sig till nyblivna föräldrar och genomförs i samverkan med barnavårdscentralen. Förvaltningen har även föräldraskapsstöd, föräldrarådgivare och skolsocionomer. I arbetet mot barns utsatthet för våld arbetar förvaltningen med preventivt stöd bland annat genom ungdomsmottagningen där unga får frågor om våldsutsatthet och genom förvaltningens samverkan med förskolor och skolor för att tidigt fånga upp barn som riskerar att fara illa.

Förvaltningen deltar i utvecklingen av ett föräldrastödsprogram riktat till föräldrar med unga som har utvecklat ett kriminellt beteende 'På rätt väg'. Förvaltningen deltar också i forskningen av ABC föräldrastöd riktat till tonårsföräldrar. Medarbetare utbildas i arbete med skolfrånvaro och kriminalitet för att på sikt kunna möta dess målgrupper med kunskapsbaserade arbetssätt. Förvaltningen arbetar även med att nå unga med kunskap om psykisk ohälsa via klassbesök både på högstadie- och gymnasieskolor.

Mål 8-Anständiga villkor och ekonomisk tillväxt

Förvaltningens har under året fortsatt samverka med näringslivet för en tryggare och attraktivare stadsmiljö. Fler näringsidkare ska vilja etablera sig i stadsdelsområdet. Samverkan med polis har även fortsatt under året och förvaltningen har genomfört investeringssatsningar i stadsmiljön.

Mål 10-Minskad ojämlikhet

Förvaltningen har under året arbetat för jämlika- uppväxt och livsvillkor genom ett förebyggande arbete och tidiga insatser för barn, unga, vuxna och äldre som beskrivs under verksamhetsområdesmålen och under Agenda mål 1 och mål 3- ingen fattigdom och god hälsa och välbefinnande.

För minskad ojämlikhet mellan invånare arbetar förvaltningen med att etablera nyanlända snabbt genom samhällsvägledning, bostadsvägledning, samverkan med civilsamhället och mentorskap. Förvaltningens stadsdelsmammor är ett gott exempel som ger stöd till nyanlända för att de snabbare ska kunna ta del av samhället och bli inkluderade genom utbildning och arbete.

Förvaltningen har arbetat förebyggande och med tidigt stöd genom den uppsökande verksamheten, äldreкураторer och äldrelots samt aktiviteter på aktivitetscenter som rör hälsa, mat och social samvaro. Erbjudande om måltider, mellanmål och fika vid flera tider på dygnet på särskilda boenden i syfte att minska tiden mellan målen. Samverkan sker med integrationssamordnare och äldrelots för att nå ut med information och nå en bredare grupp av äldre.

Mål 11-Hållbara städer och samhällen och Mål 12-Hållbar konsumtion och produktion

Förvaltningen har under året samverkat med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, fastighetskontoret, utbildningsförvaltningen, Micasa och SISAB för att bevaka förvaltningens behov av lokaler för förvaltningens olika verksamheter.

Förvaltningen har arbetat med att främja en struktur för hållbara fossilfria transporter genom att skapa tillgängliga och trygga gång- och cykelstråk som lockar fler invånare att välja gång eller cykel istället för bil som färdmedel. En åtgärdsplan har tagit fram för att verksamheterna ska minska energiförbrukningen utan att det innebär någon betydande verksamhetspåverkan. Förvaltningen har samverkat med berörda fastighetsägare samt Stockholm Vatten och Avfall AB för att möjliggöra utsortering av matavfall. Förvaltningen har arbetat för att verksamheterna ska undvika användning av engångsprodukter, minska matsvinnet och källsortera. Stadens återbrukscentrum, Stocket, har använts som förstahandsalternativ vid annonsering om överlåtelser och efterlysning av möbler och inventarier till förvaltningens verksamheter. Miljö- och hälsofarliga varor och produkter har ersatts med bättre alternativ vid inköp och upphandling. Alla verksamheter har arbetat för att användningen av plast fasas ut så långt som möjligt.

Skötseln av park- och naturområden har genomförts med utgångspunkt från den lokala parkplanen och har som syfte att bevara den biologiska mångfalden samt främja ekosystemtjänsterna. Arbetsgruppen har tagit fram förslag på åtgärder och platser för skötsel,

anläggningar och andra ekologiska insatser för att stärka den biologiska mångfalden inom stadsdelsområdet. Förvaltningen uppför anläggningar som lockar till spontanidrott för olika generationer och intressen.

Förvaltningen har fortsatt samverka med polis i enlighet med samverkansöverenskommelsen och handlingsplanen mot våldsbejakande extremism. Utbildningar har genomförts för att förebygga fusk och oegentligheter samt förebygga otillåten påverkan

Mål 13- Bekämpa klimatförändringarna

I genomförda parkutvecklingsprojekt inkluderas klimatanpassnings-åtgärder bland annat med utgångspunkt från stadens skyfallskartläggning, som exempelvis växtbäddar med biokol för ett bättre omhändertagande av stora vattenflöden samt plantering av vegetation för temperatursänkning. Ett projekt har påbörjats i syfte att öka beredskapen mot klimatförändringarnas följder, som exempelvis skyfall med tillhörande översvämningssituationer. Gröna samband ska stärkas för bevarande av biologisk mångfald och utveckling av ekosystemtjänster som exempelvis skydd mot värmeöar.

Mål 14-Hav och marina resurser

Förvaltningen har haft långvarig problematik med höga bakteriehalter vid Maltesholmsbadet vilket utreds för att komma tillrätta med. Att utreda källor till förhöjda bakteriehalter kan även leda till minskad fosforbelastning och även andra ämnen vilket är positivt för vattenkvaliteten i Mälaren. Det finns därmed en koppling till arbetet för att nå god vattenstatus. Under året har förvaltningens samverkansprojekt med trafikkontoret i projekt inom ”Grönare Stockholm” med uppdrag att genomföra förstärkningsåtgärder för groddjur vid Råcksta träsk färdigställts.

Mål 15-Ekosystem och biologisk mångfald

Förvaltningen skötsel och utveckling av park- och naturområden stärker den biologiska mångfalden och därmed tillvaratar de reglerande ekosystemtjänsterna, som luft- och vattenrening, vattenreglering, kolbindning, pollinering samt temperaturreglering och ljudabsorption. Med syfte att främja pollinerare har nya ekfat med insektsfrämjande växtlighet utplacerats i flera parker i stadsdelsområdet.

Mål 16-fredliga och inkluderande samhällen

Förvaltningens trygghetsarbete i samverka med näringsliv, fastighetsägare, stadens bolag och i dialog med invånare bidrar till ett fredligare samhälle. Förvaltningen samverkar med polis i det trygghetsskapande arbetet och socialtjänstens sociala insatsgrupper för barn, unga och vuxna arbetar för att enskilda som vill lämna kriminalitet ska få stöd

Förvaltningen har stärkt arbetet med delaktighet och möjlighet att påverka insatsens utformning. Äldre är en målgrupp i förvaltningens trygghetsarbete och i det brottsförebyggande arbetet i intern samverka samt i samverka med polis och andra externa aktörer.

Jämställdhet

Förskolornas kontinuerliga och målmedvetna arbete för att bryta könsnormer och främja

jämställdhet avspeglas i förskoleundersökningens resultat där pojkföräldrarnas svar visar på en högre nöjdhet än 2021. Det är angeläget att på varje förskola fundera över varför vårdnadshavare till flickor generellt verkar vara mer nöjda än vårdnadshavare till pojkar.

Andelen flickor som deltar i fritidsaktiviteter har sjunkit något i jämförelse med 2021. Då en fritidsgård varit stängd för renovering under delar av året har fritidsgården haft mobil fritidsgård med enbart uteaktiviteter och har inte kunnat erbjuda riktad verksamhet till flickor utifrån deras önskemål och behov i samma utsträckning som under 2021. Flickor deltar i lägre utsträckning än pojkar i uteverksamhet. Föräldrarådgivare i *Hembesöksprogrammet* har tillsammans med barnhälsovården genomfört ett metodutvecklingsarbete i syfte att öka pappor/partners deltagande vilket varit lägre än mammornas deltagande. Antalet pappor som nu deltar i besöken har under året ökat med åtta procentenheter.

Fler flickor än pojkar har tagit del av *Närvaroprogrammet*, en tendens som syns sedan tidigare verksamhetsperioder. Förvaltningens analys är att flickor har större benägenhet att tacka ja till stödet. För att fler pojkar ska ta del av närvaroprogrammet ska förvaltningen aktivt arbeta med att nyansera traditionella könsnormer. Skolsociologerna ska därför lägga mer tid på motivationsarbetet när det gäller pojkar.

Föräldrarådgivarna har haft råd- och stödsamtal med föräldrar under året. I samtalen har personer som identifierar sig som män ökat under året med fyra procentenheter. Föräldrarådgivarna har vidtagit åtgärder för att nå fler pappor i samtalen. I kartläggning framkom att det ihärdiga metodarbetet ledde till att flera pappor kom med vid andra samtalet istället vilket får ses som en framgång mot målet att bidra till ett jämställt föräldraskap.

Förvaltningen arbetar för en ekonomisk jämställdhet mellan kvinnor och män genom att prioritera kvinnor, och då särskilt utlandsfödda kvinnor, som står långt från arbetsmarknaden till olika arbetsmarknadsinsatser för att närma sig ett lönearbete. För att möjliggöra att kvinnor och män som ansöker om ekonomiskt bistånd blir bedömda på lika villkor utgår förvaltningen ifrån stadens standardiserade bedömningsinstrument. Nyanlända kvinnor är i större utsträckning föräldralediga och vårdar barn, något som påverkar deras inkomster och möjlighet till etablering. Därför informerar förvaltningen i samhällsvägledningen för nyanlända om vikten av att barn börjar förskola och skola för att föräldrarna ska kunna tillgodogöra sig etableringsinsatser.

Kvinnor i socialt utsatta situationer har ofta en dubbel utsatthet. Av nationellt centrum för kvinnofrid framgår bl.a. att kvinnor i beroende ofta har problem relaterat till nedsatt hälsa, ekonomisk utsatthet, bostadslöshet, kriminalitet men även att de i högre grad utsätts för psykiskt, fysiskt och sexuellt våld. Detta gör att socialtjänstens kontakt och insatser behöver uppmärksamma den dubbla utsatthet som finns vilket t.ex. kan medföra ett behov av att bevilja längre och/eller mer omfattande stöd.

Förvaltningen arbetar med ett genusperspektiv för att lindra situationen för kvinnor i missbruk och hemlöshet som inte vill ta emot insatser från socialtjänsten. Ett "Kvinnorum" finns inom dagverksamheten Vistet vilket är ett fredat utrymme för utsatta kvinnor som har öppet en eftermiddag i veckan. Kvinnorummet leds av personal från Vistet där flera andra aktörer involveras som exempelvis förvaltningens relationsvårdsteam, Tjej- och kvinnojouren

Västerort, beroendemottagningen i Hässelby gård och S:t Tomaskyrkan.

Förvaltningens aktivitetscenter inom äldreomsorgen verkar för att nå fler män och efterfrågar önskemål om aktiviteter. Äldre som är i behov av stöd och hjälp ska få en likvärdig och jämställd biståndsbedömning. Inom Beställarenheten äldreomsorg hålls det könsneutrala ärendedragningar där endast födelseår framgår. Äldreomsorgen har samverkat med socialtjänsten kring äldre kvinnor som lever i en utsatt situation. Anhörigstöd erbjuds till anhöriga som vårdar närstående och som till stor del är kvinnor.

Jämställdhets-, trygghets- och tillgänglighetsperspektiven har beaktats vid gestaltning och skötsel av park- och naturområden. Vid behov av förbättrad belysning har förvaltningen initierat samverkan med trafikkontoret. Förvaltningen har valt redskap som lockar både kvinnor, män, flickor och pojkar vid planering av spontanidrottsytor och lekmiljöer. Med syfte att skapa trygga gång- och cykelvägar för alla har förvaltningen samverkat med trafikkontoret som ansvarar för att säkerställa bra belysning vid stadens gång- och cykelvägar.

Förvaltningen eftersträvar en jämn könsfördelning på arbetsplatserna vid tillsättning av feriejobbande ungdomar och jobbar aktivt för det. Det är något fler tjejer som fått feriejobb under året, 52 % i jämförelse med 48 % vilket kan förklaras av att det är fler tjejer än killar som ansökt om feriejobb under året.

Barns rättigheter

Barnperspektivet och barns rättigheter beaktas genom Barnkonventionens artiklar, bland annat genom att involvera barnen i de individuella utvecklingssamtalen inom förskolan. Barnen deltar också i upprättandet av *Plan mot kränkande behandling och diskriminering* enligt skollagen. Vid förändringar i verksamheten genomförs konsekvens- och riskanalyser kopplade till barngruppen eller det enskilda barnet.

Förvaltningen har fortsatt arbetssättet med barnrättsombud som är utredare eller behandlare med specifik kunskap om barnrätt och barnrättsarbete. Barnrättsombuden har arbetat med att stärka arbetet med barns rättigheter under ledning av en barnrättssamordnare. Regelbundna möten har ägt rum och fokus har varit barns delaktighet i utredningar men även i förebyggande och behandlande insatser. Arbetet sker med utgångspunkt i barnkonventionens artiklar. Under perioden har enkäter där även barn som har svårigheter med att läsa eller skriva ska kunna få möjlighet att uttrycka sina känslor om hur det varit att besöka socialtjänsten. Syftet är att ytterligare stärka barns röst i samband med till exempel utredningar. Medarbetare har även fått utbildning i barnfridsbrott, utifrån ny lagstiftning, för att kunna upptäcka barn som utsatts för våld.

Alla verksamheter riktat till vuxna har ett barnrättsperspektiv integrerat i arbetssätt och rutiner. Samverkansrutiner mellan avdelningar säkerställer att barn som riskerar att fara illa uppmärksammas och utreds. Barnkonsekvensanalyser görs vid beslut som påverkar barn för att säkerställa och kartlägga på vilket sätt beslut påverkar barn, exempelvis vid beslut som rör boendefrågor. Föräldrar med hemmavarande barn prioriteras till insatser som ökar möjligheterna att närma sig arbetsmarknaden och självförsörjning. Syftet är att fler barn ska ha föräldrar som arbetar och försörjer sig själva.

I samtliga projekt har gestaltning av park- och naturområden samt utformning av anläggningar, redskap och möblemang i lekmiljöer genomförts utifrån ett barnperspektiv.

Barnkonsekvensanalyser har genomförts vid handläggning av ärenden som rör barn och unga som en del av utredningen. I ärenden som rör vuxna, där det finns barn i den vuxnes närhet och där beslut kan innebära konsekvenser för barnet, görs en barnkonsekvensanalys. När barns situation, i ett ärende som rör en vuxen, behöver uppmärksammas sker samverkan inom förvaltningen i enlighet med det familjeorienterade arbetssättet. När det gäller ekonomiskt bistånd sker samtal med barnet då det är lämpligt. I verksamhet som berör barn och unga görs konsekvensanalyser vid större förändringar av verksamheten. Barnkonsekvensanalyser genomförs när större förändringar i verksamheter planeras som indirekt eller direkt berör barn och unga.

Relevanta lagar och styrdokument för att säkerställa barn rättigheter är socialtjänstlagen (2001:453), lag (1993: 387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, lag (2018:1197) om FN:s konvention om barnets rättigheter, Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022, Program för ett jämställt Stockholm 2018-2022, Program mot våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation 2021-2025, Stockholms stads strategi 2019-2022 för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet samt andra program och riktlinjer som direkt eller indirekt berör barns rättigheter. Förvaltningen utgår från lagstiftning och stadens styrande dokument då lokala rutiner och arbetssätt upprättas.

Nationella minoriteters rättigheter

Ett gott bemötande och stöd ska ges oavsett etnicitet. Förvaltningen säkerställer att enskilda ur de nationella minoriteterna som ingår i stadens förvaltningsområde har rätt att använda de nationella minoritetsspråken vid muntliga och skriftliga kontakter med stadens verksamheter och verkar för att det finns tillgång till personal med kunskaper i minoritetsspråken.

Vårdnadshavare till barn i förskolan informeras om rätten till förskola helt eller till väsentlig del på finska, meänkieli och samiska samt förstärkt språkstöd i de nationella minoritetsspråken romani, chib och jiddisch via stadens webbplats när de ansöker om förskoleplats. Vårdnadshavare kan anmäla intresse för något av de tre förvaltningsområdesspråken (finska, meänkieli och samiska). Under introduktionen på förskolan genomförs språksamtal med vårdnadshavarna och information om minoritetsspråken ges. Genom den årliga språkinventeringen i barngrupperna bevakas också rättigheterna för de nationella minoriteterna samt romsk inkludering.

En finsk förskola med 16 platser finns i förvaltningens regi där övervägande delen av utbildningen bedrivs på finska. I dagsläget är det 5 barn som står i kö och diskussion förs kring att eventuellt utöka verksamheten. Utöver finska har varken samiska eller meänkieli efterfrågats av någon vårdnadshavare.

Under våren 2022 arrangerades en veckas filmfestival med filmer för både barn och vuxna på de nationella minoritetsspråken. Efter filmerna hölls föreläsningar och samtal. De populära

träffpunkterna för finskspråkiga seniorer har fortsatt en gång i månaden.

De fem nationella minoriteternas flaggor har köpts in till förskolor och mötesplatser. De har använts till att uppmärksamma minoriteterna och deras högtidsdagar. Till förskolorna har sagoböcker om den samiska kulturen på samiska och svenska köpts in.

Romska kvinnors utsatthet och ekonomiska situation beaktas i ärenden som rör ekonomiskt bistånd. Utlandsfödda kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden prioriteras till olika arbetsmarknadsinsatser för att närma sig egen försörjning.

För att öka delaktigheten och sprida information om nationella minoriteter har samtliga enheter inom äldreomsorgsavdelningen införskaffat flaggor tillhörande de olika minoriteterna att använda vid högtidsdagar. Flaggor och skyltar med informationstexter har satts upp på förvaltningens aktivitetscenter. Aktiviteter har genomförts så som filmvisning, frågesport och prova på traditionellt fikabröd.

Förvaltningens vård- och omsorgsboende inventerar språkkunskaper hos medarbetare och kulturell kompetens för att bättre kunna kommunicera med boende och anhöriga där även nationella minoriteters språk och kultur är en del i inventeringen.

Bedömning av nämndens interna kontroll

 Delvis tillräcklig

Analys

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd bedömer att den interna kontrollen under år 2022 varit delvis tillräcklig.

Två kontrollaktiviteter har inte genomförts som planerat. En systematisk kontroll har inte genomförts helt då kontroll av social journal gällande samtycke till kontakt med förskola/skola inte genomförts. Då systematisk kontroll och kontrollaktiviteter inte har genomförts som planerat förs processerna *Samverkan med förskola och skola* samt *Barns rättigheter beaktas i ärenden som berör dem direkt eller indirekt i enlighet med barnkonventionen* över till internkontrollplanen för 2023.

I processen *Förebygga otillåten påverkan* har inte rutin mot våld och hot om våld kompletteras med rutin mot otillåten påverkan. Förvaltningen har avvaktat stadens inventering som inte blev klar under 2022. Processen har förts över till internkontrollplan 2023. Rutin mot våld och hot om våld kommer kompletteras med otillåten påverkan när stadens inventering är klar.

Åtgärder har dokumenterats av ansvarig chef och har kommunicerats vidare till berörda verksamheter.

Systematiskt kvalitetsarbete

Utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet och resultat av det

Förvaltningen har under året tagit fram förvaltningsövergripande rutiner som nämnden har fattat. beslut om. Implementering pågår och arbetet fortsätter med att ta fram rutiner som stöd i arbetet och revidera redan framtagna rutiner.

Inom Avdelningen för barn och unga har det systematiska kvalitetsarbetet på enheten förebyggande och behandling resulterat i att enheten har mottagit ett hedersomnämmande genom deltagande i stadens kvalitetsutmärkelse 2022. Enheten parklek och fritid har under året format en egen kvalitetsgrupp enligt ovan modell med målsättning att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet på enheten.

I syfte att förbättra förutsättningarna för strategisk och långsiktig kvalitetsutveckling har Avdelningen för vuxna tillsatt en utvecklingsenhet. Ett utvecklingsarbete har påbörjats där en process för arbetet med verksamhetsplan tagits fram som stöd till enhetscheferna för att främja ett systematiskt kvalitetsarbete och för att utvecklas tillsammans.

Ledningssystemet inom Avdelningen för äldreomsorg har utvecklats med plan för egenkontroller på enhets- och avdelningsnivå. Avdelningens arbetssätt med Lex Sarah har förtydligats. Avdelningen har rapporterat fler Lex Sarah vilka lett till att det systematiska utvecklingsarbetet blivit tydligare. Vidare har antalet individuppföljningar ökat, detta har givit större möjlighet att följa upp den enskildes upplevelse och verksamheternas resultat.

Utveckling av kultur och ledarskap för att främja kvalitetsutveckling , innovation och digitalisering

Inom Avdelningen för verksamhetsstöd och stadsmiljö har enheterna inrättat förändringsledare för att aktivt arbeta med att utmana gamla arbetssätt. Förändringsledarnas roll är att främja och driva det innovativa arbetet inom enheten likväl som inom avdelningen. Att driva förändring för att främja kvalitetsutveckling handlar om att få medarbetare och chefer att tänka nytt och att göra saker på andra sätt. Det är någon som behöver övas kontinuerligt.

Avdelningen för vuxna har under året arbetat i flera uppdrag kopplat till kvalitetsutveckling, innovation och digitalisering. Avdelningen har ökat den digitala inkluderingen hos målgruppen inom socialpsykiatri. Målgruppen har ofta ett lägre digitalt deltagande vilket riskerar medföra ett digitalt utanförskap när allt mer av samhällslivet digitaliseras. Arbetet utgår från Design thinking och involverar både brukare, medarbetare och chefer. Syftet är att tillsammans hitta och skapa lösningar som ökar det digitala deltagandet. Under året har brukar- och medarbetsintervjuer genomförts, workshops har hållits som resultat i att införande och implementering för det digitala deltagandet ska ske under 2023. Avdelningen har även arbetat under året med förberedelser inför att e-ansökan och digital signering införs inom ekonomiskt bistånd. Flera medarbetare inom avdelningen är examinatorer i stadens kvalitetsutmärkelse.

Avdelningen för äldreomsorg har förtätat med biträdande enhetschefer i syfte att öka chefsstödet nära medarbetarna och främja kvalitetsutveckling. Avdelningen har genomfört innovationsutmaningar enligt metoden Design thinking. Några medarbetare har genomgått Open labs utbildning i modellen för att fortsatt kunna bidra till utveckling inom avdelningen.

Kunskap om invånarnas/brukarnas behov och deras delaktighet i utveckling

Inom Avdelningen för barn och unga, Enheten förebyggande och behandling har ungdomsmottagningen spridit information om verksamheten samt undersökt hur ungdomar får kunskap om ungdomsmottagningens verksamhet. Den enkätundersökning som genomfördes på mottagningen under oktober månad och besvarades av över 100 besökare, visade tydligt att ungdomarna första information kring ungdomsmottagningen har kommit från skolan. Ungdomsmottagningen har tagit emot 25 helklassbesök från skolorna i upptagningsområdet med ungefär 700 elever närvarande samt flertalet digitala klassrumsbesök med över 200 elever närvarande. Skolklasserna har fått information om verksamheten samt haft tillfälle att berätta om vilket stöd de önskar få. Enheten parklek och fritid använder uppföljningsverktyget KEKS (Kvalitet och kompetens i samverkan) som kvantitativt och kvalitativ dokumentation i arbetet. All personal dokumenterar dagligen i systemet. Feedbacken från målgruppen och dess vårdnadshavare tyder på att kvaliteten på verksamheten håller hög nivå. Varje år genomförs en mötesplatsenkät via KEKS där besökande ungdomar på fritidsgårdarna svarar på ett antal frågor.

Inom Avdelningen för vuxna har intervjuer och gruppintervjuer genomförts med invånare och brukare inom både myndighet- och utförarverksamhet och i träfflokal gällande socialtjänstens tillgänglighet och bemötande. Ungdomar aktuella på ekonomiskt bistånd intervjuades under våren 2022 gällande hur de vill ta del av informationsutskick från enheten. Enskilda boende i gruppboendestäder och enskilda med boendestöd intervjuades för att ta reda på deras behov när det kommer till digitalt inkludering. I samarbete med *Nationell samverkan för psykisk hälsa* genomfördes en fokusgrupp för att ta reda på brukares behov av sysselsättning och vad som efterfrågas. Avdelningen har samverkat med *Rådet för funktionshinderfrågor* under året.

Utgångspunkten för Avdelningen för äldreomsorg har varit att involvera de äldre i frågor som berör dem och tillvarata de äldres synpunkter i utvecklingsarbetet. Förvaltningen har arbetat med att öka de äldres inflytande genom olika forum för samverkan såsom pensionärsråd, fokusgrupper, anhörigråd, förtroenderåd och matråd. Förvaltningen har genomfört innovationsutmaningar där de äldre varit delaktiga i att hitta modeller för att nå ut med information till fler äldre och för att hitta sätt att öka kommunikationen med och nå ut till nationella minoriteter.

Hantering av inkomna synpunkter och klagomål, slutsatser och vidtagna åtgärder

Inom Avdelningen för barn och unga har antalet synpunkter och klagomål minskat under året från 38 klagomål och synpunkter 2021 till 28 klagomål och synpunkter 2022. Under 2022 har majoriteten av klagomålen rört bemötande och därefter information/tillgänglighet. Synpunkter och klagomål hanteras enligt rutin, återkoppling sker till den som lämnat synpunkter och synpunkterna beaktas i avdelningens utvecklingsarbete.

Inom Avdelningen för vuxna har avdelningens utvecklingsenhet tagit fram en excelfil över inkomna synpunkter och klagomål i syfte för uppföljning och för att lättare kunna analysera och se trender över tid. Alla enhetschefer inom avdelningen har tillgång till filen för att de gemensamt ska arbeta systematiskt och uppmuntra till ett kollegialt lärande. Synpunkter och klagomål hanteras enligt rutin och beaktas i avdelningens utvecklingsarbete.

Inom Avdelningen för äldreomsorg har verksamheterna använt synpunkter och klagomål för

att skapa ett lärande. Medarbetarna har varit delaktiga i att upptäckta, hantera och åtgärda brister i verksamheten. Synpunkter och klagomål har varit av skiftande karaktär, några har handlat om verksamheternas underleverantörer. De åtgärder som vidtagits är att intensifiera samverkansmöten för att identifiera problem och hitta lösningar. Några synpunkter har handlat om brist i informationsöverföring, dessa synpunkter har tagits med samordnare, enskilda medarbetare och på gruppmöten för att förebygga att det inte händer igen. I det systematiska kvalitetsarbetet har rutiner och arbetssätt korrigerats då avvikelser identifierats utifrån inkomna synpunkter och klagomål.

Lex Sarah och lex Maria, vidtagna och planerade åtgärder på systemnivå

Inom Avdelningen för barn och unga har åtta lex Sarah anmälningar lett till att handlingsplaner med åtgärder tagits fram i syfte att utveckla och säkra upp processer inom avdelningen. Åtgärder som genomförts är revidering av rutiner, introduktionsinsatser för nyanställda och informationsinsatser till medarbetare. Ett behov av utbildning, som har uppmärksammats i handlingsplan för åtgärder, har lett till att alla medarbetare kommer utbildas i hedersrelaterat våld och bortförande av barn och unga under 2023.

Inom avdelningen för vuxna har utvecklingsenheten tagit fram en excel-fil där inkomna Lex Sarah rapporter dokumenteras med vidare hantering och bedömning. Syftet är att kunna analysera fel och brister och använda det i det systematiska kvalitetsutvecklingsarbetet. Alla enhetschefer inom Avdelningen för vuxna har tillgång till filen för ett kollegialt lärande.

Inom Avdelningen för äldreomsorg har 13 lex Sarah anmälningar gjorts till Inspektionen för vård och omsorg, IVO, under året. Utifrån dessa lex Sarah anmälningar har handlingsplaner med åtgärder upprättats. En del av dessa åtgärder har syftat till att säkerställa planeringen och utförandet av insatserna och se till att insatserna motsvarar det faktiska behovet. Åtgärder har även handlat om att säkerställa en god introduktion för nyanställda medarbetare och åtgärder har också vidtagits kring samverkan med, och uppföljning av, underleverantörer till hemtjänsten. En Lex Maria-anmälan har skickats till IVO. I det systematiska kvalitetsarbetet har rutiner och arbetssätt korrigerats då avvikelser identifierats utifrån inkomna rapporter och genomförd utredning.

Verksamhetsuppföljning - kommunal och privat regi

Avdelning vuxna har genomfört verksamhetsuppföljningar av två verksamheter inom boendestöd och två inom ledsagar- och avlösarservice inom stadens valfrihetssystem på uppdrag av socialförvaltningen. Verksamhetsuppföljningarna har genomförts i enlighet med aktuella tillämpningsanvisningar där resultatet av uppföljningarna sammanställs och redovisas av socialförvaltningen till socialnämnden. Vid samtliga uppföljningar noterades vissa brister i skriftliga rutiner vilket verksamheterna har fått åtgärda.

Avdelningen inom äldreomsorg har på uppdrag av äldreförvaltningen genomfört sammanlagt femton uppföljningar som omfattar verksamheter i kommunal och privat regi inom stadens valfrihetssystem. Verksamhetsuppföljningarna har genomförts utifrån en stadsgemensam uppföljningsmodell och har omfattat tolv privata och tre kommunala verksamheter inom hemtjänst och särskilt boende. I syfte att stödja verksamheterna i utvecklingsarbetet belyser verksamhetsuppföljningen styrkor och utvecklingsområden. Den samlade bedömningen består

av en sammanvägning av underlag som styrker verksamhetens kvalitet. Resultatet av uppföljningarna har visat att det finns utvecklingsområden kring det systematiska kvalitetsarbetet. Verksamheterna har upprättat handlingsplaner som följs upp 2023. Avdelningen för äldreomsorg har följt upp nämndens samtliga aktuella leverantörsavtal enligt förvaltningens mall.

Övrigt